

Uchwała Nr LIII/386/2010
Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu
z dnia 29 kwietnia 2010 r.

**w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec na
lata 2009-2013**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.)

**Rada Miejska w Ogrodzieńcu
uchwała:**

§1

Uchwala się Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2009-2013 który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2009-2013, która stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Grzegorz Wałek

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr LIII/386/2010
Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu
z dnia 29 kwietnia 2010 r.

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIASTA I GMINY OGRODZIENIEC
NA LATA 2009-2010**

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOSCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013

Ogrodzieniec 2009

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
1. Charakterystyka ogólnej sytuacji w gminie	9
1.1. Zagospodarowanie przestrzenne.....	11
1.1.1. Rolnictwo	11
1.1.2. Obszary prawnie chronione i zabytki zlokalizowane na terenie gminy.....	11
1.1.3. Infrastruktura techniczna	13
1.1.4. Gospodarka	17
1.1.5. Strefa społeczna.....	22
1.1.6. Mieszkalnictwo	27
1.2 Wyniki badania ankietowego.....	29
2. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego miasta i regionu.....	30
3. Analiza SWOT	33
4. Założenia programu Rewitalizacji	36
4.1. Czasookres realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	36
4.2. Zasięg terytorialny	36
4.3. Podział na projekty i zadania inwestycyjne	37
4.4. Kryteria wyboru projektów	51
4.5. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	52
5. Planowane działania w latach 2007-2013	53
5.1. Działania przestrzenne.....	53
5.2. Działania gospodarcze	53
5.3. Działania społeczne.....	54
6. Plan finansowy realizacji rewitalizacji	55
6.1. Źródła finansowania działań przestrzennych - inwestycyjnych	55
6.2. Źródła finansowania działań gospodarczych	56
6.3. Źródła finansowania działań społecznych	57
6.4. Źródła finansowania działań w ramach programu rewitalizacji – ogółem	58
7. System wdrażania.....	61
8. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.....	62

9.	Sposoby monitorowania i oceny	63
10.	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	64
10.1	Analiza prawna - PPP	64
10.1.1	Definicja PPP	64
10.1.2	Katalog zadań możliwych do realizacji w ramach PPP	65
10.1.3	Przepisy regulujące realizację zadań publicznych metodą PPP	66
11.	Public relations	68

SPIS TABLIC

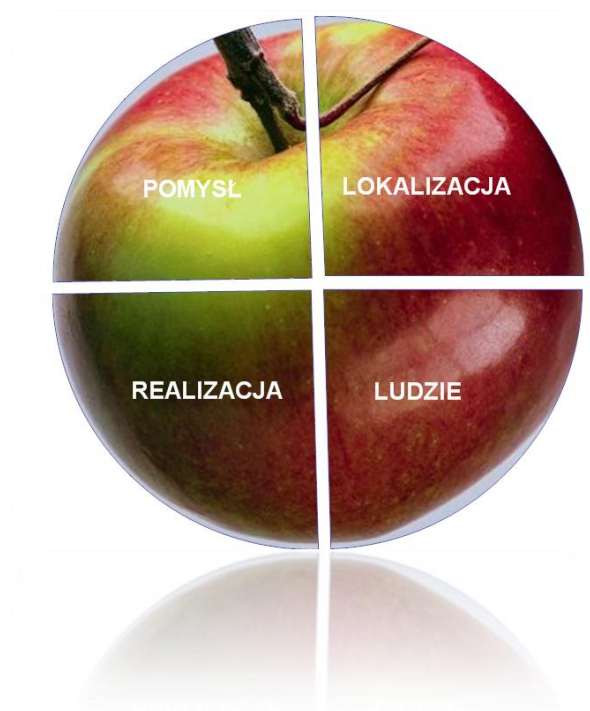
<i>Tablica 1</i>	<i>Metodyka przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	<i>7</i>
<i>Tablica 2</i>	<i>Zakładane cele rewitalizacji.....</i>	<i>8</i>
<i>Tablica 3.</i>	<i>Lokalizacja Gminy Ogrodzieniec w Województwie Śląskim</i>	<i>10</i>
<i>Tablica 4.</i>	<i>Lokalizacja gminy w istniejącym i planowanym systemie transportowym</i>	<i>14</i>
<i>Tablica 5.</i>	<i>Infrastruktura komunalna w Gminie Ogrodzieniec</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 6.</i>	<i>Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych</i>	<i>17</i>
<i>Tablica 7</i>	<i>Liczba podmiotów gospodarczych ogółem</i>	<i>18</i>
<i>Tablica 8</i>	<i>Procentowy udział podmiotów prywatnych w całkowitej liczbie podmiotów gospodarczych na terenie gminy Ogrodzieniec.....</i>	<i>19</i>
<i>Tablica 9.</i>	<i>Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD.....</i>	<i>19</i>
<i>Tablica 10.</i>	<i>Struktura rynku pracy w gminie Ogrodzieniec</i>	<i>21</i>
<i>Tablica 11.</i>	<i>Liczba ludności w Gminie Ogrodzieniec</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 12</i>	<i>Liczba ludności w gminie Ogrodzieniec - wykres.....</i>	<i>23</i>
<i>Tablica 13</i>	<i>Liczba ludności w mieście Ogrodzieniec</i>	<i>23</i>
<i>Tablica 14</i>	<i>Liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie gminy Ogrodzieniec</i>	<i>24</i>
<i>Tablica 15.</i>	<i>Struktura ludności w Gminie Ogrodzieniec</i>	<i>24</i>
<i>Tablica 16.</i>	<i>Wskaźniki modułu gminnego.....</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 17.</i>	<i>Ruch naturalny wg płci</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 18.</i>	<i>Migracje wewnętrzne i zewnętrzne.....</i>	<i>26</i>
<i>Tablica 19</i>	<i>Liczba mieszkań.....</i>	<i>28</i>
<i>Tablica 20</i>	<i>Przeciętna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przypadająca na 1 mieszkańca (w m²).....</i>	<i>28</i>
<i>Tablica 21</i>	<i>Liczba lokali komunalnych względem liczby lokali spółdzielczych</i>	<i>29</i>

<i>Tablica 22 Liczba osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym.....</i>	<i>29</i>
<i>Tablica 23 Ocena poszczególnych obszarów problemowych</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 24 Lista inwestycji, wskazanych jako najpilniejsze</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 25. Zgodność z dokumentami strategicznymi.....</i>	<i>31</i>
<i>Tablica 26. Analiza SWOT dla Gminy Ogrodzieniec.....</i>	<i>33</i>
<i>Tablica 27. Obszar objęty Planem Rewitalizacji.....</i>	<i>36</i>
<i>Tablica 28. Wykaz zadań inwestycyjnych</i>	<i>37</i>
<i>Tablica 29: Oczekiwane wskaźniki osiągnięć LPR.....</i>	<i>52</i>
<i>Tablica 30. Źródła finansowania działań w ramach Lokalnego programu Rewitalizacji</i>	<i>58</i>
<i>Tablica 31. Źródła finansowania działań rewitalizacyjnych w %.....</i>	<i>58</i>
<i>Tablica 32. Źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji w latach 2009 – 2013 ..</i>	<i>59</i>
<i>Tablica 33 Zadania stanowiące przedmiot partnerskiego przedsięwzięcia.....</i>	<i>66</i>
<i>Tablica 34 Wnioski wynikające z wykorzystania PPP</i>	<i>67</i>
<i>Tablica 35 Zakres działań promocyjnych przewidzianych w ramach LPR.....</i>	<i>68</i>
<i>Tablica 36 Narzędzia promocji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	<i>69</i>

Wstęp

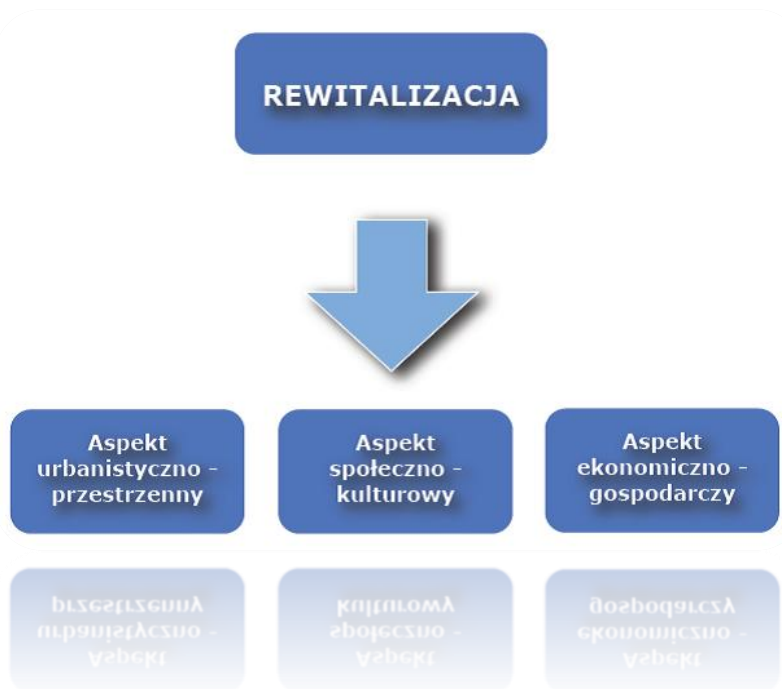
Rewitalizacja jest szansą na zastosowanie kompleksowych i nowoczesnych rozwiązań w zakresie rozwoju obszarów miejskich, które w wyniku przemian gospodarczych, procesów historycznych, a także wielu innych czynników zostały zniszczone, a ich znaczenie dla rozwoju miasta zostało zdegradowane.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładui przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Obejmuje ona kompleksowe działania techniczne, społeczne i ekonomiczne, mające na celu przywrócenie dawnej świetności oraz zapewnienie rozwoju określonego obszaru: dawnych dzielnic miejskich, terenów przemysłowych, powojkowych oraz "blokowisk".

Proces rewitalizacji obejmuje trzy podstawowe aspekty:

- Aspekt urbanistyczno – przestrzenny
- Aspekt społeczno – kulturowy
- Aspekt ekonomiczno – gospodarczy.

Wszelkie działania wynikające z programów rewitalizacji powinny prowadzić do osiągnięcia celów inwestycyjnych, gospodarczych oraz społecznych.

Wdrożenie Lokalnych Programów Rewitalizacji wymaga zastosowania działań wspomagających mających na celu jak najszybsze i możliwe najefektywniejsze realizowanie przyjętych działań inwestycyjnych.

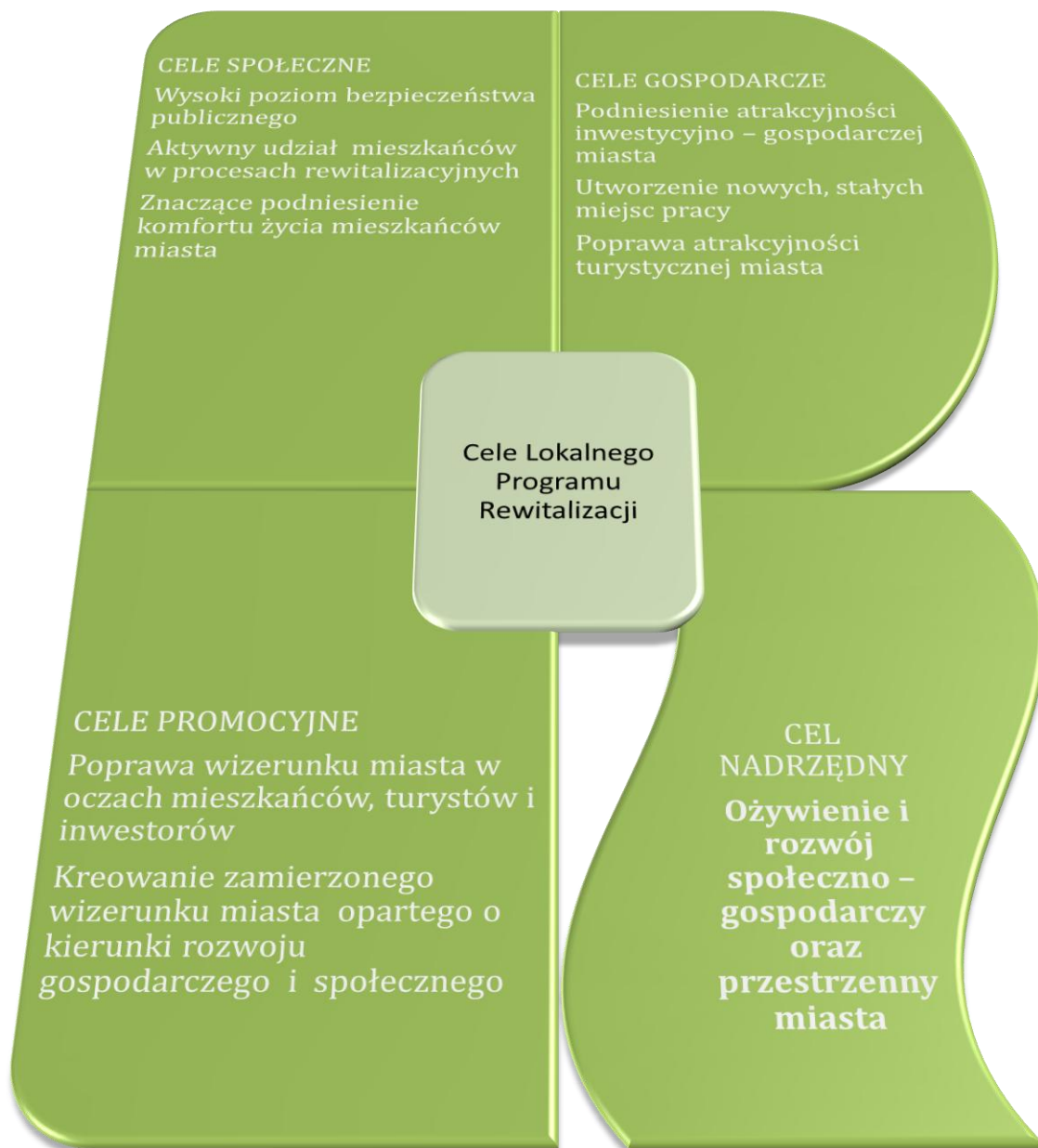
Podstawowymi instrumentami wspomagającymi są:

- działania w obszarze przygotowania koncepcji projektowych i technicznych dla zadań ujętych w LPR,
- organizowanie pomocy technicznej i konsultacji dla podmiotów realizujących poszczególne działania inwestycyjne,
- szkolenia i programy informacyjne,
- skuteczne zarządzanie realizacją działań inwestycyjnych

Tablica 1 Metodyka przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Tablica 2 Zakładane cele rewitalizacji

1. Charakterystyka ogólnej sytuacji w gminie

Gmina Ogrodzieniec znajduje się w środkowo – wschodniej części województwa śląskiego i jednocześnie w południowej części Powiatu Zawierciańskiego, w niedalekiej odległości od trzech głównych aglomeracji Polski południowej: Krakowa (60 km), Katowic (55 km) i Częstochowy (50 km).

W odległości 30 km od Ogrodzieńca znajduje się międzynarodowe lotnisko pasażerskie w Katowicach - Pyrzowicach, a w odległości 60 km międzynarodowe lotnisko w Krakowie-Balicach.

Obszar Gminy znajduje się w granicach Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, a jednocześnie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Gmina charakteryzuje się typowym wyżynnym krajobrazem z lasami, polami oraz licznymi ostańcami skalnymi. Najwyższym wzniesieniem jest Góra Zamkowa, zwana również Górą Janowskiego, wznosząca się na 515,5 m. nad poziom morza.

Gmina Ogrodzieniec od zachodu sąsiaduje z gminą Łazy, od północnego - zachodu z miastem Zawiercie, od północy z Gminą Kroczyce, od wschodu z Gminą Pilica, od południa z Gminą Klucze, która należy do Powiatu Olkuskiego w województwie Małopolskim.

Powierzchnia Gminy wynosi ogółem 86 km², z czego blisko połowę zajmują lasy.

Pierwszą historyczną wzmiankę o Ogrodzieńcu można znaleźć ok. 1100r. kiedy to Ogrodzieniec był osadą podgrodową liczącą zaledwie 50 zagród. Historia Ogrodzieńca nierozdzielnie związana jest z Zamkiem Ogrodzienieckim oraz Grodem Królewskim, który istniał ok. 1300r. na szczycie Góry Birów. Góra Birów usytuowana jest na północ od ruin Zamku Ogrodzienieckiego w Podzamczu ponad otaczającą ją Doliną Krztyni. Stanowi ona pomost pomiędzy Pasmem Skał Smoleńsko-Niegowonickich, a Skałami Podlesickimi. Należy ona także do jednych z najwyższych ostańców w tym obszarze (460 mn.p.m.). Na szczycie góry istniał historycznie starszy od Zamku Ogrodzienieckiego Gród Królewski, a u jego podnóża cmentarz kurhanowy. Gród został zniszczony w wyniku pożaru w I połowie XIV wieku. Funkcję obronną po tym wydarzeniu zaczął spełniać wzniesiony w 1370 r Zamek Ogrodzieniecki. Kolejna wzmianka datowana jest na rok 1346, kiedy to Ogrodzieniec był wsią służebną dla pobliskiego Zamku Ogrodzienieckiego. Historyczny ślad Ogrodzieńca można znaleźć również w księgach Jana Długosza z 1385r. Od 1409r. Ogrodzieniec posiadał prawa miejskie, które utracił w 1870r. aby je ponownie odzyskać w 1973r. W XVIw. Ogrodzieniec nazywano Firlejowem od nazwiska ówczesnych właścicieli dóbr ogrodzienieckich. W 1827r, Ogrodzieniec zamieszkiwało zaledwie 708 mieszkańców. W XIXw. Miasto zaczęło się dynamicznie rozwijać, powstawały nowe zakłady: m.in. cegielnia, wapiennik, browar i cementownia.¹

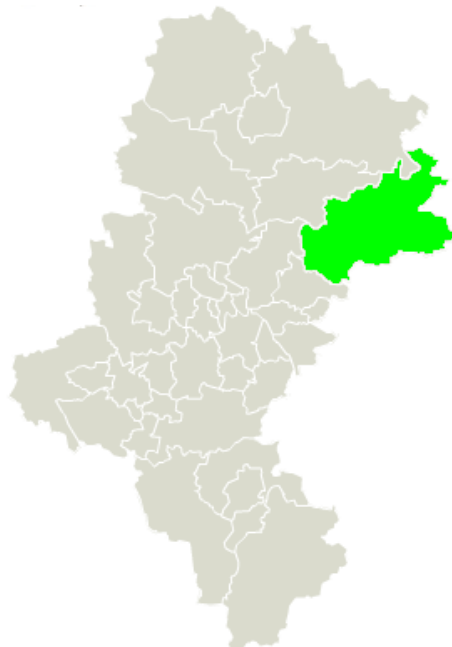
¹ Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ogrodzieniec

Tablica 3. Lokalizacja Gminy Ogrodzieniec w Województwie Śląskim

Tablica: Województwo śląskie na mapie Polski²

Tablica: Powiat zawierciański na mapie województwa śląskiego

Miasto i Gmina Ogrodzieniec na mapie powiatu zawierciańskiego

Herb Miasta i Gminy Ogrodzieniec

Miasto Ogrodzieniec ma w większości zabudowę niską, obecnie rozbudowaną w południowej części miasta. W centrum znajdują się podstawowe usługi. Centrum administracyjne mieści się na południe od centrum handlowego przy Placu Wolności. Na terenach północnych miasta znajduje się część przemysłowa (ceglarnie, zakłady produkcyjne).

² Źródło: www.geoportal.pl

Sołectwa gminy charakteryzują się w większości dosyć zwartą, niską, jednorodzinną zabudową skupioną przy drogach. Gatunkowo dobre gleby znajdują się w północnej części Podzamcza, w Mokrusie, Gieble i Giebło Kolonii. Najważniejsze zabytki i atrakcje turystyczne gminy znajdują się na terenie Podzamcza. Są to: Zamek Ogrodzieniecki w Podzamczu, Góra Birów, kapliczka przy Placu Jurajskim, Sanktuarium Matki Boskiej Skałkowej. Najbardziej urokliwe krajobrazowo sołectwa to: Podzamcze, Kielkowice, Ryczów-Kolonia, Ryczów, Żelazko-Śrubarnia. Charakteryzują się one typowo wyżynnym jurajskim krajobrazem z polami, lasami oraz licznymi ostańcami skalnymi. Tylko w sołectwie Fugasówka-Markowizna znajdują się nieliczne ślady przemysłu.

1.1. Zagospodarowanie przestrzenne

1.1.1. Rolnictwo³

Jednym z kierunków rozwoju gminy Ogrodzieniec, pomimo ubogich gleb jest rolnictwo. W obrębie sołectwa Kielkowice, Gulzow a także Giebło i Kolonia Giebło występują fragmenty gleb III klasy bonitacyjnej. Pozostałe tereny gminy znamionuje dominacja gleb klas IV-VI. Procentowo udział klas gleb w strukturach gruntów ornych przedstawia się następująco: grunty klasy IIIa, IIIb stanowią 1,7 %, grunty klasy IVa, IVb stanowią 28,3 %, natomiast grunty klasy V, VI stanowią 70,0 %.

Lokalnym utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu Wyżyny Częstochowskiej (350 – 510 m n.p.m) i nachylenie zboczy ułatwiające procesy erozyjne. Przeważające tereny wyżynne o urozmaiconej rzeźbie, predysponowane są do rozwoju tradycyjnych form gospodarowania na małą skalę przy zwiększonym nakładzie pracy, środków produkcji i sprzętu. Utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu i nachylenie zboczy ułatwiające procesy erozyjne. Położenie terenów rolniczo użytkowanych na poziomie powyżej 350 m n.p.m. sprawia, że wcześniej jak w innych częściach kraju pojawia się i długo zalega pokrywa śnieżna. Jest to przeszkoda naturalna mająca wpływ na plonowanie roślin. Gmina Ogrodzieniec charakteryzuje się największym w powiecie zawierciańskim wskaźnikiem udziału terenów leśnych równym 45,5 %. Grunty leśne zajmują prawie połowę powierzchni gminy. Wyjątkowo duży, bo prawie 60-procentowy jest także udział lasów i gruntów leśnych w miejskiej części gminy.

1.1.2. Obszary prawnie chronione i zabytki zlokalizowane na terenie gminy

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego zajmuje powierzchnię 6.931 ha w tym Park Krajobrazowy Orlich Gniazd 3.809 ha oraz otulina o pow. 3122 ha. Teren Parku nie obejmuje miasta Ogrodzieniec i terenów zainwestowanych przemysłem leżących pomiędzy Fugasówką i

³ Źródło: *Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ogrodzieniec*

Markowizną a Ogrodzieńcem. W świetle integracji Polski z Unią Europejską podstawową formą ochrony przyrody jest spójna dla krajów członkowskich sieć ekologiczna Natura 2000. Definiującymi ją aktami prawnymi są: Dyrektywa Siedliskowa (dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory) i Dyrektywa Ptasia (dyrektywa Rady 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków). Mają one na celu utrzymanie różnorodności biologicznej na terenach państw członkowskich poprzez ochronę najcenniejszych siedlisk oraz gatunków fauny i flory. Na terenie powiatu zawierciańskiego włączono do sieci NATURA 2000 Ostoję Środkowojurajską jako Specjalny Obszar Ochrony, położony w centralnej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na pograniczu województw śląskiego i małopolskiego. Celem ochrony będą trzy typy siedlisk dotyczących gatunków nietoperzy - nocek duży, podkowiec mały i nocek łydkowłosy. Do obiektów i układów historycznych położonych w granicach administracyjnych miasta i gminy należą:

1. Obiekty i zespoły zabytkowe:

- sakralne o wybitnych wartościach (2), kaplica renesansowa (1), figury sakralne (2), kaplice (3), mury kościelne kamienne z bramami (2), przydrożne, murowane krzyże kamienne (6), a także otwarte, szafkowe, drewniane i murowane kapliczki (4),
- zespół zamkowy o wybitnych wartościach wraz z relikdami fortyfikacji (Zamek Ogrodzeniecki w Podzamczu, ruiny strażnicy obronnej w Ryczowie),
- zabudowa mieszkaniowa o istotnych dla regionu wartościach architektury regionalnej oraz pewnych wartościach historycznych. Są to budynki znajdujące się w najstarszej części Ogrodzieńca oraz zespoły zabudowy miejsko-podmiejskiej, również zespół bloków wielorodzinnych.

2. Zespoły zabudowy zabytkowej:

- zespół najstarszej części miasta (rejon kościoła), wraz z zamkiem i centralną częścią Podzamcza, centralna część Giebla, Kielkowic Starych oraz Ryczowa należą do wyróżniających się,
- zespół dworsko parkowy w Gieble.

3. Zabytkowe obiekty przemysłowe oraz obiekty wojskowej techniki inżynierskiej.

- pozostałości carskiej fabryki prochu i amunicji „Prochownia” ,
- bunkry wojskowe zbudowane w czasie II wojny światowej na stoku wzgórza Suchy Połec oraz bunkry poniemieckie z 1944r. w rejonie wzgórza zamkowego
- część fortyfikacji z lat 1944-45 - ziemne rowy i umocnienia przeciwczołgowe.

4. Krajobraz naturalny - skałki, ostańce

Elementem naturalnego krajobrazu przyrodniczego o charakterze unikalnym, lecz związanym i współdziałającym z krajobrazem kulturowym i jego obiektami zabytkowymi są liczne wapienne ostańce malowniczo rozsiane na wzgórzach Podzamcza i południowowschodniej części gminy.

Wykaz obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków:

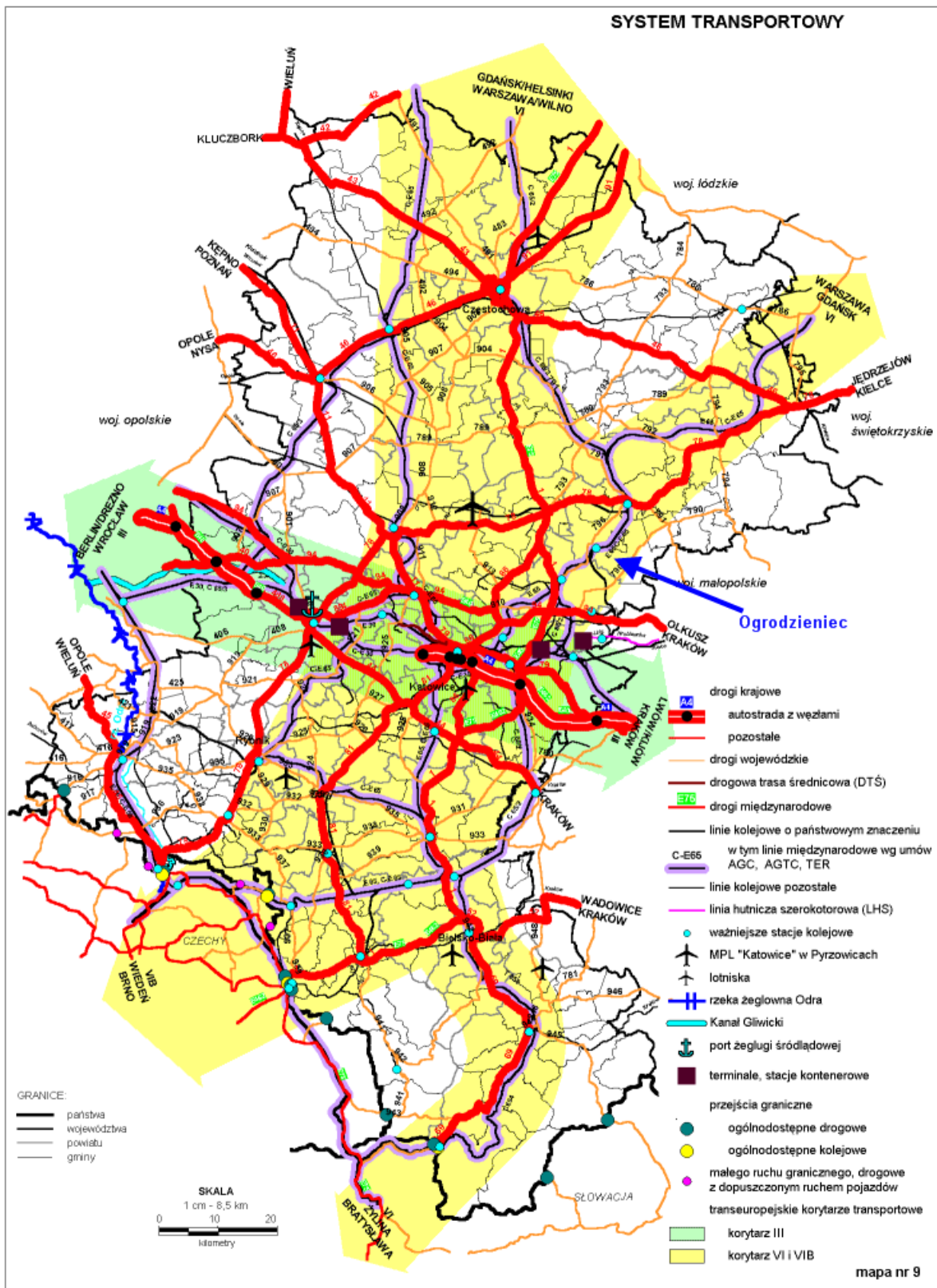
- **kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Ogrodzieńcu.** Zbudowany w 1787r. Jest to obiekt późnobarokowy z rokokowym wnętrzem, murowany, otynkowany z jedną wieżą. Wokół kościoła znajduje się mur z kamienia z barokową bramą.
- **ruiny Zamku „Ogrodzieniec” w Podzamczu.** Zamek jest obiektem murowanym z kamienia. Najstarsza jego część pochodzi sprzed 1370r.
- **kaplica z XVIw. położona przy Placu Jurajskim w Podzamczu.** Murowana z kamienia, otynkowana, z wieżyczką i sygnaturą. Wewnątrz sklepiona, posiada kamienny portal renesansowy.
- **kościół parafialny p.w. św. Jakuba w Gieble.** Zabytek architektury romańskiej. Posiada sklepienie krzyżowo-kolebkowe prezbiterium oraz detale charakterystyczne dla architektury romańskiej. Kościół otoczony jest kamiennym murem z 1787r. z bramą. Na przedłużeniu znajduje się cmentarz parafialny z końca XIXw.

1.1.3. Infrastruktura techniczna

Gmina Ogrodzieniec położona jest w odległości: 50 km od Częstochowy, 55 km od Katowic, 60 km od Krakowa, 24 km od Dąbrowy Gorniczej, 24 km od Olkusza, 10 km od Zawiercia Miasto Ogrodzieniec posiada dobrze rozwiniętą komunikację PKS.

W Zawierciu, oddalonym 10 km od Ogrodzieńca, znajduje się ważny węzeł komunikacji kolejowej Polski Południowej. Z Zawiercia kursuje sieć bezpośrednich połączeń z Warszawą. Najbliższy międzynarodowy port lotniczy znajduje się w Katowicach-Pyrzowicach i Krakowie-Balicach..

Tablica 4. Lokalizacja gminy w istniejącym i planowanym systemie transportowym

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Tablica 5. Infrastruktura komunalna w Gminie Ogrodzieniec

Wyszczególnienie	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
URZĄDZENIA SIECIOWE						
Wodociągi						
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	73,3	73,9	73,9	75,5	75,6
długość czynnej sieci rozdzielczej stanowiącej własność gminy	km	50,4	50,4	50,4	52,0	52,0
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	50,4	50,4	50,4	52,0	52,0
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	2 470	2 496	2 556	2 578	2 586
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	8 944	8 942	8 955	8 913	8 919
Kanalizacja						
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	4,0	4,0	4,0	10,2	10,2
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	20	20	20	251	254
ścieki odprowadzone	dam3	31,6	23,8	21,9	34,7	37,1
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1 059	1 058	1 054	1 512	1 521
Sieć gazowa						
długość czynnej sieci ogółem w km	km	95,5	95,6	95,7	-	-
czynne połączenia do budynków	szt	1 956	1 964	1 975	1 981	1 987
odbiorcy gazu	gosp.dom.	1 478	-	1 501	1 830	1 520
zużycie gazu w tys. m3	tys.m3	-	-	986,90	873,00	870,80
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	4 998	4 303	4 288	4 318	4 321
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności						
wodociąg	%	93,5	93,5	93,8	93,8	93,8
kanalizacja	%	11,1	11,1	11,0	15,9	16,0
gaz	%	52,2	45,0	44,9	45,4	45,4
Sieć rozdzielcza na 100 km2						
sieć wodociągowa	km	85,5	86,2	86,2	89,1	89,2
sieć kanalizacyjna	km	4,7	4,7	4,7	12,0	12,0
sieć gazowa	km	111,4	111,6	111,7	112,9	112,9

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

Miasto i gmina Ogrodzieniec są prawie w 100% zwodociągowane. Ogólny stan sieci wodociągowej jest dobry. Długość sieci wynosi:

- na terenie miasta Ogrodzieniec - ok. 24.200 mb
- na terenie gminy - ok. 47.900 mb

Miasto Ogrodzieniec zaopatrywane jest w wodę z dwóch ujęć RPWiK Zawiercie, zlokalizowanych na terenie miasta. Są to:

- ujęcie wody Kościuszki nr I
- ujęcie wody Kościuszki nr II

Pozostałe jednostki osadnicze zaopatrywane są w wodę z 4 ujęć gminnych, zlokalizowanych na terenie sołectw. Są to:

- ujęcie Kielkowice, które zaopatruje w wodę: Kielkowice, Bukowiec, Kielkowice Stare oraz Kolonię Mokrus
- ujęcie Giebło, które zaopatruje w wodę: Gulzów, Mokrus, Giebło oraz częściowo Kolonie Giebło i Morusy
- ujęcie Podzamcze, które częściowo zaopatruje w wodę: Giebło Kolonię i Morusy
- ujęcie Ryczów, które zaopatruje w wodę: Ryczów, Ryczów Kolonię, Żelazko i Śrubiarnię.

Do roku 2005 Ogrodzieniec borykał się z problemem braku kanalizacji. Budynki mieszkalne w mieście i gminie wyposażone były w zbiorniki bezodpływowe typu „szambo”, z których ścieki wywożone są na oczyszczalnię do Zawiercia lub Pilicy. Gmina posiadała jedynie około 4,0 km kanalizacji sanitarnej na terenie Cementowni. W 2005r., po zakończeniu zadania realizowanego przy wsparciu finansowym funduszu SAPARD, do sieci kanalizacyjnej zostało podłączonych dodatkowych 181 użytkowników. Również w 2005 roku Gmina Ogrodzieniec uzyskała dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Projekt ma zostać ukończony w październiku 2009 roku, a efektem prac będzie wykonanie ponad 700 podłączeń do kanalizacji sanitarnej wraz z budową ponad 16 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz ponad 3 km kanalizacji deszczowej, która pozwoli na odwodnienie najbardziej zagrożonych wodami opadowymi ulic.

System zaopatrzenia w energię elektryczną Gminy Ogrodzieniec jest dobrze rozwinięty. W miarę potrzeb gmina uzupełnia istniejącą infrastrukturę i zmierza w kierunku:

- zapewnienia wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom niezawodnych dostaw mocy i energii elektrycznej o wymaganym standardzie,
- zaspokojenia przyszłych potrzeb, wynikających z rzeczywistego rozwoju przestrzennego gminy i jej aktywizacji gospodarczej,
- minimalizacji kosztów ponoszonych przez gminę na oświetlenie miejsc publicznych, ulic, placów, dróg znajdujących się na terenie gminy i stanowiących mienie komunalne,
- ograniczenia wpływu elektroenergetycznych linii elektrycznych na dostępność terenu na różne cele inwestycyjne.

Obszary o przewidywanym skokowym wzroście zapotrzebowania na dostawy mocy i energii elektrycznej to strefa rozwoju specjalistycznej działalności usługowej i gospodarczej oraz strefa potencjalnego rozwoju układu osadniczego. Obszary, na których oczekuje się bardziej równomiernego przyrostu zapotrzebowania to pozostałe obszary położone w strefie kształtowania układu osadniczego.

Identyfikacja problemów
Degradacja terenów i obiektów przemysłowych,
Zły stan substancji architektonicznej przede wszystkim budynków, w tym zabytków kulturowych i turystycznych,
Niskie i ograniczone nakłady na inwestycje i modernizację obiektów kulturalnych oraz rekreacyjno – wypoczynkowych (możliwości budżetu gminy Ogrodzieniec są ograniczone, a zlokalizowane na obszarze gminy obiekty zabytkowe wymagają znaczących nakładów finansowych).
Niedostateczne zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego lub jego brak,
Niewystarczająca, słaba ekspozycja, oznakowanie i promocja obiektów kultury i turystyki (Inwestycje w obszarze systemów informacji turystycznej wymagają ciągłego dostosowania do zwiększonego ruchu pojazdów i ruchu turystycznego. Specyfika gminy i lokalizacja najciekawszych obszarów wymaga jak najdokładniejszego oznakowania).
Niezadawalający stan infrastruktury technicznej i drogowej, brak miejsc parkingowych o odpowiednim standardzie,
Konieczność kontynuacji rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
Degradacja środowiska naturalnego, w tym terenów zielonych.

1.1.4. Gospodarka

1.1.4.1. Podmioty gospodarcze w danych sektorach

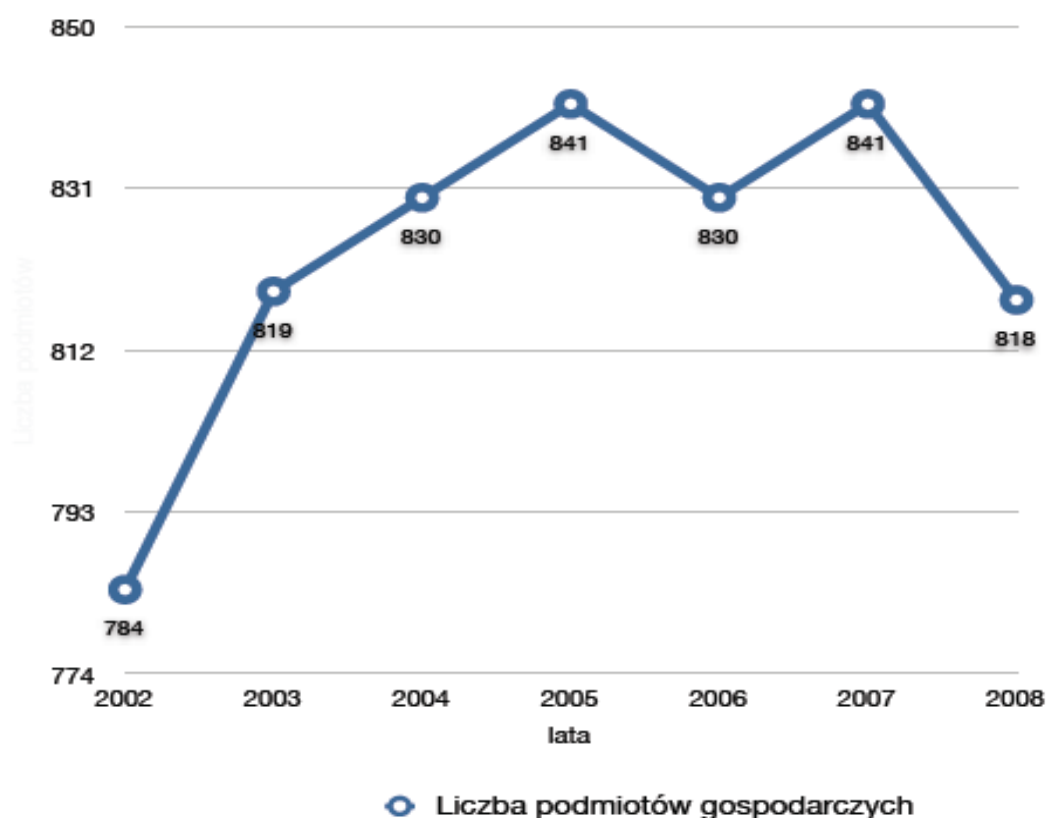
Tablica 6. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem						
ogółem	jed.gosp.	830	841	830	841	818
Sektor publiczny						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	16	15	15	26	25
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	10	9	9	8	9
Sektor prywatny						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	814	826	815	815	793
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	683	692	679	679	685

spółki handlowe	jed.gosp.	25	26	27	28	27
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	2	2	2	2	3
spółdzielnie	jed.gosp.	1	1	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	23	23	22	22	23

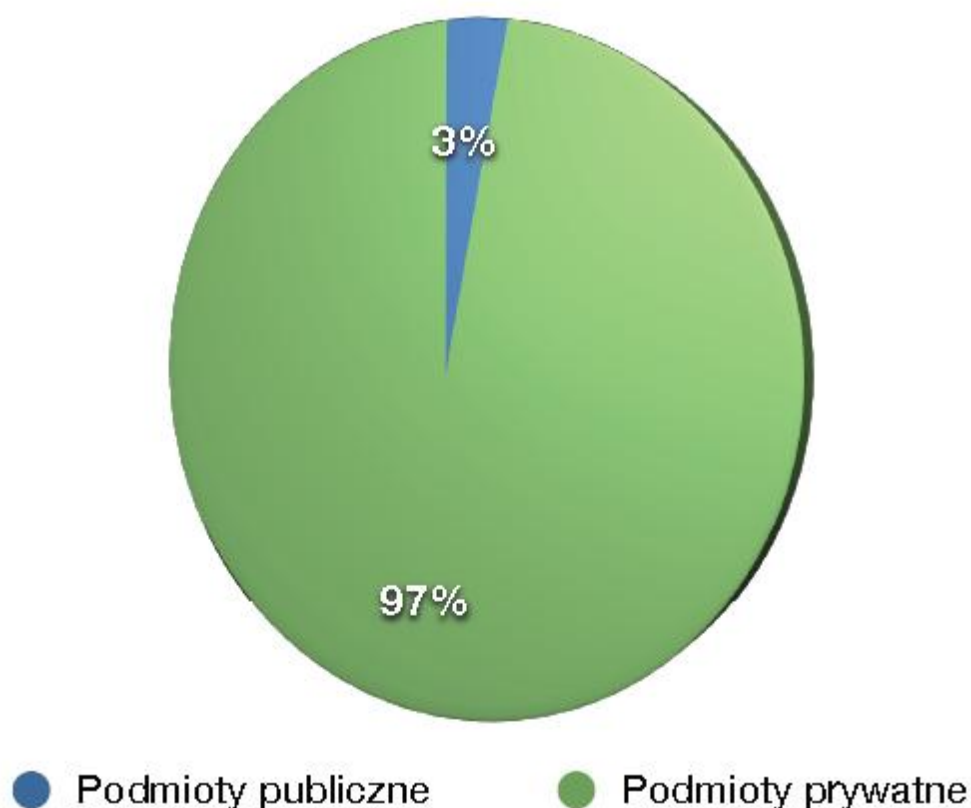
Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

Tablica 7 Liczba podmiotów gospodarczych ogółem

Liczba jednostek gospodarczych zarejestrowanych w Ogradzieńcu w latach 2004 – 2008 kształtowała się na poziomie od: 830 szt. w 2004r. do 818 szt. w 2008r. Jednostki sektora publicznego stanowią: 3% ogółu zarejestrowanych podmiotów, natomiast jednostki sektora prywatnego: 97%. W sektorze publicznym: 83% stanowią państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, natomiast 89% podmiotów prywatnych to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Tablica 8 Procentowy udział podmiotów prywatnych w całkowitej liczbie podmiotów gospodarczych na terenie gminy Ogrodzieniec

1.1.4.2. Struktura podstawowych branż gospodarki

Na terenie gminy przeważa działalność z zakresu handlu (detalicznego i hurtowego) – 320 podmiotów gospodarczych oraz budownictwa – 121 jednostek.

Na obszarze gminy nie działają podmioty gospodarcze w zakresie: rybactwa, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę, organizacje i zespoły eksterytorialne oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

Tablica 9. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Jednostki zarejestrowane						
w sekcji A. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo						
ogółem	jed.gosp.	9	9	8	10	13
w sekcji D. Przetwórstwo Przemysłowe						
ogółem	jed.gosp.	93	97	94	88	76
w sekcji F. Budownictwo						

Charakterystyka ogólnej sytuacji w gminie

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	jed.gosp.	107	109	111	118	121
w sekcji G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego						
ogółem	jed.gosp.	349	351	335	330	320
w sekcji H. Hotele i restauracje						
ogółem	jed.gosp.	45	43	42	46	40
w sekcji I. Transport, gospodarka magazynowa i łączność						
ogółem	jed.gosp.	51	51	52	53	52
w sekcji J. Pośrednictwo finansowe						
ogółem	jed.gosp.	28	24	24	25	26
w sekcji K. Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej						
ogółem	jed.gosp.	56	65	70	73	71
Sektor publiczny	jed.gosp.	1	0	0	10	10
sektor prywatny	jed.gosp.	55	65	70	63	61
w sekcji L. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne						
ogółem	jed.gosp.	11	11	11	12	11
sektor publiczny	jed.gosp.	2	2	2	3	2
sektor prywatny	jed.gosp.	9	9	9	9	9
w sekcji M. Edukacja						
ogółem	jed.gosp.	11	11	11	13	14
sektor publiczny	jed.gosp.	6	6	6	6	7
sektor prywatny	jed.gosp.	5	5	5	7	7
w sekcji N. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna						
ogółem	jed.gosp.	17	19	19	21	23
sektor publiczny	jed.gosp.	2	2	2	2	2
sektor prywatny	jed.gosp.	15	17	17	19	21
w sekcji O. Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała						
Ogółem	jed.gosp.	53	51	53	52	51
sektor publiczny	jed.gosp.	3	3	4	4	4
sektor prywatny	jed.gosp.	50	48	49	48	47

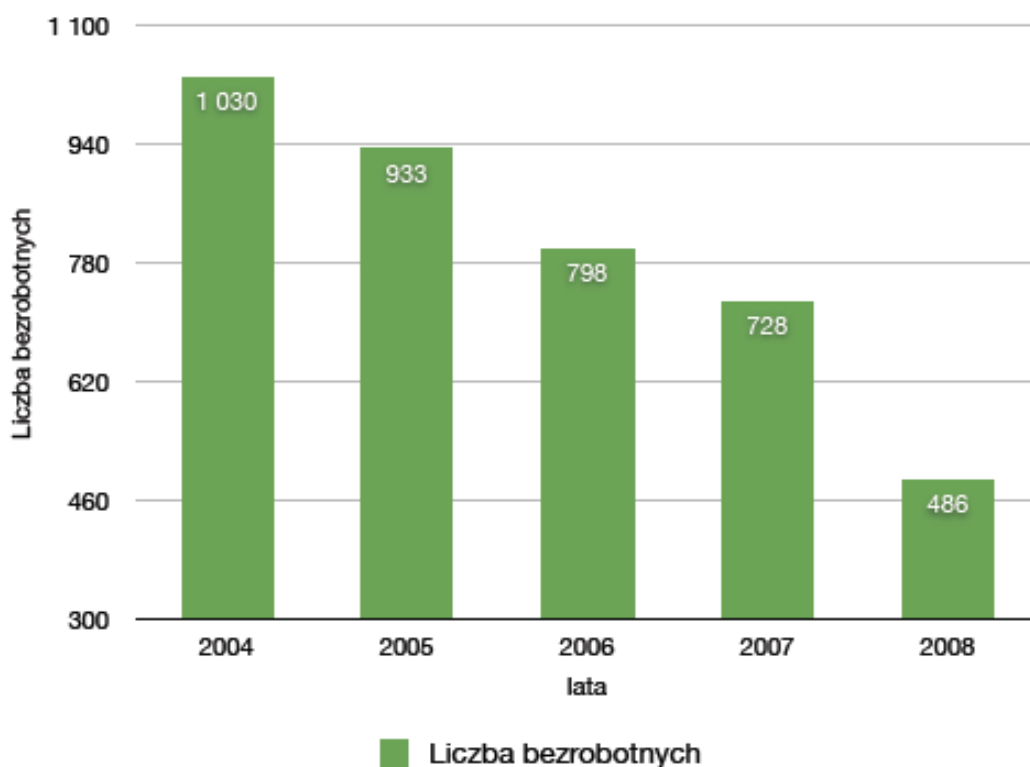
Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

1.1.4.3. Rynek pracy

Według stanu na dzień 31.12.2007 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Zawiercie z terenu gminy Ogrodzieniec wynosiła 486 osób, w porównaniu do listopada 2006r odnotowano spadek o 242 osoby. W 2008 roku stopa bezrobocia wynosiła 8%, tym samym była niższa o 3,1 % od średniej krajowej stopy bezrobocia, wynoszącej 11,1 %⁴

Tablica 10. Struktura rynku pracy w gminie Ogrodzieniec

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pracujący wg płci							
ogółem	osoba	653	674	745	737	747	b.d.
mężczyźni	osoba	318	354	384	383	371	b.d.
kobiety	osoba	335	320	361	354	376	b.d.
Bezrobotni zarejestrowani wg płci							
ogółem	osoba	1 099	1 030	933	798	728	486
mężczyźni	osoba	535	491	440	362	328	220
kobiety	osoba	564	539	493	436	400	266
Udział bezrobotnych zarejestrowanych do ludności w wieku produkcyjnym							
ogółem	%	18,3	17,1	15,4	13,1	12,0	8,0
mężczyźni	%	17,0	15,6	13,8	11,3	10,2	6,8
kobiety	%	19,7	18,7	17,2	15,2	14,0	9,3

⁴ <http://www.bezrobocie.org.pl/x/331212>

Identyfikacja problemów
Bezrobocie (w ostatnich latach problem bezrobocia na obszarze gminy radykalnie się zmniejszył, jednakże nie oznacza to braku konieczności intensyfikacji działań, mających na celu ograniczenie negatywnych skutków bezrobocia oraz aktywności w obszarze pozyskiwania inwestorów i tworzenia nowych miejsc pracy).
Brak instytucji otoczenia biznesu, w tym z zakresu wspierania rozwoju przedsiębiorczości, inicjatyw gospodarczych.
Słaba promocja lokalnych przedsiębiorstw (Ogrodzieniec prowadzi działania promocyjne, które w sposób bezpośredni lub pośredni wpływają na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru gminy. Podejmowane działania finansowane głównie ze środków własnych mają ograniczony charakter i nie składają się na intensywną kampanię).
Brak korzystnych instrumentów finansowych na rozwój przedsiębiorstw (w tym tworzenie nowych).
Brak lub mały udział branż z zakresu nowoczesnych technologii.
Wciąż mała liczba przedsiębiorstw w branży turystycznej.
Słaba kondycja przemysłu – zdekapitalizowany majątek produkcyjny.
Słabo rozwinięte rzemiosło.
Niedostateczne zainteresowanie inwestorów zewnętrznych.

1.1.5. Strefa społeczna

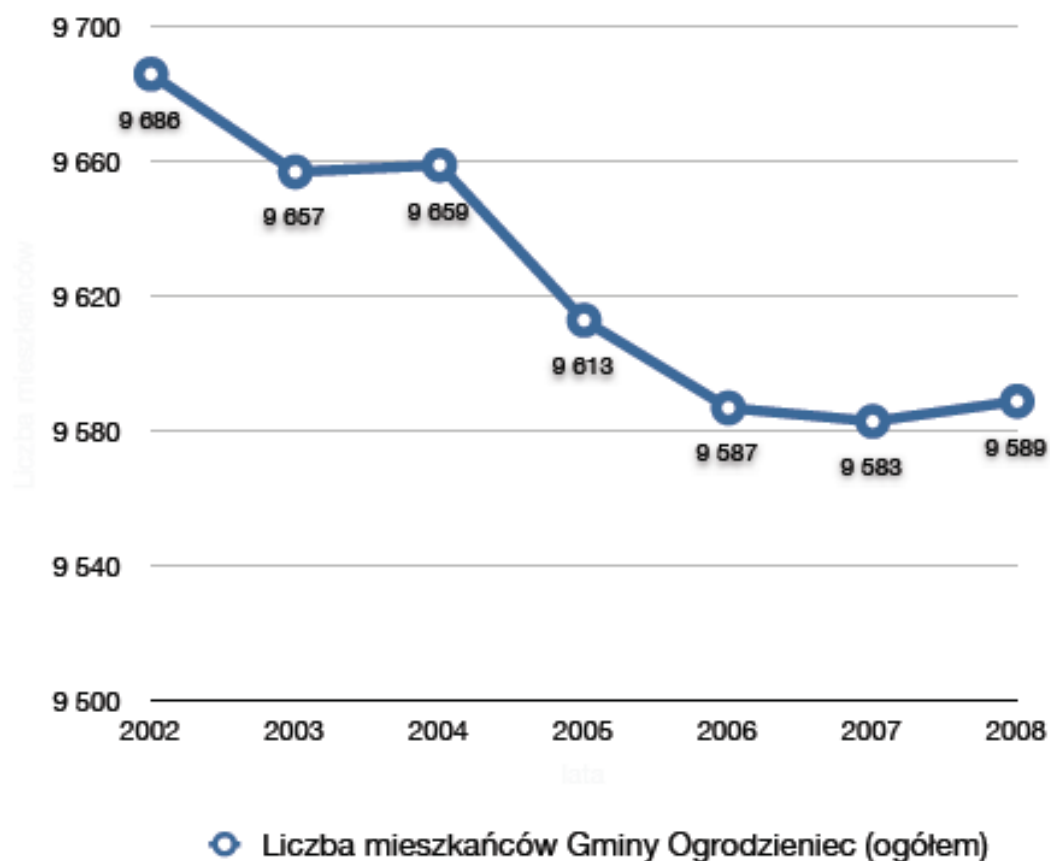
W 2008r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 9589 osób. W porównaniu z latami poprzednimi liczba osób ulega nieznacznym wahaniom.

Tablica 11. Liczba ludności w Gminie Ogrodzieniec

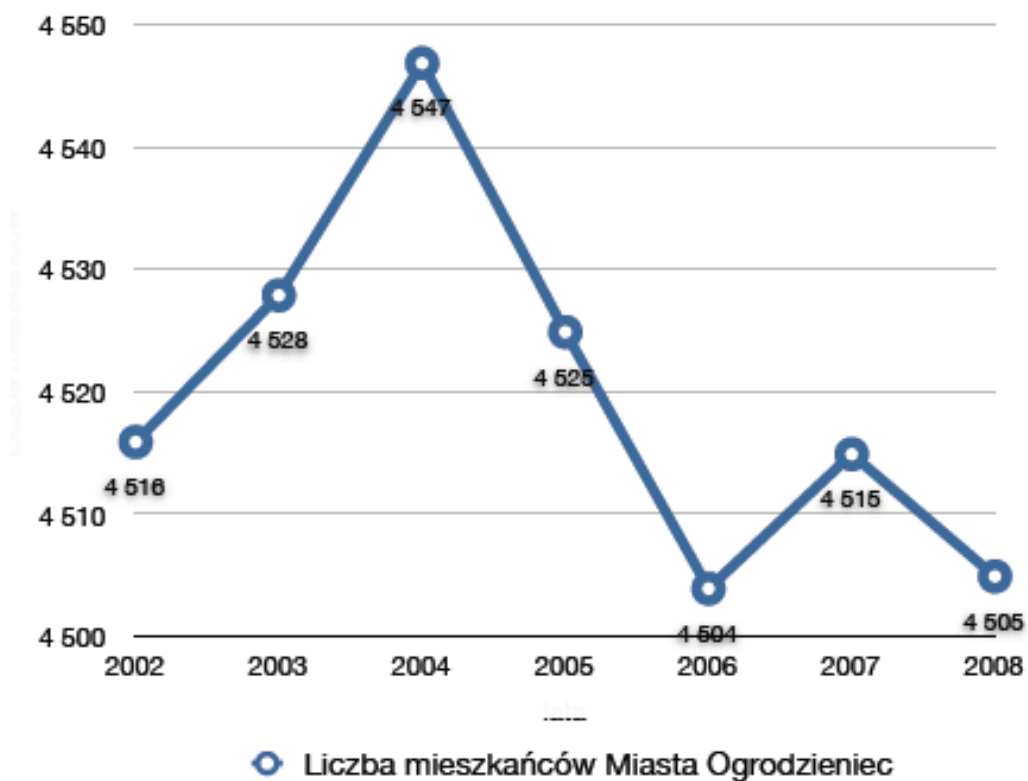
Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci – stan w dn. 31.12						
ogółem	osoba	9 659	9 613	9 587	9 583	9 589
mężczyźni	osoba	4 700	4 679	4 666	4 669	4 667
kobiety	osoba	4 959	4 934	4 921	4 914	4 922

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

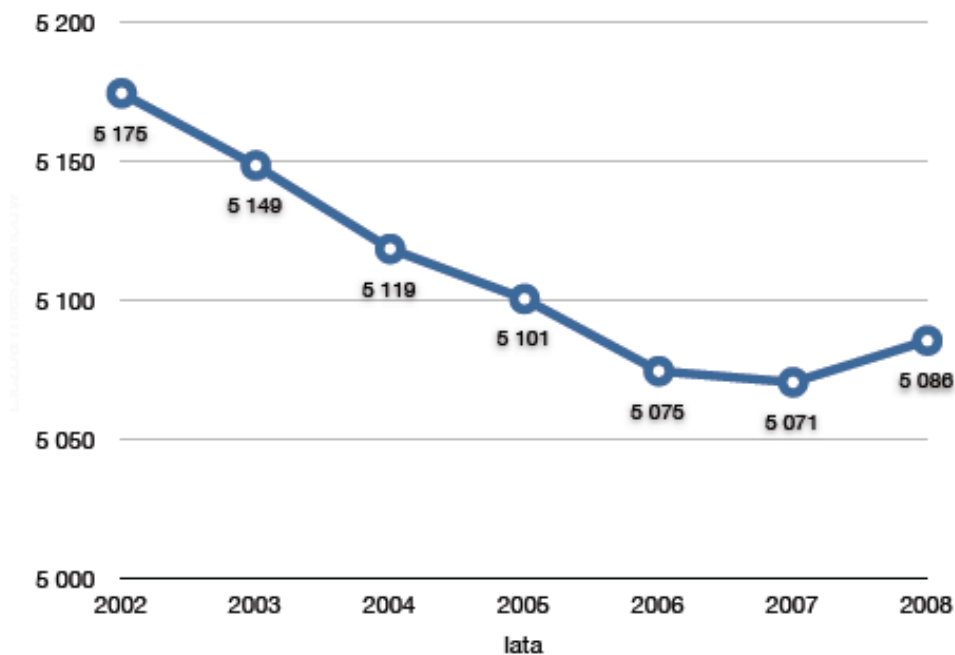
Tablica 12 Liczba ludności w gminie Ogrodzieniec - wykres

Tablica 13 Liczba ludności w mieście Ogrodzieniec

Tablica 14 Liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie gminy Ogródzieniec

○ Liczba mieszkańców Gminy Ogródzieniec (obszar wiejski)

Struktura ludności w gminie w 2008r. kształtowała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym: 16,4%,
- osoby w wieku produkcyjnym: 64%
- osoby w wieku poprodukcyjnym: 19,6% ogółu mieszkańców.

W porównaniu z latami ubiegłymi maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a wzrasta odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Tablica 15. Struktura ludności w Gminie Ogródzieniec

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
w wieku przedprodukcyjnym	%	18,2	17,7	17,0	16,8	16,4
w wieku produkcyjnym	%	63,1	63,5	64,0	64,0	64,0
w wieku poprodukcyjnym	%	18,7	18,8	19,1	19,3	19,6

Tablica 16. Wskaźniki modułu gminnego

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
ludność na 1 km ²	osoba	112	111	112	112	112
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	106	105	106	105	105
małżeństwa na 1000 ludności	para	4,2	4,9	4,6	6,2	b.d.
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	7,7	7,8	7,1	7,4	b.d.
zgony na 1000 ludności	osoba	10,0	12,8	12,2	11,9	11,2
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-2,4	-5,0	-5,1	-4,5	b.d.

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

Liczba ludności na 1 km² w 2008r. wyniosła: 112 osób. W gminie przypada 105 kobiet na 100 mężczyzn. W Ogrodzieńcu kształtuje się ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności w 2007r. wyniósł: -4,5 i co roku ulega nieznacznym wahaniom.

Tablica 17. Ruch naturalny wg płci

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Urodzenia żywe						
ogółem	osoba	74	75	68	71	b.d.
mężczyźni	osoba	34	38	30	40	b.d.
kobiety	osoba	40	37	38	31	b.d.
Zgony ogółem						
ogółem	osoba	97	123	117	114	107
mężczyźni	osoba	52	65	64	59	57
kobiety	osoba	45	58	53	55	50
Przyrost naturalny						
ogółem	osoba	-23	-48	-49	-43	b.d.
mężczyźni	osoba	-18	-27	-34	-19	b.d.
kobiety	osoba	-5	-21	-15	-24	b.d.

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

Według płci przyrost naturalny zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn, kształtuje się na poziomie ujemnym.

Tablica 18. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne

Wyszczególnienie	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów						
zameldowania						
w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	95	127	113	113	136
mężczyźni	osoba	49	67	53	59	67
kobiety	osoba	46	60	60	54	69
wymeldowania						
w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	89	102	111	89	96
mężczyźni	osoba	42	49	47	38	45
kobiety	osoba	47	53	64	51	51
saldo migracji						
w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	6	25	2	24	40
mężczyźni	osoba	7	18	6	21	22
kobiety	osoba	-1	7	-4	3	18
Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku						
zameldowania ogółem	osoba	95	127	113	113	136
zameldowania z miast	osoba	67	105	96	85	104
zameldowania ze wsi	osoba	28	22	17	28	32
wymeldowania ogółem	osoba	89	102	111	90	97
wymeldowania do miast	osoba	75	84	84	57	68
wymeldowania na wieś	osoba	14	18	27	32	28

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym jest dodatnie i ulega niewielkim zmianom. Dominująca liczba migracji odbywa się w ruchu wewnętrznym. Wśród osób migrujących przeważają kobiety. Największą liczbę ruchów migracyjnych obserwuje się wśród zameldowań z miast oraz wymeldowań do miast.

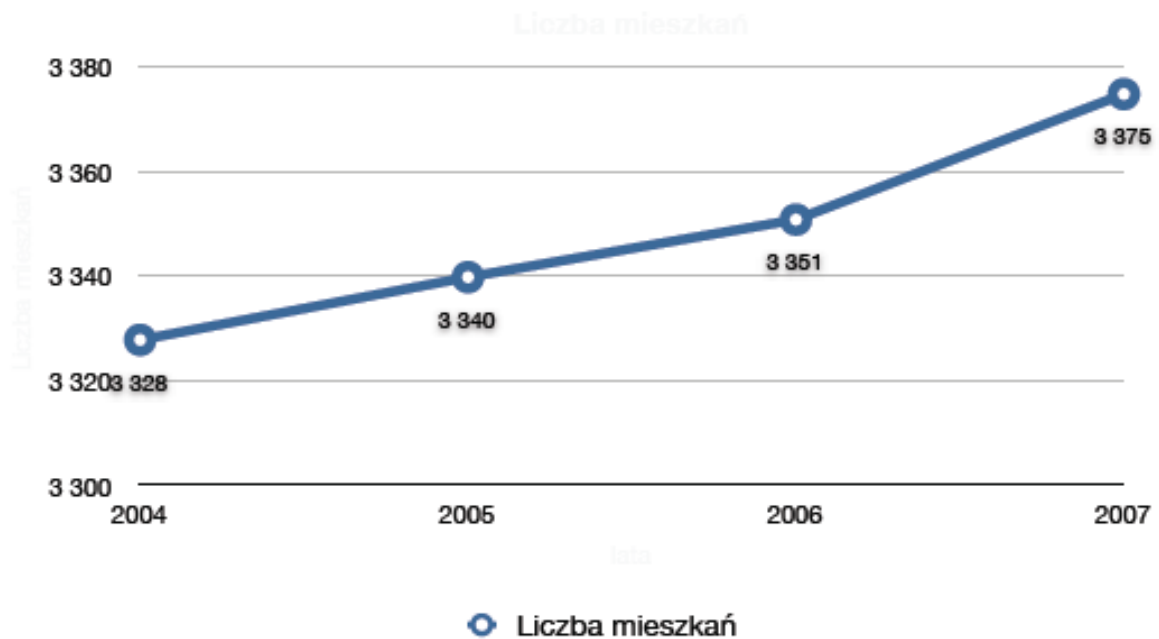
Identyfikacja problemów
Niski, ogólny poziom dochodów gospodarstw domowych. Na obszarze gminy problem ubóstwa dotyczy wciąż wielu mieszkańców.
Wzrost zagrożenia wykluczeniem społecznym.
Niski poziom wykształcenia mieszkańców oraz słabo wykwalifikowana kadra w branżach rozwijających się, np. nowoczesnych technologii (ze względu na bliskość dużych ośrodków naukowo-przemysłowych tj. Katowic i Częstochowy zahamowanie odpływu osób wykształconych jest niezwykle trudne. Działania podejmowane w obszarze poprawy komunikacji powiatu zawierciańskiego z najbliższymi ośrodkami pozwolą na częściowe ograniczenie niekorzystnych tendencji. Rozwiązaniem najskuteczniejszym w tym obszarze są głównie nowe inwestycje i co za tym idzie atrakcyjne miejsca pracy).
Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy.
Niezadawalająca dostępność do świadczeń w zakresie pomocy społecznej.
Słabo rozwinięta lub wymagająca modernizacji, już istniejąca baza rekreacyjno – turystyczna (pomimo szeregu inwestycji w tym obszarze poziom rozwoju bazy rekreacyjno – turystycznej wciąż nie jest zadowalający. Problem ten dotyczy niemalże całego obszaru Jury Krakowsko-Częstochowskiej).
Niewystarczające nakłady na inwestycje i modernizacje obiektów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych.

1.1.6. Mieszkalnictwo

Jednym z podstawowych problemów zidentyfikowanych na obszarze gminy jest problem związany z mieszkalnictwem, w tym przede wszystkim mieszkalnictwem wielorodzinnym.

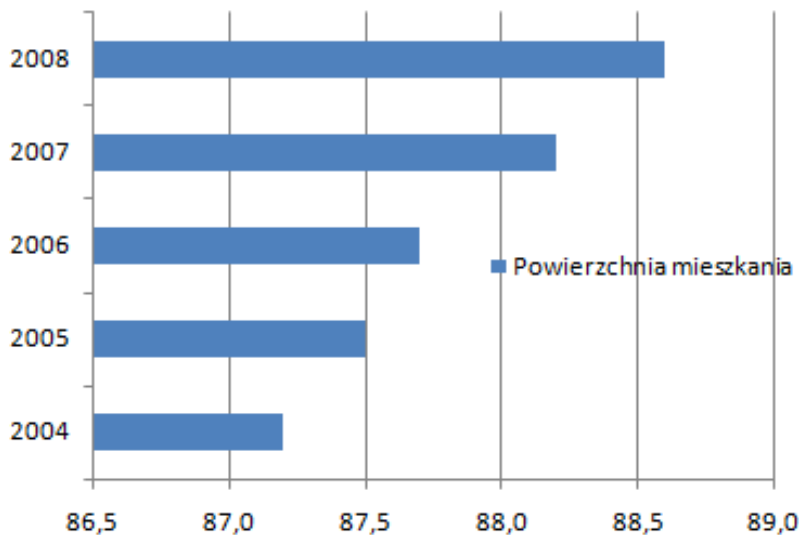
Biorąc pod uwagę dane statystyczne na obszarze gminy rośnie liczba oddawanych do użytku mieszkań:

Tablica 19 Liczba mieszkań

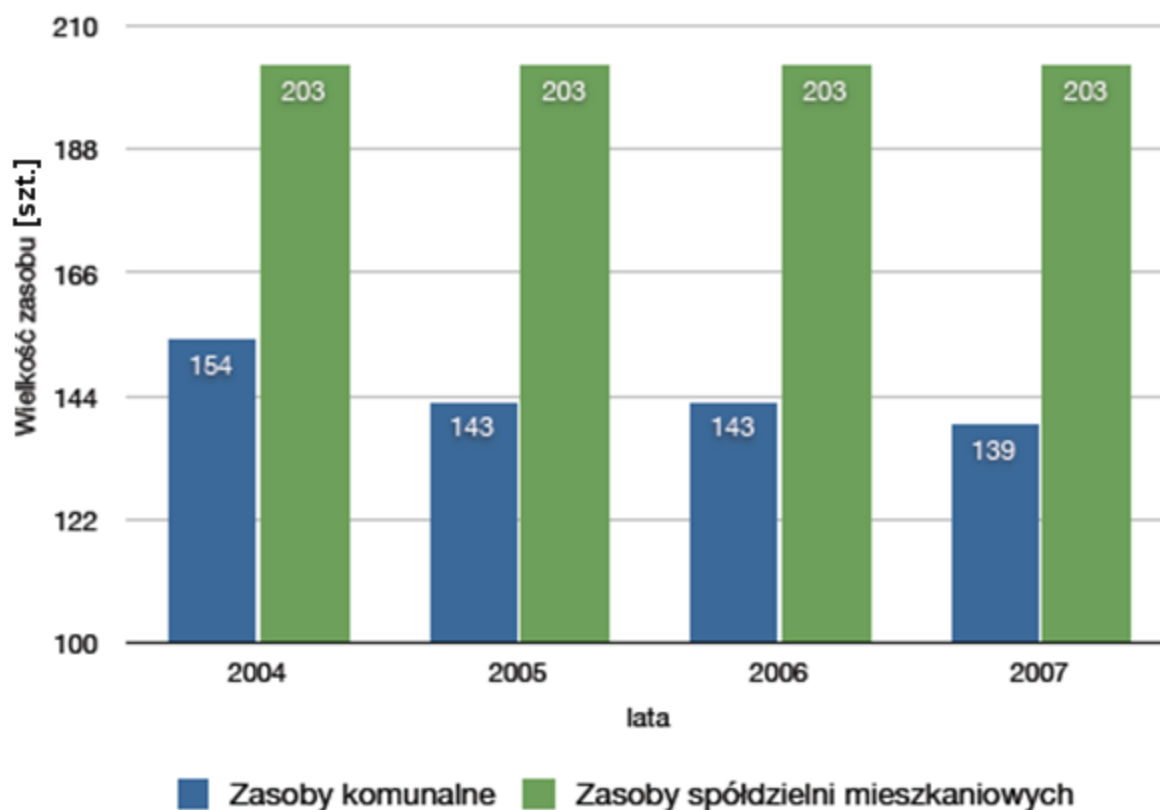
W ostatnich latach wzrosła także przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca gminy.

Tablica 20 Przeciętna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przypadająca na 1 mieszkańca (w m²)

Z roku na rok maleje liczba lokali komunalnych, natomiast liczba lokali spółdzielczych jest stała.

Tablica 21 Liczba lokali komunalnych względem liczby lokali spółdzielczych

Identyfikacja problemów

Niski poziom dochodów gospodarstw domowych.

Zły stan techniczny lokali komunalnych, **pokrycia azbestowe na większości obiektów.**

Brak perspektyw finansowych, umożliwiających kompletną modernizację lokali komunalnych.

1.2 Wyniki badania ankietowego

W maju 2009 przeprowadzono na terenie Ogrodzieńca badanie ankietowe wśród mieszkańców i turystów, mające na celu wskazanie najpilniejszych inwestycji i obszarów problemowych na terenie gminy. Wyniki badania przedstawiają poniższe tablice:

Tablica 22 Liczba osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym

Turysta	342	51,82%
Mieszkaniec	318	48,18%
RAZEM	660	100,00%

Tablica 23 Ocena poszczególnych obszarów problemowych

Obszary	Bardzo źle	Źle	Ani dobrze ani źle	Dobrze	Bardzo dobrze
Oczyszczanie miasta	9	47	182	330	81
Ochrona zieleni	11	41	167	315	118
Jakość elewacji budynków	22	90	237	264	32
Jakość chodników	49	143	190	232	33
Jakość dróg i pasaży	95	174	180	167	29
Oznaczenia atrakcji turystycznych	16	39	116	347	138
Atrakcyjność turystyczna	5	10	51	288	298
Atrakcyjność inwestycyjna	24	52	211	229	126
RAZEM	231	596	1334	2172	855

Tablica 24 Lista inwestycji, wskazanych jako najpilniejsze

Zadania
Rewitalizacja Krępy (wskazuje się wszelakie możliwe zagospodarowanie obszaru)
Poprawa estetyki osiedli (termomodernizacja, chodniki, place)
Rewitalizacja terenu byłej cementowni
Infrastruktura sportowa
Budowa placów zabaw dla dzieci
Budowa parkingów (uwaga zgłaszana przez turystów)
Zapewnienie darmowego Wi-Fi na zamku

2. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego miasta i regionu

Tablica 25. Zgodność z dokumentami strategicznymi

<p>Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015</p>	<p>Główny cel: podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin</p> <p>PRIORYTET 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej</p> <p>Kierunek działań: Podniesienie konkurencyjności polskich regionów</p> <p>Kierunek działań: Wyrównanie szans rozwojowych obszarów problemowych</p>
<p>Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007 – 2013 (Narodowa Strategia Spójności)</p>	<p>Celem strategiczny: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.</p> <p>Cel szczegółowy: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej</p> <p>Obszar strategiczny: Przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020</p>	<p>Priorytet: Ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni</p> <p>Cel strategiczny: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki</p> <p>Kierunek działań: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu</p> <p>Cel strategiczny: Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni</p> <p>Kierunek działań: Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic</p> <p>Kierunek działań: Rewitalizacja terenów zdegradowanych</p> <p>Kierunek działań: Kształtowanie ośrodków wiejskich</p>
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013</p>	<p>Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast</p> <p>Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p> <p>Poddziałanie 6.2.2. Rewitalizacja – „małe miasta”</p> <p>Celem działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych.</p> <p>Poddziałanie 6.2.2., którego celem jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w tym obszarów przemysłowych, powojennych i popegeerowskich w gminach wiejskich, miejsko – wiejskich i miejskich do 50 tys. mieszkańców.</p>
<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa</p>	<p>Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast</p> <p>Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p> <p>Poddziałanie 6.2.2. Rewitalizacja – „małe miasta”</p> <p>Celem działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych.</p> <p>Poddziałanie 6.2.2., którego celem jest rewitalizacja obszarów</p>

Śląskiego na lata 2007 - 2013	zdegradowanych, w tym obszarów przemysłowych, powojennych i popegeerowskich w gminach wiejskich, miejsko – wiejskich i miejskich do 50 tys. mieszkańców.
Program Rozwoju Subregionu Centralnego na lata 2007 - 2013	<p>Cel główny: poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców – od wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz konkurencyjności i innowacyjności jego gospodarki do wzrostu zamożności gospodarstw domowych.</p> <p>Cel szczegółowy: poprawa wizerunku i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej wybranych obszarów subregionu – rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych.</p>
Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego	<p><i>I Obszar : GOSPODARKA i INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</i></p> <p><i>Cel strategiczny:</i></p> <p>I. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, komunalnej i rolniczej</p> <p><i>V Obszar : TURYSTYKA i ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO</i></p> <p><i>Cele strategiczne:</i></p> <p>I. Modernizacja i rozbudowa bazy turystyczno-rekreacyjnej</p> <p>II. Tworzenie „produktu turystycznego” – wypromowanie kompleksowej oferty turystycznej</p> <p>III. Kontynuacja działań w zakresie rozwoju turystyki w zgodzie ze środowiskiem naturalnym</p> <p>IV. Edukacja i tworzenie przyjaznego klimatu wśród społeczności lokalnej na rzecz rozwoju turystyki i agroturystyki</p> <p>V. Lokalna i ponad lokalna współpraca władz samorządowych, organizacji i instytucji zainteresowanych rozwojem turystyki</p> <p>VI. Promocja i eksponowanie regionalizmu oraz zabytków dziedzictwa kulturowego powiatu</p> <p>VII. Propagowanie działań na rzecz podnoszenia kondycji fizycznej mieszkańców, zwłaszcza młodzieży</p>
Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Ogródzieniec na lata 1997 - 2010	<p>Cel strategiczny II. Turystyka</p> <p>Cel strategiczny III. Infrastruktura techniczna</p> <p>Cel strategiczny IV. Środowisko</p> <p>Cel strategiczny V. Społeczeństwo</p>

3. Analiza SWOT

Analizę SWOT dla Gminy Ogrodzieniec przygotowano w oparciu o analizę stanu istniejącego (przeprowadzoną w poprzednim rozdziale dokumentu) oraz *Program Rozwoju Lokalnego Gminy Ogrodzieniec*.

Tablica 26. Analiza SWOT dla Gminy Ogrodzieniec

PRZESTRZEŃ	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie komunikacyjne (sieć połączeń z ważnymi ośrodkami, dobre połączenie z regionalnymi portami lotniczymi). • Rezerwy terenów przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości. • Walory krajobrazowe. • Dobre uwarunkowania ekologiczne (brak ciężkiego przemysłu, zasoby wód podziemnych). 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradacja terenów i obiektów i przemysłowych. • Zły stan substancji architektonicznej przede wszystkim budynków, w tym zabytków kulturowych i turystycznych. • Niskie i ograniczone nakłady na inwestycje i modernizację obiektów kulturalnych oraz rekreacyjno – wypoczynkowych. • Niewłaściwe zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego lub jego brak. • Niewystarczająca, słaba ekspozycja, oznakowanie i promocja obiektów kultury i turystyki. • Słaby rozwój lub niezadowalający stan infrastruktury technicznej i drogowej, brak miejsc parkingowych o odpowiednim standardzie. • Degradacja środowiska naturalnego, w tym terenów zielonych.
SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
<ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja terenów przemysłowych na cele gospodarcze i rekreacyjne. • Zagospodarowanie terenów na funkcje mieszkaniowo – usługowo oraz produkcyjne. • Budowa tras komunikacyjnych i rozbudowa sieci transportowej. • Poprawa konkurencyjności oraz jakości usług transportowych. • Stosowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów, • Aktywizacja budownictwa na szczeblu krajowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dalsza degradacja obszarów przemysłowych. • Postępująca degradacja infrastruktury technicznej. • Niewystarczający stan infrastruktury w stosunku do potrzeb rozwijającej się gospodarki. • Brak dochodów gminy na odpowiednim poziomie niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych. • Gwałtownie wzrastająca liczba odpadów oraz trwające składowanie odpadów i brak recyklingu.

PRZESTRZEŃ

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój sieci teleinformatycznej. 	

GOSPODARKA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Istnienie rezerw obszarów przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej oferowanych potencjalnym inwestorom. Atrakcyjny turystycznie krajobraz. Duża aktywność i przedsiębiorczość mieszkańców gminy. Rozwinięta mała i średnia przedsiębiorczość. 	<ul style="list-style-type: none"> Brak instytucji otoczenia biznesu, w tym z zakresu wspierania rozwoju przedsiębiorczości, inicjatyw gospodarczych. Słaba promocja lokalnych przedsiębiorstw. Brak korzystnych instrumentów finansowych na rozwój przedsiębiorstw (w tym utworzenie nowych). Brak lub mały udział branż z zakresu nowoczesnych technologii. Słaba kondycja przemysłu – zdekapitalizowany majątek produkcyjny. Słabo rozwinięte rzemiosło. Mała liczba spółek Prawa Handlowego. Niedostateczne zainteresowanie inwestorów zewnętrznych.

SZANSE ROZWOJU

- Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych dla rozwoju przedsiębiorczości.
- Wykorzystanie warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji oraz bazy hotelowo-gastronomicznej.
- Stworzenie warunków do wydłużenia czasu pobytu turystów – opracowanie oferty turystycznej i kulturalnej.
- Lepsze wykorzystanie istniejącego potencjału kulturalnego w turystyce.
- Pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (w tym funduszy UE) na rozwój przedsiębiorczości.
- Stworzenie warunków przez gminę dla rozwoju przedsiębiorczości, w tym promocja ofert gospodarczych lokalnych firm.
- Rozwój instytucji otoczenia biznesu

ZAGROŻENIA ROZWOJU

- Niska rentowność przedsiębiorstw i związany z tym brak funduszy na inwestycje.
- Pogarszający się stan majątku produkcyjnego firm oraz transfer nieatrakcyjnych i przestarzałych linii produkcyjnych.
- Odpływ zainwestowanego kapitału z terenu gminy
- Niekorzystne zmiany w prawodawstwie dla rozwoju przedsiębiorczości.
- Niekorzystne zmiany makroekonomiczne.
- Problemy z zainteresowaniem inwestorów przygotowanymi terenami pod inwestycje.
- Stagnacja lub zbyt wolne tempo poprawy jakości usług turystycznych oraz bazy hotelowo - gastronomicznej.

GOSPODARKA

wspierających rozwój firm.

- Polepszenie wydajności w produkcji i usługach.
- Wprowadzenie nowych technologii oraz rozwój firm innowacyjnych.
- Rozwój partnerstwa publiczno – prywatnego.

SPOŁECZEŃSTWO**SILNE STRONY**

- Dobra jakość usług komunalnych.
- Niski poziom przestępczości, w tym przede wszystkim gospodarczej.
- Niska przestępczość społeczna.
- Łatwy dostęp do usług o charakterze ponadlokalnym poprzez położenie w pobliżu oraz aglomeracji śląskiej.
- Brak wiodących konfliktów na tle politycznym.
- Stabilność władz gminy.
- Rozwój infrastruktury społecznej.

SŁABE STRONY

- Niski poziom dochodów gospodarstw domowych,
- Wzrost zagrożenia wykluczeniem społecznym.
- Niski poziom wykształcenia mieszkańców oraz słabo wykwalifikowana kadra w branżach rozwijających się np. nowoczesnych technologii.
- Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy.
- Migracje osób wykształconych do większych ośrodków (np. Częstochowy, Katowic).
- Niezadowalająca dostępność do świadczeń w zakresie pomocy społecznej.
- Słabo rozwinięta lub wymagająca modernizacji, już istniejąca baza rekreacyjno – turystyczna.
- Niewystarczające nakłady na inwestycje i modernizacje obiektów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych.

SZANSE ROZWOJU

- Możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych na aktywne formy walki z bezrobociem.
- Wzrost dochodów gospodarstw domowych.
- Zmiany w państwowej polityce socjalnej i polityce zatrudnienia.
- Dopasowanie kierunków kształcenia i możliwość reorientacji w zależności od potrzeb rynku pracy.
- Wzrost aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców.
- Wzrost liczby organizacji pozarządowych.

ZAGROŻENIA ROZWOJU

- Ujemny przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa.
- Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie.
- Wzrost udziału grup w wieku poprodukcyjnym w strukturze wiekowej ludności.
- Brak zahamowania udziału „szarej strefy” w gospodarce regionu.
- Pasywne zachowania instytucji, pracodawców i ludności w zakresie podnoszenia kwalifikacji.
- Niska jakość systemu edukacji zawodowej.

4. Założenia programu Rewitalizacji

4.1. Czasookres realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji będzie realizowany w latach 2009-2013.

4.2. Zasięg terytorialny

W procesie działań składających się na:

- analizy społeczne,
- analizy ekonomiczne,
- konsultacje,

wyodrębniono następujący teren, stanowiący przedmiot oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy.

Tablica 27. Obszar objęty Planem Rewitalizacji

4.3. Podział na projekty i zadania inwestycyjne

Tablica 28. Wykaz zadań inwestycyjnych

Obszar A	
Centrum miasta	
Tytuł projektu	A-1 Budowa placu miejskiego wraz z aleją spacerową
Beneficjent	Gmina Ogrodzieniec
Koszt projektu	3.000.000 PLN
Opis projektu	<p>Ogrodzieniec cierpi na brak wyodrębnionego urbanistycznie centralnego punktu miasta. Brakuje tu rynku, który mógłby stać się punktem spotkań mieszkańców, wypoczynku, spacerów i rekreacji.</p> <p>W celu poprawy sytuacji w tej dziedzinie planuje się przekształcenie obecnie zaniedbanego skweru w centrum miasta (Plac Piłsudskiego) na rynek (mała gastronomia, plac zabaw, odnowa elewacji budynków, wyburzenie budynku zdewastowanego) oraz przebudowę ulicy Wodnej w celu stworzenia deptaka spacerowego.</p> <p>Ulica Wodna biegnie wzdłuż potoku, mającego swój początek na działce, położonej w centrum miejscowości. Teren ten jest prawdopodobnie jedną z najstarszych części Ogrodzieńca, na której z uwagi na dostęp do naturalnego źródła wody rozpoczęło się osadnictwo już w średniowieczu. W wieku XIX mieszkańcy postawili w pobliżu źródła figurę św. Jana Nepomucena. Obecnie teren wymaga przeprowadzenia prac remontowych i jest zaniedbany. W ramach projektu przewiduje się odkrycie źródła i wyeksponowanie jego naturalnego piękna.</p>
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa wizerunku gminy w oczach mieszkańców i turystów, • aktywizacja podmiotów gospodarczych, • aktywizacja na rynku pracy i zmniejszenie bezrobocia, poprzez powstanie nowych miejsc pracy, • zmniejszenie zjawiska marginalizacji i patologii społecznej, • powstanie nowych punktów usługowych.

Lokalizacja projektu

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl

Stan istniejący –
dokumentacja
fotograficzna

pod figurą istnieje źródelko, które
w wyniku projektu zostanie
odkryte i udostępnione

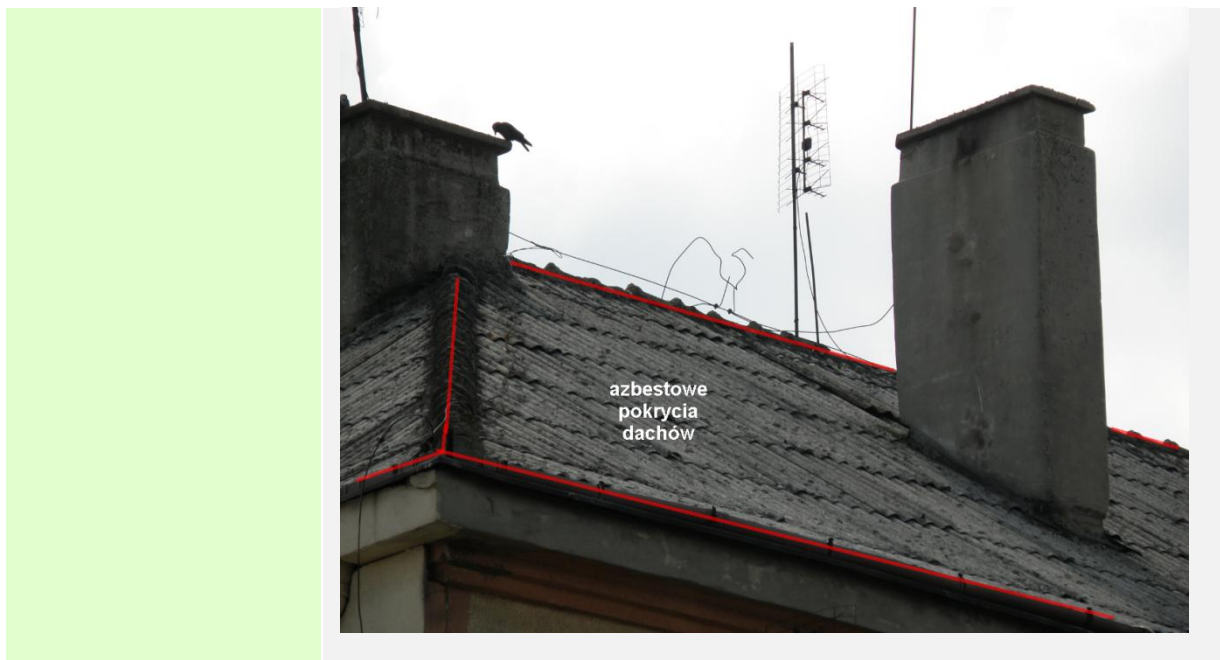

Tytuł projektu	A-2 Usunięcie azbestowych pokryć dachowych
Beneficjent	Wspólnoty mieszkaniowe z ulicy Słowackiego w Ogrodzieńcu
Koszt projektu	1 600 000 PLN
Opis projektu	<p>Przedmiotem inwestycji jest zmiana konstrukcji i azbestowego pokrycia dachu wraz z utylizacją na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, należących do Wspólnot Mieszkaniowych w Ogrodzieńcu. Roboty prowadzone będą na budynkach, położonych przy ul Słowackiego 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11 i 12.</p> <p>Pomimo, że azbest był wykorzystywany od czasów starożytnych, to jego szkodliwy wpływ na organizm człowieka rozpoznano dopiero na początku XX wieku.</p> <p>Z aktualnej wiedzy medycznej wiadomo, że narażenie na pył azbestowy może być przyczyną takich chorób układu oddechowego jak :</p> <ul style="list-style-type: none"> • pylica azbestowa (azbestoza) • łagodne zmiany opłucnowe • rak płuc (najpowszechniejszy nowotwór złośliwy powodowany przez azbest w przypadku narażenia zawodowego) • międzybłoniaki opłucnej i otrzewnej <p>Przypuszcza się też, że włókna azbestowe mogą być odpowiedzialne za</p>

	<p>niektóre przypadki raka żołądka, jelit, strun głosowych, a także nerek.</p> <p>Na podstawie oceny stanu budynków i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest stwierdzono I stopień pilności wymiany pokrycia dachowego z płyt eternitowych falistych na przedmiotowych budynkach.</p>
<p>Rezultaty projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona życia i zdrowia ludzkiego, • ochrona środowiska naturalnego; • poprawa wizerunku gminy w oczach mieszkańców i turystów,
<p>Lokalizacja projektu</p>	 <p>Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl</p>
<p>Stan istniejący – dokumentacja fotograficzna</p>	 <p>azbestowe pokrycia dachów</p>

Obszar B

Tytuł projektu	Przebudowa zalewu na Krępie
Beneficjent	Gmina Ogrodzieniec
Koszt projektu	2.000.000 PLN
Opis projektu	<p>Celem projektu jest doprowadzenie do odtworzenia pierwotnych funkcji suchego obecnie zbiornika wodnego, znajdującego się na terenie ośrodka rekreacyjnego „Krępa” w Ogrodzieńcu, z wykorzystaniem naturalnych zasobów wód, pochodzących z położonego w stosunkowo bliskim sąsiedztwie źródła „Bełkotek”. W związku z przepuszczalnym, piaszczystym podłożem pod zbiornikiem Krępa, dopływające do niego wody ze źródła „Bełkotek” infiltrują w głąb warstwy wodonośnej i przez większą część roku zbiornik ten jest suchy. Głównym celem projektu jest ograniczenie niekorzystnych zjawisk, polegających na infiltracji wód w podłoże poprzez uszczelnienie dna zbiornika oraz remont istniejących urządzeń hydrotechnicznych i grobli pomiędzy zbiornikiem Krępa a stawem zasilającym, co umożliwi wypełnienie zbiornika wodą i utrzymanie normalnego poziomu piętrzenia, przez co zapewni się jego prawidłowe funkcjonowanie dla celów rekreacyjnych. Planuje się również zagospodarowanie otoczenia zbiornika, w celu stworzenia miejsca wypoczynku i rekreacji rodzinnej.</p>
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych terenu, • zwiększenie atrakcyjności i estetyki terenów zielonych, • pobudzenie i promocja aktywnych form wypoczynku, • aktywizacja podmiotów gospodarczych m.in. związanych z obsługą ruchu turystycznego, • aktywizacja na rynku pracy i zmniejszenie bezrobocia, • poprawa bezpieczeństwa publicznego.

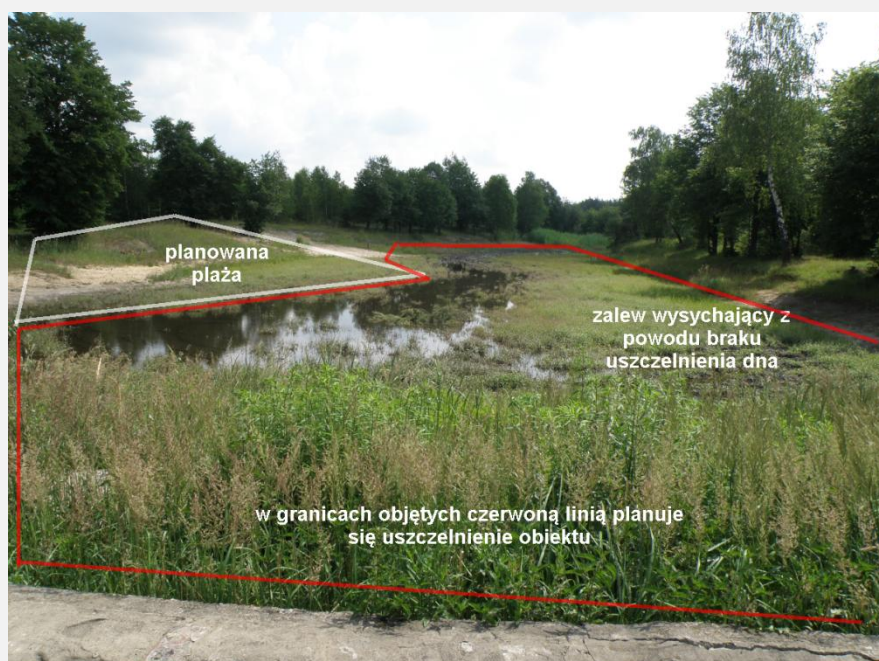
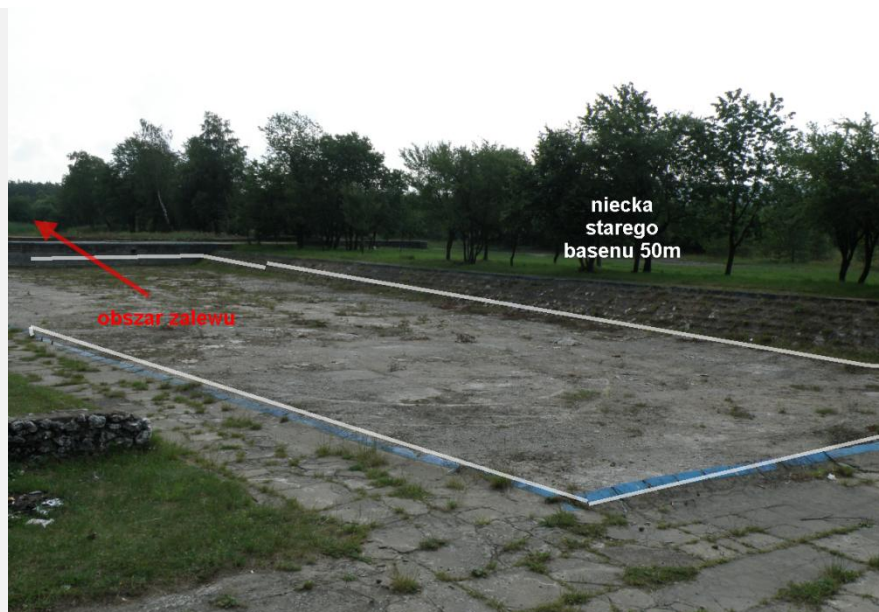
Lokalizacja projektu

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl

Stan istniejący –
dokumentacja
fotograficzna

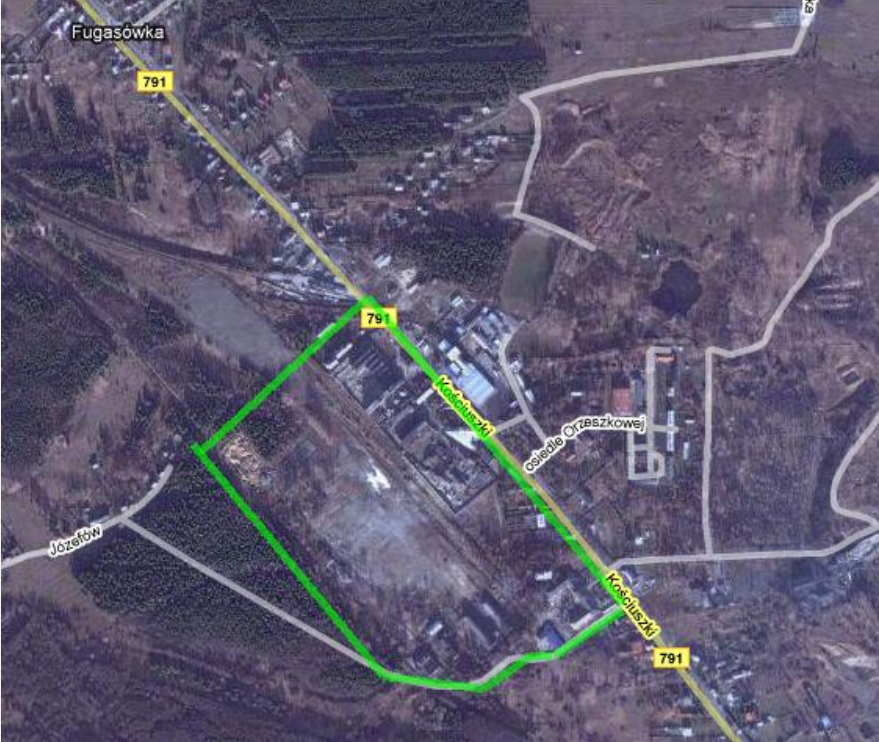

Obszar C

Tytuł projektu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych
Beneficjent	Spółdzielnia mieszkaniowa „Hutnik” w Zawierciu
Koszt projektu	510 000 PLN
Opis projektu	<p>Przedmiotem inwestycji jest zmiana konstrukcji i azbestowego pokrycia dachu wraz z utylizacją na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, należących Spółdzielni Mieszkaniowej Hutnik w Zawierciu.</p> <p>Pomimo, że azbest był wykorzystywany od czasów starożytnych, to jego szkodliwy wpływ na organizm człowieka rozpoznano dopiero na początku XX wieku.</p> <p>Z aktualnej wiedzy medycznej wynika, że narażenie na pył azbestowy może być przyczyną takich chorób układu oddechowego jak :</p> <ul style="list-style-type: none"> • pylica azbestowa (azbestoza) • łagodne zmiany opłucnowe • rak płuc (najpowszechniejszy nowotwór złośliwy powodowany przez azbest w przypadku narażenia zawodowego)

	<ul style="list-style-type: none"> • międzybłoniaki opłucnej i otrzewnej <p>Przypuszcza się też, że włókna azbestowe mogą być odpowiedzialne za niektóre przypadki raka żołądka, jelit, strun głosowych, a także nerek.</p> <p>Na podstawie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest stwierdzono I stopień pilności wymiany pokrycia dachowego z płyt eternitowych falistych na przedmiotowych budynkach.</p>
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona życia i zdrowia ludzkiego, • ochrona środowiska naturalnego; • poprawa wizerunku gminy w oczach mieszkańców i turystów,
Lokalizacja projektu	 <p>Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl</p>
Tytuł projektu	Rewitalizacja terenu byłej cementowni „Wiek”
Beneficjent	Gmina Ogrodzieniec, partnerzy prywatni
Koszt projektu	10.000.000 PLN
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu będzie rewitalizacja przemysłowego obszaru byłej cementowni „Wiek”.</p> <p>Projekt planowany do realizacji w ramach instrumentu finansowego JESSICA, umożliwiającego otrzymanie pożyczki dla spółki powołanej</p>

	<p>przez Gminę oraz partnera prywatnego w celu zagospodarowania obszaru.</p> <p>Planowane zagospodarowanie obszaru obejmuje przywrócenie na przedmiotowym terenie działalności produkcyjno – przemysłowej.</p>
<p>Rezultaty projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie nowych miejsc pracy • rozwój gospodarczy Gminy
<p>Lokalizacja projektu</p>	 <p>Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl</p>

Obszar D

Tytuł projektu	Rewitalizacja Zamku Ogrodzenieckiego
Beneficjent	Gmina Ogrodzieniec
Koszt projektu	10.000.000 PLN
Opis projektu	<p>Zamek Ogrodzeniecki w Podzamczu to najbardziej imponujące „Orle Gniazdo” spośród wszystkich zamków Jury Krakowsko - Częstochowskiej. Usytuowany na Górze Janowskiego - najwyższym wzniesieniu Jury (515,5 m. n.p.m.) - zbudowany z twardego wapienia i dolomitów przetrwał wieki, będąc długo niezdobytą twierdzą.</p> <p>Zamek został zdobyty podczas potopu szwedzkiego, co było początkiem jego upadku. Ostatni właściciele opuścili zamek ok. 1810 r. Ruiny służyły okolicznym mieszkańcom jako budulec i popadały w coraz większą ruinę. W latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych ubiegłego wieku prowadzone były prace konserwatorsko – zabezpieczające i archeologiczne. Nie objęły one jednak całości obiektu. Obecnie istnieje potrzeba przeprowadzenia kompleksowych prac remontowych, które pozwolą na zachowanie stanu istniejącego i powstrzymanie szkodliwego działania czynników atmosferycznych na zabytek.</p> <p>Przedmiotem projektu ma być także odbudowanie budynku stajni i nadanie mu funkcji kulturalnych, informacyjnych, oświatowych i częściowo komercyjnych (stoiska handlowe).</p> <p>Rewitalizacja Zamku pozwoli na maksymalne wykorzystanie jego funkcji jako ważnego ogniwa w regionalnej turystyce i kulturze. Gmina Ogrodzieniec, dzięki realizacji projektu, posiadać będzie profesjonalny produkt turystyczny, który przyciągnie turystów z kraju i zagranicy.</p>
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych terenu, • zachowanie tożsamości lokalnej i regionalnej oraz tradycji i dziedzictwa kulturowego, • zwiększenie atrakcyjności i estetyki terenów zielonych, • pobudzenie i promocja aktywnych form wypoczynku, • aktywizacja podmiotów gospodarczych m.in. związanych z obsługą ruchu turystycznego, • aktywizacja na rynku pracy i zmniejszenie bezrobocia, • poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Lokalizacja projektu

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl

Stan istniejący –
dokumentacja
fotograficzna

Źródło: www.zamek-ogrodzieniec.pl

4.4. Kryteria wyboru projektów

„Biała Księga” urbanistyki, która jest dokumentem określającym pożądany kierunek zmian polityki urbanistycznej w Wielkiej Brytanii, identyfikuje pięć „punktów docelowych” prowadzących do zapewnienia lepszej jakości życia w miastach (gminach):⁵

- 1) Mieszkańcy miast kształtują własną przyszłość (społeczności), wspierani przez silnych i reprezentatywnych lokalnych liderów.
- 2) Ludzie żyją w atrakcyjnych, dobrze utrzymanych miastach (gminach), w których dobrze wykorzystuje się przestrzeń i budynki.
- 3) Dobre (praktyczne) projektowanie i planowanie, które czyni życie łatwiejszym oraz harmonijnym w danym środowisku, ze zmniejszeniem hałasu, zanieczyszczeń oraz nadmiernego ruchu drogowego.
- 4) Miasta (gminy) są zdolne do kreowania dobrobytu i zapewniają korzystanie z jego efektów, inwestując w taki sposób, aby pomóc ich obywatelom wykorzystać wszystkie zdolności.
- 5) Dobra jakość usług – ochrony zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa, transportu, finansów, handlu, rekreacji i wypoczynku oraz bezpieczeństwa – które spełniają potrzeby ludzi oraz potrzeby związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, niezależnie od miejsca.

Na tej podstawie określa się bazę danych o miernikach dla długookresowej oceny jakości życia w danych miejscowościach.

Kierując się wytycznymi w zakresie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji za podstawowe kryterium wyboru obszarów rewitalizowanych uznano:

- Poziom bezrobocia,
- Poziom bezpieczeństwa,
- Poziom rozwoju przedsiębiorczości
- Perspektywę rozwoju gminy przy założeniu realizacji określonych działań,
- Potrzebę społeczną w zakresie realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Do kryteriów wyboru determinujących kolejność realizacji projektów, w wyniku analizy sytuacji przestrzennej i gospodarczo – społecznej gminy oraz problemów, wybrano:

- horyzont czasowy wynikający z okresu programowania przypadający na lata 2007 – 2013,
- zakres i gotowość projektu do natychmiastowego wdrożenia: tj. stan prawny nieruchomości, zaawansowanie prac nad przygotowaniem dokumentacji technicznej, itp.
- ograniczone zasoby finansowe – określone m.in. w budżecie gminy i Wieloletnim Planie Inwestycyjnym oraz dostępność środków ze źródeł zewnętrznych, m.in. z funduszy UE,
- zapisy dokumentów programowania rozwoju gminy, regionu i kraju,
- akceptacja społeczna i poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
- intensywność wpływu na osiągnięcie zakładanych celów – spójności,
- intensywność wpływu realizacji projektu na podniesienie walorów i atrakcyjności gminy,

⁵ *Our Towns and Cities: the Future (Delivering an urban renaissance)*, DETR, London 2000. (cyt. za: *Developing a Town and City Indicators Database, Urban Research Summary, Number 17, 2004, Office of the Deputy Prime Minister, London*).

4.5. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Tablica 29: Oczekiwane wskaźniki osiągnięć LPR

A	B	C	D
<ul style="list-style-type: none"> • poprawa wizerunku gminy • utworzenie miejsca centralnego, pełniącego funkcje rynku • podniesienie atrakcyjności turystycznej • umożliwienie rozwoju usług turystycznych i gastronomicznych • zagospodarowanie centrum • podniesienie bezpieczeństwa w centrum miasta • poprawa warunków życia mieszkańców, podniesienie standardów wpływających na zdrowie 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa atrakcyjności turystycznej • znacząca poprawa infrastruktury rekreacyjnej • szansa na dalszy rozwój branży turystycznej • zagospodarowanie terenu zdewastowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona życia i zdrowia ludzkiego, • ochrona środowiska naturalnego; • tworzenie nowych miejsc pracy; • rozwój gospodarczy i społeczny; • poprawa wizerunku gminy w oczach mieszkańców i turystów, 	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu • stworzenie uwarunkowań do bardzo dynamicznego rozwoju usług turystycznych, rekreacyjnych, handlu i usług • podniesienie bezpieczeństwa turystów i osób przebywających na obszarze Zamku

5. Planowane działania w latach 2007-2013

5.1. Działania przestrzenne

Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Obszar
1.	Gmina Ogrodzieniec	Budowa placu miejskiego wraz z aleją spacerową	2011-2012	3 000 000,00	A
2.	Wspólnota mieszkaniowa z ulicy Słowackiego w Ogrodzieńcu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych	2010-2011	1 600 000,00	A
3.	Gmina Ogrodzieniec	Przebudowa zalewu na Krępie	2011-2012	2 000 000,00	B
4.	Spółdzielnia mieszkaniowa „Hutnik” w Zawierciu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych	2010-2011	510 000,00	C
5.	Gmina Ogrodzieniec	Rewitalizacja Zamku Ogrodzienieckiego	2011-2013	10 000 000,00	D
Ogółem				17 110 000,00	

5.2. Działania gospodarcze

Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Obszar
1.	Gmina Ogrodzieniec	Bożonarodzeniowy Jarmark - Promocja produktów lokalnych	2010-2013	800 000,00	A
2.	Gmina Ogrodzieniec	Jarmark Wielkanocny - Promocja produktów lokalnych	2010-2013	800 000,00	A
3.	Gmina Ogrodzieniec	Rozwój przedsiębiorczości poprzez doradztwo i szkolenia dla przedsiębiorców	2010-2013	1 200 000,00	A, B, C, D
Ogółem				2 800 000,00	

5.3. Działania społeczne

Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Obszar
1.	Gmina Ogrodzieniec	Podniesienie kwalifikacji osób pracujących w Gminie Ogrodzieniec	2010-2012	90 000,00	A, B, C, D
2.	Gmina Ogrodzieniec	Promocja samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych w Gminie Ogrodzieniec	2011-2013	90 000,00	A, B, C, D
3.	Gmina Ogrodzieniec	Organizacja wydarzeń i imprez kulturalnych	2010-2013	120 000,00	A, B, D
		Ogółem		300 000,00	

6. Plan finansowy realizacji rewitalizacji

6.1. Źródła finansowania działań przestrzennych - inwestycyjnych

Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Źródła finansowania	Razem	Planowane zadania w latach				
							2009	2010	2011	2012	2013
1.	Gmina Ogrodzieniec	Budowa placu miejskiego wraz z aleją spacerową	2011-2012	2 500 000,00	budżet JST	375 000,00	0,00	0,00	225 000,00	150 000,00	0,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	2 125 000,00	0,00	0,00	1 275 000,00	850 000,00	0,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	2 500 000,00	0,00	0,00	1 500 000,00	1 000 000,00	0,00
2.	Wspólnoty mieszkaniowe z ulicy Słowackiego w Ogrodzieńcu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych	2010-2011	1 600 000,00	budżet JST	240 000,00	0,00	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	1 360 000,00	0,00	680 000,00	680 000,00	0,00	0,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	1 600 000,00	0,00	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00
3.	Gmina Ogrodzieniec	Przebudowa zalewu na Krepie	2011-2012	2 000 000,00	budżet JST	300 000,00	0,00	0,00	150 000,00	150 000,00	0,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	1 700 000,00	0,00	0,00	850 000,00	850 000,00	0,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	2 000 000,00	0,00	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00
4.	Spółdzielnia mieszkaniowa „Hutnik” w Zawierciu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych	2010-2011	510 000,00	budżet JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	76 500,00	0,00	31 500,00	45 000,00	0,00	0,00
					środki UE	433 500,00	0,00	178 500,00	255 000,00	0,00	0,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	510 000,00	0,00	210 000,00	300 000,00	0,00	0,00
5.	Gmina Ogrodzieniec	Rewitalizacja Zamku Ogrodzieńskiego	2011-2013	10 000 000,00	budżet JST	1 500 000,00	0,00	0,00	450 000,00	450 000,00	600 000,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	8 500 000,00	0,00	0,00	2 550 000,00	2 550 000,00	3 400 000,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	10 000 000,00	0,00	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00
Ogółem				16 610 000,00	budżet JST	2 415 000,00	0,00	120 000,00	945 000,00	750 000,00	600 000,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00				
środki prywatne	76 500,00	0,00	31 500,00		45 000,00	0,00	0,00				
środki UE	14 118 500,00	0,00	858 500,00		5 610 000,00	4 250 000,00	3 400 000,00				
inne	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00				
Ogółem	16 610 000,00	0,00	1 010 000,00		6 600 000,00	5 000 000,00	4 000 000,00				

6.2. Źródła finansowania działań gospodarczych

Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Źródła finansowania	Razem					
							2009	2010	2011	2012	2013
1.	Gmina Ogrodzieniec	Bożonarodzeniowy Jarmark - Promocja produktów lokalnych	2010-2013	800 000,00	budżet JST	120 000,00	0,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	280 000,00	0,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00
					środki UE	400 000,00	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	800 000,00	0,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
2.	Gmina Ogrodzieniec	Jarmark Wielkanocny - Promocja produktów lokalnych	2010-2013	800 000,00	budżet JST	120 000,00	0,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	280 000,00	0,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00
					środki UE	400 000,00	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	800 000,00	0,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
3.	Gmina Ogrodzieniec	Rozwój przedsiębiorczości poprzez doradztwo i szkolenia dla przedsiębiorców	2010-2013	1 200 000,00	budżet JST	180 000,00	0,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	1 020 000,00	0,00	255 000,00	255 000,00	255 000,00	255 000,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	1 200 000,00	0,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00
Ogółem				2 800 000,00	budżet JST	420 000,00	0,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	560 000,00	0,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00
					środki UE	1 820 000,00	0,00	455 000,00	455 000,00	455 000,00	455 000,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	2 800 000,00	0,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00

6.3. Źródła finansowania działań społecznych

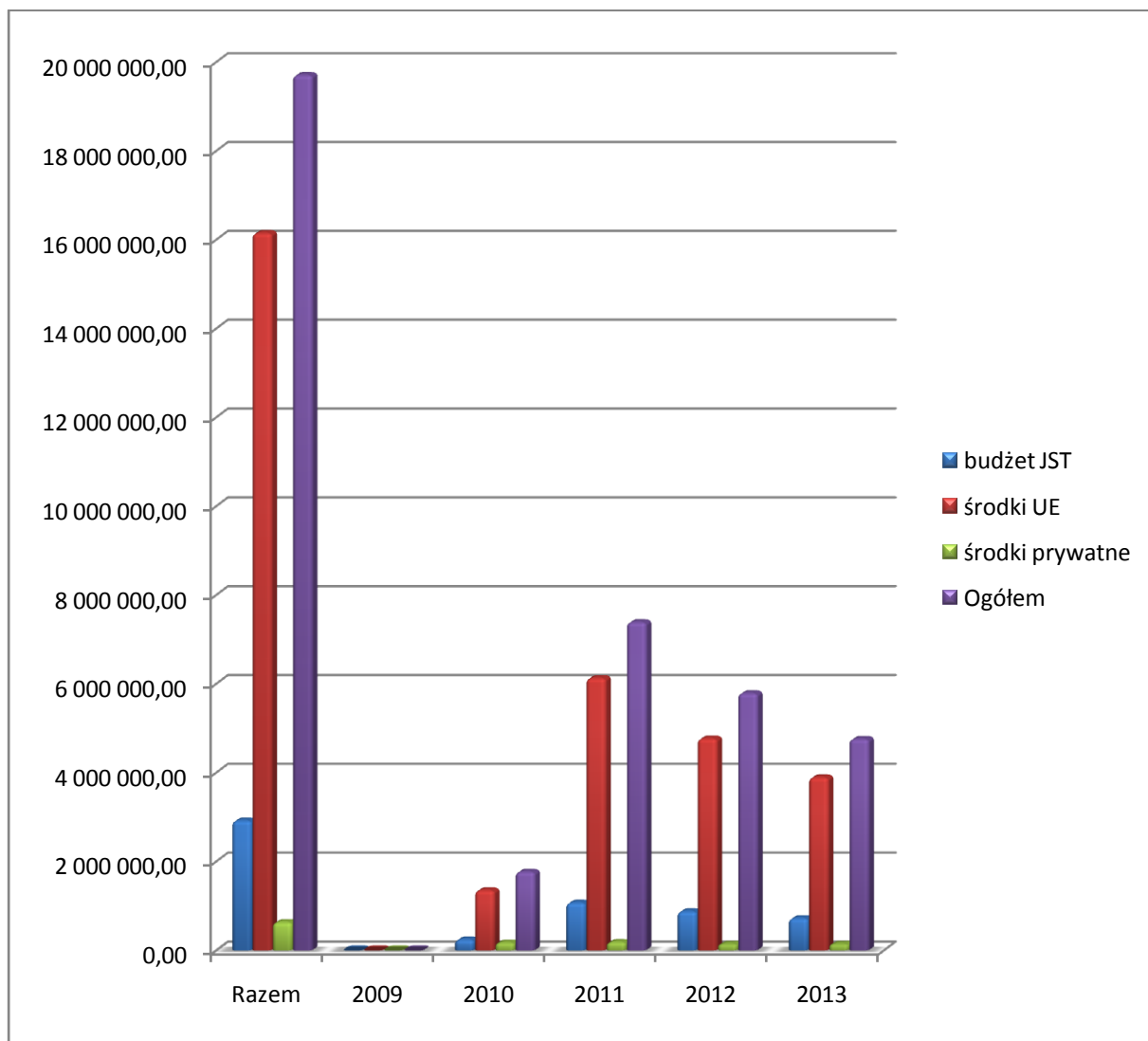
Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Źródła finansowania	Razem	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Gmina Ogrodzieniec	Poprawa kwalifikacji osób pracujących w Gminie Ogrodzieniec	2010-2012	90 000,00	budżet JST	13 500,00	0,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00	0,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	76 500,00	0,00	25 500,00	25 500,00	25 500,00	0,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	90 000,00	0,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	0,00
2.	Gmina Ogrodzieniec	Promocja samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych w Gminie Ogrodzieniec	2011-2013	90 000,00	budżet JST	13 500,00	0,00	0,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	76 500,00	0,00	0,00	25 500,00	25 500,00	25 500,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	90 000,00	0,00	0,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
3.	Gmina Ogrodzieniec	Organizacja wydarzeń i imprez kulturalnych	2010-2013	120 000,00	budżet JST	60 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
					budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki prywatne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					środki UE	60 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
					inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
					Ogółem	120 000,00	0,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
Ogółem				300 000,00	budżet JST	87 000,00	0,00	19 500,00	24 000,00	24 000,00	19 500,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00				
środki prywatne	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00				
środki UE	213 000,00	0,00	40 500,00		66 000,00	66 000,00	40 500,00				
inne	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00				
Ogółem	300 000,00	0,00	60 000,00		90 000,00	90 000,00	60 000,00				

6.4. Źródła finansowania działań w ramach programu rewitalizacji – ogółem

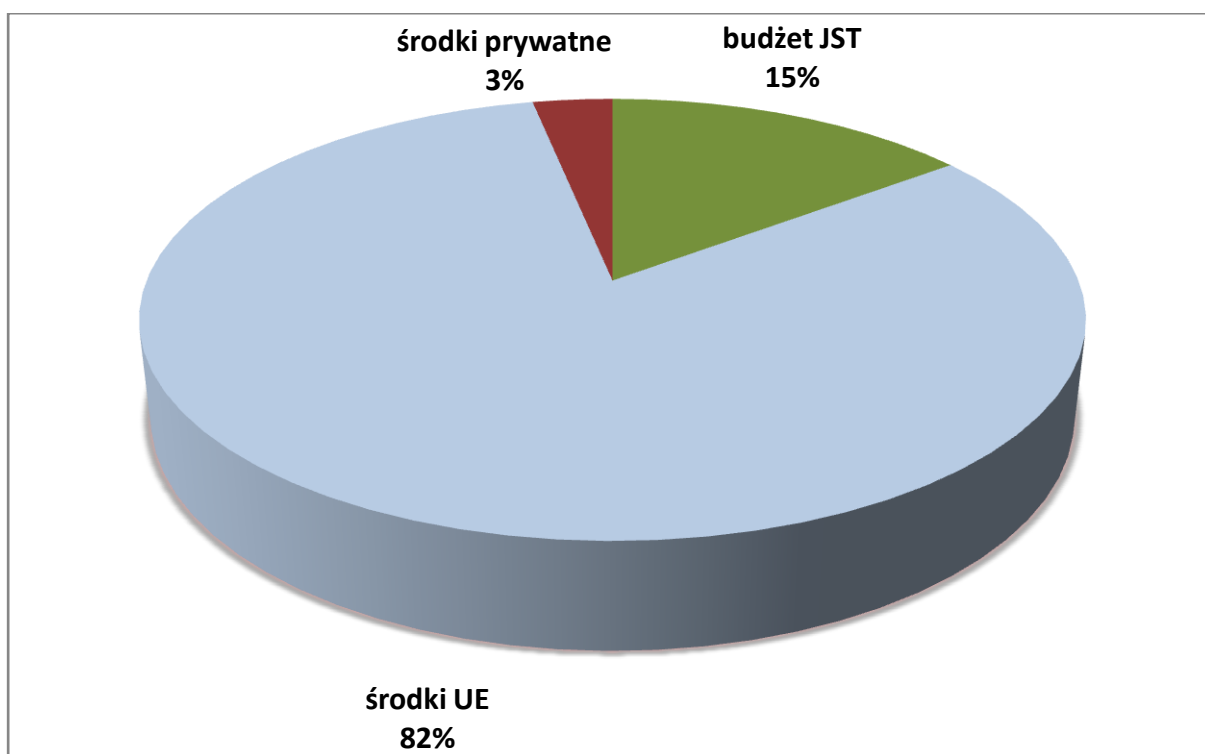
Tablica 30. Źródła finansowania działań w ramach Lokalnego programu Rewitalizacji

Źródła finansowania	Razem	Nakłady w latach				
		2009	2010	2011	2012	2013
budżet JST	2 922 000,00	0,00	244 500,00	1 074 000,00	879 000,00	724 500,00
środki UE	16 151 500,00	0,00	1 354 000,00	6 131 000,00	4 771 000,00	3 895 500,00
środki prywatne	636 500,00	0,00	171 500,00	185 000,00	140 000,00	140 000,00
Ogółem	19 710 000,00	0,00	1 770 000,00	7 390 000,00	5 790 000,00	4 760 000,00

Tablica 31. Źródła finansowania działań rewitalizacyjnych w %

Tablica 32. Źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji w latach 2009 – 2013

Główne źródło finansowania działań przestrzennych ze środków Unii Europejskiej:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013 Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych: Poddziałanie 6.2.2. Rewitalizacja – „małe miasta”.

Rodzaje projektów – przykłady:

1. Przebudowa i remont obiektów przemysłowych/ powojсковych/popegeerowskich, łącznie z adaptacją na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
2. Zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, w tym budowa, przebudowa i remont obiektów na cele gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).
3. Uzupełnienie i remont istniejącej zabudowy, w tym zabudowa plomb, remont użytkowanych oraz niezagospodarowanych budynków na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym).

4. Kompleksowe przygotowanie terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą, z wyłączeniem infrastruktury służącej mieszkańcom.
5. Tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu w celu podniesienia bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych.
6. Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu

Typy beneficjentów:

1. Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
2. Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia.
3. Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych.
4. Szkoły wyższe.
5. Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.
6. Organizacje pozarządowe.
7. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej).
8. Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe,
9. Porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-8 reprezentowane przez lidera.
10. Podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie zgodne z zapisami ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym.

Wsparcie dla projektów, które nie nosi znamion pomocy publicznej, jest możliwe do wysokości 85% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wsparcie dla projektów, które nosi znamiona pomocy publicznej, jest możliwe do wysokości określonej we właściwym rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie pomocy publicznej. Minimalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 20%.

Projekty z zakresu poddziałania 6.2.2. muszą spełniać co najmniej dwa spośród wymienionych celów: gospodarczy, edukacyjny, turystyczny, rekreacyjny, społeczny i kulturalny. Projekty spełniające tylko jeden cel: edukacyjny, turystyczny, rekreacyjny i kulturalny nie są możliwe do realizacji w ramach rewitalizacji z uwagi na konieczność przestrzegania linii demarkacyjnej pomiędzy priorytetami Regionalnego Programu Operacyjnego WSL na lata 2007-2013. Wsparcie projektów realizujących tylko jeden cel możliwe jest natomiast w przypadku, gdy realizują one cel gospodarczy lub społeczny. Sam cel społeczny może być realizowany jednak tylko w przypadku projektów związanych z zastępowaniem azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka wraz z utylizacją azbestu lub tworzeniem i rozbudową systemów monitoringu w celu podniesienia bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych.

7. System wdrażania

Lokalny Program Rewitalizacji realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2009-2013, po jego zatwierdzeniu przez Radę Miejską.

Za wdrożenie, monitoring i ewaluację Programu odpowiedzialny jest: Burmistrz Miasta i Gminy.

Do pomocy we właściwym wdrożeniu projektów gminnych Burmistrz dysponuje aparatem wykonawczym, w postaci Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy i jednostek zależnych.

Wśród komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy zaangażowanych w realizację projektów wynikających z Programu Rewitalizacji wskazać należy:

- Referat Finansowy,
- Referat Przedsięwzięć Publicznych, Architektury, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska,
- Referat Geodezji, Gospodarki Gruntami i Rolnictwa,

Za poszczególne zakresy zadań odpowiadają wcześniej wymienione komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy, zgodnie ze swoją właściwością i zakresem odpowiedzialności.

Warunkiem niezbędnym dla pełnego wdrożenia zadań gminnych Programu jest również uwzględnianie wydatków z nim związanych w kolejnych budżetach na lata 2009 - 2013. Za ten element odpowiada Rada Miejska. Dlatego też Burmistrz, przedkładając Radzie projekty budżetów winien przetransponować do nich założenia finansowe zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji przewidziane w nim na dany rok.

Ze względu na ograniczone zasoby finansowo – rzeczowe (ograniczony budżet i potencjał instytucjonalno – organizacyjny), projekty będą wpisywane do Programu zgodnie z politykami i programami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi oraz z pilnością zaspokojenia potrzeb lokalnego społeczeństwa, jak również mające największy wpływ na osiągnięcie spójności przestrzennej i społeczno – gospodarczej.

Najważniejsze etapy procesu wdrażania Programu Rewitalizacji, w realizację których zaangażowane będą poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy to :

- przygotowanie i realizacja projektów z zakresu rewitalizacji obszarów wiejskich,
- przeprowadzenie procedury przetargowej w celu wyłonienia wykonawcy oraz podpisanie kontraktów z wykonawcami inwestycji w ramach projektu,
- monitoring realizacji projektów, sprawdzenie zgodności technicznej realizacji prac z założeniami dokumentacji technicznej, zapisami kontraktu oraz właściwymi aktami, zarówno polskiego prawa, jak i prawodawstwa europejskiego,

- prowadzenie rozliczeń finansowych – sporządzanie wniosków o płatność oraz sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji projektu,
- monitoring wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji projektów,
- aktualizacja Programu Rewitalizacji, współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Urząd Miasta i Gminy oraz inne podmioty zaangażowane w realizację projektów zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, jako instytucje wdrażające, są odpowiedzialne za:

- tworzenie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych - beneficjentów pomocy,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami, z zapisami Programu,
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- informowanie o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Poszczególne projekty w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. Oznacza to, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

8. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko zostanie przeprowadzona zgodnie z ustawą o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.

Po przedstawieniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ogrodzieniec, Urząd Miasta i Gminy w Ogrodzieńcu wystąpi do właściwego organu ochrony środowiska oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej o ustalenie czy do przedmiotowego dokumentu należy przeprowadzić postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz jeśli zostanie stwierdzona potrzeba sporządzenia takiej prognozy, w jakim zakresie należy ją sporządzić. W przypadku, gdy przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko stanie się konieczne, projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ogrodzieniec wraz z prognozą oddziaływania na środowisko poddane zostaną opiniowaniu przez organ ochrony środowiska oraz Państwową Inspekcję Sanitarną, zapewniając jednocześnie właściwy udział społeczeństwa.

9. Sposoby monitorowania i oceny

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania Programu Rewitalizacji niezbędne jest ciągłe monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres Programu oraz wydatków na ich realizację. Sam proces monitorowania obejmuje zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów.

Monitoring oraz upowszechnienie efektów i wyników, w wyniku realizacji projektów, będzie prowadzony w oparciu o zgromadzone informacje oraz osiągnięte wskaźniki:

- wskaźnik produktu (raz na kwartał lub raz na pół roku – w zależności od wytycznych),
- wskaźnik rezultatu (raz na rok),
- wskaźnik oddziaływania (2 lata po zakończeniu realizacji projektu).

Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Burmistrz wraz z podległym mu aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miasta i Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, oraz inne podmioty realizujące zadania zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Burmistrz jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miejskiej raportu monitoringowego z wdrażania Programu. Oprócz raportu monitoringowego, Burmistrz przedkładać będzie Radzie Miejskiej prognozę, dotyczącą wdrażania Programu w kolejnym roku wraz z propozycją ewentualnych modyfikacji, która poddawana będzie analizie każdorazowo przy okazji zatwierdzania budżetu.

Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza winien obejmować co najmniej:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- realizację planu finansowego,
- sposoby promocji projektów,
- zidentyfikowane i przewidywane zagrożenia realizacji programu.

Stanowiska wypracowywane przez Radę Miejską w przedmiocie przedkładanych raportów z monitoringu, stanowić będą również podstawę sporządzenia oceny wdrożenia Programu sporządzanej na zakończenie okresu planowania.

Ocena wykonania Lokalnego Programu Rewitalizacji powinna zawierać następujące dane:

- rzeczywiste oraz zawarte w poszczególnych wnioskach daty rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych projektów,
- metody zarządzania projektami w czasie ich realizacji oraz po wdrożeniu poszczególnych projektów,
- ocenę społeczną oddziaływania poszczególnych projektów,
- szczegółowy wykaz kosztów poniesionych w fazie realizacji projektu oraz jego funkcjonowania.

Ocena stanowić będzie podstawę sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji na kolejny okres programowania.

Pełny zakres czynności monitoringowych w obszarze realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji możliwy jest jedynie dla zadań realizowanych przez Urząd Miasta i Gminy. Zadania zgłoszone przez pozostałe jednostki mogą być monitorowane w granicach kompetencji Urzędu Miasta i Gminy.

10. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Istotnym czynnikiem rozwojowym w obszarze rewitalizacji jest możliwość tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych. Wykorzystanie możliwości współpracy z podmiotem gospodarczym w ramach prawie uregulowanych rozwiązań daje szansę realizacji złożonych zadań inwestycyjnych przy jednoczesnym zmniejszonym udziale własnych środków finansowych miasta.

10.1 Analiza prawna - PPP

Partnerstwo publiczno-prywatne jest formą długoterminowej współpracy sektora prywatnego i publicznego przy przedsięwzięciach mających na celu realizację zadań publicznych. Celem współpracy jest osiągnięcie obopólnych korzyści, zarówno w wymiarze celów społecznych, jak i komercyjnych danego przedsięwzięcia.

Szerokie stosowanie PPP może przyczynić się do znacznych oszczędności w wyniku obniżki kosztów inwestycyjnych i kosztów świadczenia usług użyteczności publicznej. Według doświadczeń Wielkiej Brytanii, gdzie projekty typu PPP stanowią około 11% wszystkich inwestycji sektora publicznego, korzyści z tytułu PPP wynoszą przeciętnie kilkanaście procent.

10.1.1 Definicja PPP

Pojęcie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego może być rozumiane bardzo szeroko. PPP definiowane jest jako każdego rodzaju współpraca sektora prywatnego i publicznego, która ma na celu realizację szeroko pojętego dobra publicznego lub też jako współpraca partnerska przy realizacji stosunkowo dużych projektów, które mają na celu wykonywanie zadań użyteczności publicznej i wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom użytkowników.

Głównym celem przyświecającym przedsięwzięciom typu PPP jest optymalizacja wykonania zadania publicznego. Jest to możliwe ponieważ:

- przy tego typu przedsięwzięciach podmiot publiczny skupia swoją uwagę na „produkcie końcowym” projektu, a nie jest zobowiązany dbać i skupiać się na nakładach finansowych i kolejnych etapach przedsięwzięcia.
- przyjmując sposób zintegrowanego podejścia i wykorzystując przy tym cenną wiedzę partnera prywatnego powodujemy, iż projekt stanowi całość złożoną ze ściśle powiązanych ze sobą łańcuchem przyczynowo-skutkowym elementów, a nie jest szeregiem oddzielnych, kolejno realizowanych etapów.

- charakterystyka PPP wymusza optymalizację podziału ryzyka pomiędzy partnerów, przy czym należy pamiętać, że kluczem do udanego PPP jest właśnie taki podział ryzyk związanych z projektem, który zapewnia, iż danym ryzykiem zarządza strona, która potrafi to robić lepiej.

Realizacja zadań publicznych w trybie partnerstwa publiczno – prywatnego posiada wiele charakterystycznych cech współpracy, z których szczególnie ważne z punktu widzenia samorządu terytorialnego są:

- długoterminowość współpracy w ramach danego projektu, w ramach której zazwyczaj wymagany jest wysoki kapitał początkowy,
- współpraca skonstruowana jest w oparciu o „produkt końcowy”,
- współpraca oparta jest na montażu finansowym kapitału prywatnego z kapitałem innych uczestników procesu (np. pochodzącym od instytucji kredytujących), a niekiedy także od podmiotu publicznego,
- zazwyczaj ryzyko kapitałowe w trakcie realizacji projektu ponosi partner prywatny,
- w ramach PPP to partner prywatny zapewnia realizację poszczególnych elementów projektu, a podmiot publiczny koncentruje się na identyfikacji celów, które należy wypracować w ramach realizacji projektu i w efekcie interesu publicznego, na poziomie jakości i mechanizmie cenowym rządzącym projektem oraz odpowiada za monitoring i kontrolę wykonania przedsięwzięcia,
- współpraca w na zasadach PPP bazuje na optymalnym podziale ryzyk pomiędzy partnerów czyli takim, który zapewnia że określonym ryzykiem obciąża się ten podmiot, który nim potrafi najbardziej efektywnie zarządzać.

Można więc stwierdzić, że partnerstwo publiczno-prywatne to partnerstwo między sektorem publicznym oraz prywatnym w celu realizacji projektu lub świadczenia usług tradycyjnie świadczonych przez sektor publiczny. Uznaje się, że obie strony osiągają korzyści odpowiednie do stopnia realizowania przez nie zadań. Przez umożliwienie każdemu z sektorów robienia tego, co potrafi najlepiej, usługi publiczne oraz infrastruktura są realizowane i dostarczane w najbardziej efektywny ekonomicznie sposób. Głównym celem PPP jest zatem kształtowanie takich stosunków między stronami, aby ryzyko ponosiła ta strona, która najlepiej potrafi je kontrolować.

10.1.2 Katalog zadań możliwych do realizacji w ramach PPP

Nie istnieje zamknięty katalog zadań publicznych i jedno konkretne rozwiązanie, które można zastosować przy inicjowaniu realizacji przedsięwzięcia w trybie PPP. Szukając odpowiedzi na to pytanie, należy wcześniej odpowiedzieć na pytania:

- na jakim poziomie są zabezpieczone potrzeby społeczeństwa Miasta w sferze usług publicznych (analiza społeczno – gospodarcza),
- jaka jest specyfika lokalnych oczekiwań społeczeństwa w zakresie konieczności i kolejności zaspokojenia potrzeb restrukturyzacyjnych, rewitalizacyjnych, kulturowych, a także jaka sytuacja występuje na rynku pracy,
- jakie są bieżące możliwości finansowe budżetu samorządowego,
- czy dla budżetu Miasta większe znaczenie ma odciążenie budżetu od bieżących, czy przyszłych zobowiązań z tytułu realizacji inwestycji,
- który z alternatywnie rozważanych projektów przyniesie pewniejszą i większą możliwość zmniejszenia poziomu administracyjnego zaangażowania sfery budżetowej w działalność gospodarczą,

- czy samorząd jest gotów podjąć ryzyko projektów partnerstwa publiczno-prywatnego, wynikające z długiego okresu ich realizacji (budowa i późniejsza eksploatacja obiektu przez sektor prywatny może trwać nawet 30 i więcej lat),
- czy samorząd jest odpowiednio przygotowany do realizacji zadania publicznego w trybie złożonego, czasochłonnego i kosztownego procesu przygotowania realizacji projektu w ramach PPP,
- czy władze samorządowe mają inną (poza PPP) możliwość zapewnienia permanentnego i stabilnego zaspokajania wszystkich potrzeb obywateli swojego Miasta, a w szczególności inne możliwości realizacji analizowanych projektów.

10.1.3 Przepisy regulujące realizację zadań publicznych metodą PPP

Zasady współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego określa ustawa o partnerstwie publiczno prywatnym, uchwalona przez Sejm RP w dniu 21 listopada 2008 r.

Zgodnie z tą ustawą, przedmiotem partnerstwa publiczno-prywatnego jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy: podmiotem publicznym i partnerem prywatnym.

podmiot publiczny	podmiot prywatny
•w rozumieniu ustawy są to wszystkie jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, a także osoby prawne utworzone przez te jednostki w celu zaspakajania potrzeb o charakterze powszechnym.	•zgodnie z ustawą – jest to „przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny”

Tablica 33 Zadania stanowiące przedmiot partnerskiego przedsięwzięcia

Przedmiot zadania
budowa lub remont obiektu budowlanego,
świadczenie usług,
wykonanie dzieła, w szczególności wyposażenie składnika majątkowego w urządzenia podwyższające jego wartość lub użyteczność,
inne świadczenie połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem składnikiem majątkowym, który jest wykorzystywany do realizacji przedsięwzięcia publiczno-prywatnego lub jest z nim związany;

Ustawodawca celowo nie stworzył ściśle określonego i zamkniętego katalogu zadań, mogących być przedmiotem przedsięwzięcia PPP, pozostawiając duży margines uznaniowy dla stron PPP, które mogą bardzo precyzyjnie określić przedmiot przedsięwzięcia w umowie. Podkreślić tu należy, że poza cytowaną ustawą mają tu w pełni zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

Tablica 34 Wnioski wynikające z wykorzystania PPP

Zwiększenie strumienia kapitału, który zostanie przeznaczony na inwestycje w sferze usług publicznych poprzez pozyskanie kapitału prywatnego - system PPP umożliwia realizację projektów przy ograniczonej dostępności kapitału publicznego, ponieważ istotą PPP jest zdolność pozyskiwania środków kapitałowych z sektora prywatnego na przedsięwzięcia publiczne – kapitał prywatny zastępuje tu środki publiczne. Jest to także ważne ze względu na konieczność mobilizowania zdolności finansowej samorządu do pozyskania środków strukturalnych UE;

Pozyskanie wiedzy i doświadczenia sektora prywatnego i tym samym zwiększenie wydajności i jakości na polu wykonywania zadań publicznych;

Lepszy podział ryzyka w ramach realizowanego przedsięwzięcia – w ramach PPP określonym ryzykiem obarcza się stronę, która ma największe możliwości w zakresie udanego zarządzania nim przy danych kosztach. Celem powinna być tu optymalizacja podziału ryzyka, aby zapewnić osiągnięcie jak największej wartości dodanej, a nie maksymalizacja jego przeniesienia i jego pozbycie się;

Większa efektywność w wykorzystaniu zasobów i lepsza jakość usług – jak wskazuje doświadczenie, w ramach PPP wiele działań można podjąć w sposób bardziej efektywny przy zastosowaniu dyscypliny zarządzania i kompetencji sektora prywatnego, a poziom jakości usług świadczonych w ramach PPP jest często wyższy niż świadczonych w ramach sposobu tradycyjnego, co wynika z faktu lepszej organizacji, nadzoru, wykorzystania innowacyjnych rozwiązań i motywacji do obniżki kosztów. Istotnym jest, iż motywacja ta wynika z interesu kapitału prywatnego, czyli osiągnięcia korzyści, jak i nadzoru publicznego, czyli rozwiązań umów o PPP dotyczących konsekwencji niespełnienia przez partnera prywatnego standardów i jakości świadczonych usług;

Możliwość generowania dodatkowych przychodów od osób trzecich w ramach przedsięwzięcia, co ogranicza potrzebę angażowania środków publicznych;

Zapewnienie optymalnego zarządzania przedsięwzięciem, przy jednoczesnym ograniczaniu jego kosztów całkowitych - obarczenie partnera prywatnego ryzykiem związanym z realizacją projektu jest bodźcem do poszukiwania przez niego optymalnych metod zarządzania i wdrażania danych projektów, co przekłada się na optymalne wydatkowanie środków pozostających do dyspozycji partnera prywatnego i tym samym obniżanie kosztów całkowitych na przestrzeni cyklu projektu. Jednocześnie należy pamiętać, iż obniżanie kosztów całkowitych nie może wpłynąć na standard i jakość świadczonych usług i inne normy zapisane w umowie o ppp, gdyż od ich spełnienia zależy wynagrodzenie partnera prywatnego;

Zwiększenie roli zarządczej sektora publicznego – przez przeniesienie odpowiedzialności za realizację danego przedsięwzięcia na partnera prywatnego (należy jednak pamiętać, iż to w zakresie sektora publicznego pozostaje kompetencja i odpowiedzialność za wykonywanie przypisanych im zadań publicznych), strona publiczna koncentruje się na funkcjach regulacyjnych, planowaniu oraz monitorowaniu procesu realizacji przedsięwzięć, których celem jest realizacja zadań publicznych; ponadto przez takie ukonkrecyjnienie usług publicznych, staną się one bardziej rynkowe, przez co osiągnie się maksymalną wartość zainwestowanych w przedsięwzięcie środków.

Zachowanie właściwych proporcji przy ustalaniu hierarchii celów własnych sektorów publicznego i prywatnego oraz zakresu obowiązków opracowanego na podstawie jasno zdefiniowanego podziału ryzyk i zobowiązań, PPP prowadzi do maksymalizacji korzyści i efektywności danego przedsięwzięcia.

11. Public relations

Podstawą przyjętych działań jest uzyskanie efektu w postaci poinformowania jak najszerszej grupy osób formą i zakresem przyjętych do realizacji zadań. Lokalny Program Rewitalizacji ma na celu między innymi zachęcenie mieszkańców do udziału w procesach inwestycyjnych (szczególnie na poziomie planowania strategicznego).

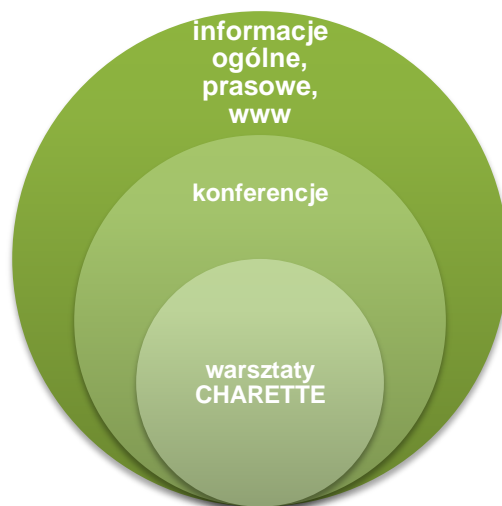
Ze względu na ograniczony poziom środków finansowych konieczne jest zastosowanie takich narzędzi, które dadzą pożądany efekt informacyjny i promocyjny, a także wpłyną na jakość konsultacji społecznych.

Tablica 35 Zakres działań promocyjnych przewidzianych w ramach LPR

Działania promocyjne w ramach programu będą prowadzone przy użyciu narzędzi, przedstawionych na poniższych schemacie:

Tablica 36 Narzędzia promocji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

LP	Działanie	Opis
	Konferencje	<ul style="list-style-type: none"> Kilkugodzinne, mające formę informacyjną, z przewidzianym panelem dyskusyjnym, mającym na celu wskazanie ewentualnych kierunków rozwoju oraz omówienie wypracowanych zasad współpracy w ramach PPP. Podstawowa forma prelekcji – przekaz multimedialny w formie prezentacji, wraz z omówieniem poszczególnych slajdów. Język konferencji – polski, streszczenie konferencji tłumaczone na język angielski i publikowane w materiałach promocyjnych.
	Informacje prasowe (podstawowe)	<ul style="list-style-type: none"> Zwięzła forma komunikatu z omówieniem najważniejszych faz rozwoju projektu oraz wskazaniem terminów konferencji, spotkań i warsztatów
	Informacje prasowe (artykuły)	<ul style="list-style-type: none"> Min. 3 artykuły prasowe prezentujące idee projektu, omówienie wszystkich najważniejszych elementów projektu, krótką prezentację partnerów projektu, zawierające materiały graficzne (zdjęcia, slajdy, wizualizacje).
	Informacje internetowe	<ul style="list-style-type: none"> Zakładka na stronie www.ogrodzieniec.pl zawierająca aktualne informacje dotyczące Lokalnego Programu Rewitalizacji (w języku polskim i angielskim)
	Warsztaty CHARETTE	<ul style="list-style-type: none"> Kluczowe narzędzie planowania przestrzennego związanego ze zaktualizowanym programem rewitalizacji, umożliwiające połączenie planowania z jednoczesną partycypacją społeczeństwa w procesach rewitalizacyjnych (na etapie planistycznym).

Wszelkie działania informacyjne mają służyć przede wszystkim jak najlepszej promocji inwestycyjnej i turystycznej miasta. Działania te zmierzają do wzmocnienia przekonania o atrakcyjności miasta, wśród inwestorów i mieszkańców. Oferty inwestycyjne, plany działań przestrzennych i plany działań w partnerstwie publiczno-prywatnym preferuje się przygotowywać w

formie warsztatów Charette, które w sposób spektakularny maksymalizują efekt projektu. Od powodzenia powyższych działań zależy zarówno rozwój obszaru stanowiącego przedmiot projektu, ale także realizacja innych (zbliżonych tematycznie) projektów, dla których mają zostać wypracowane warianty realizacyjne.

W celu efektywnej realizacji LPR, miasto powinno w najbliższym czasie podjąć następujące działania:

W obszarze wizerunkowym – przygotowanie strategii profesjonalnej promocji miasta, tak wobec mieszkańców (wzmocnienie dumy lokalnej i wskazanie możliwości samorealizacji w obszarach wspieranych przez miasto), jak przede wszystkim wobec regionalnego i krajowego otoczenia (promocja produktów turystycznych, tworzenie "Mody na miasto", wzbudzenie zainteresowania inwestorów zewnętrznych możliwościami inwestycyjnymi i możliwościami partnerstw z miastem)

W obszarze mieszkaniowym – przygotowanie bądź aktualizacja Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym i Strategii Mieszkaniowej w taki sposób by działania miasta w obszarze mieszkaniowym jednoznacznie wspierały proces rewitalizacji. Drugim ważnym elementem jest wprowadzenie strategicznego modelu działania w zakresie budownictwa komunalnego i socjalnego, realizowanego w oparciu o finansowanie przez podmioty prywatne. Pozwoli to na niezwykle ważną możliwość realizacji zadań rewitalizacyjnych na obszarze mieszkaniowym, bez konieczności angażowania ogromnych środków w budżecie.

W obszarze rozwoju produktów turystycznych – przygotowanie szczegółowej strategii rozwoju produktów turystycznych, która wskaże elementy realizowane przez miasto (np. organizacja festiwalu, przygotowanie interaktywnego parku nauki, itp.) elementy atrakcyjne dla mieszkańców i inwestorów.

W obszarze inwestycji strategicznych – przygotowanie koncepcji przestrzenno-ekonomicznych realizacji zadań dla których miasto będzie poszukiwało partnerów zewnętrznych i w oparciu o nie organizacja cyklicznych spotkań Forum Inwestycyjnego.

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr LIII/386/2010
Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu
z dnia 29 kwietnia 2010 r.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO LOKALNEGO
PROGRAMU REWITALIZACJI
MIASTA I GMINY OGRODZIENIEC NA
LATA 2009-2013**

GMINA OGRODZIENIEC

Gmina wyróżniona Honorową Flagą Rady Europy (2007) i Dyplomem Europejskim (2004)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA I GMINY OGRODZIENIEC NA LATA 2009-2013

Styczeń 2010

Urząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec
Plac Wolności 25, 42-440 Ogrodzieniec
tel. /032/ 67 09 700, fax: /032/ 67 09 721
www.ogrodzieniec.pl e-mail: ogrodzieniec@ogrodzieniec.

Spis treści

1	WSTĘP	4
1.1	Podstawa i cel opracowania.....	4
1.2	Zakres opracowania.....	5
1.3	Zastosowane metody przy sporządzaniu prognozy.....	6
1.4	Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania projektu dokumentu.....	6
2	OPIS, CHARAKTERYSTYKA i CELE PROJEKTU LPR	8
2.1	Informacje podstawowe projektu.....	8
2.2	Ogólna zawartość dokumentu LPR.....	14
2.3	Powiązanie projektu LPR z innymi dokumentami.....	15
3	CHARAKTERYSTYKA I OCENA OBECNEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM LPR	18
3.1	Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji projektu z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie.....	18
3.1.1	Powietrze atmosferyczne	18
3.1.2	Klimat	19
3.1.3	Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	19
3.1.4	Środowisko wodne.....	19
3.1.5	Krajobraz i formy ochrony przyrody	21
3.1.6	Powierzchnia ziemi	22
3.1.7	Ludność.....	24
3.1.8	Zabytki i dobra materialne	25
3.2	Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji LPR, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie.....	26
3.3	Ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	26
3.4	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji celów zawartych w projekcie LPR.....	26
4	CHARAKTERYSTYKA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ LPR	28
4.1	Wpływ realizacji projektu na środowisko w tym obszary chronione.....	28
4.1.1	Różnorodność biologiczna, roślinność, zwierzęta w tym obszary chronione.....	28
4.1.2	Klimat	31
4.1.3	Krajobraz	31
4.1.4	Powierzchnia ziemi	32
4.1.5	Środowisko wodne.....	33
4.1.6	Emisje do atmosfery.....	33
4.1.7	Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	35
4.1.8	Ludność.....	36
4.1.9	Zasoby naturalne	36
4.1.10	Zabytki i dobra materialne	37
4.2	Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000.....	37
4.3	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	37
4.4	Opis przewidywanych działań mających na celu ograniczenie, zapobieganie negatywnym oddziaływaniom na środowisko w związku z realizacją projektu.....	37

4.5	Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie oraz uzasadnienie ich wyboru.....	40
5	INFORMACJE KOŃCOWE.....	42
5.1	Przewidywalne metody analizy skutków realizacji projektu LPR.....	42
5.2	Wykaz materiałów źródłowych.....	43
6	STRESZCZENIE.....	44

Spis tablic

Tablica 1.	Planowane działania w latach 2009-2013.....	13
Tablica 2.	Komplementarność Lokalnego Programu Rewitalizacja z dokumentami strategicznymi....	16
Tablica 3.	Liczba ludności w Gminie Ogrodzieniec.....	24
Tablica 4.	Potencjalne oddziaływania na środowisko i proponowane środki zapobiegawcze dla zminimalizowania lub wykluczenia wpływu.....	38

Spis Rysunków

Rysunek 1.	Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji – mapa pogładowa.....	12
Rysunek 2.	Obszary chronione w Województwie Śląskim.....	22
Rysunek 3.	Liczba ludności w Gminie Ogrodzieniec.....	24
Rysunek 4.	Obszar Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska.....	29
Rysunek 5.	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd.....	30

1 WSTĘP

1.1 Podstawa i cel opracowania

Przedmiotem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013 – (zwany LPR), który jest wieloletnim, zintegrowanym programem operacyjnym, wyszczególniającym procesy przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych przyczyniające się do poprawy jakości życia mieszkańców, wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego miejscowości. LPR dokumentem niezbędnym do aplikowania o fundusze unijne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

Podstawa prawna

Podstawę prawną do sporządzenia Prognozy Oddziaływania na Środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227), która weszła w życie 15 listopada 2008 roku (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) - zwana ustawą OOŚ. Przedmiotowa prognoza stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ustawa OOŚ stanowi przeniesienie wytycznych z prawodawstwa europejskiego (Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*) do prawa polskiego.

Cel opracowania

Cele Prognozy oddziaływania na środowisko:

- określenie, analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z wdrażaniem projektu LPR,
- analiza wpływu realizacji dokumentu na poszczególne komponenty środowiska,
- ocena potencjalnych zmian środowiska w przypadku braku realizacji celów zawartych w projekcie,
- ocena, czy w należyty sposób został uwzględniony w dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i życie ludzi,
- przedstawienie rozwiązań mających na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

1.2 Zakres opracowania

„Prognoza Oddziaływania na Środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013” została sporządzona zgodnie z wymaganiami art. 51 ustawy OOOŚ.

W związku z powyższym niniejsza Prognoza:

1) Zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu (LPR) oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) Określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i oddziaływaniem na te elementy;

3) Przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego typu;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Również stopień jej szczegółowości został dostosowany do szczegółowości założeń projektu LPR. W przedmiotowej Prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z projektem poddawanych procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.3 Zastosowane metody przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko jest podstawowym dokumentem w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. Została ona sporządzona na podstawie w/w dokumentu, przy uwzględnieniu wskazań zawartych w przepisach prawnych oraz ustaleniach dokonanych z właściwymi organami.

Niniejszy dokument został sporządzony przy zastosowaniu następujących metod:

- Metody opisowe - charakterystyki i oceny istniejącego stanu poszczególnych elementów środowiska oraz analizy jakościowe oparte na danych uzyskanych z Urzędu Gminy, a także wojewódzkiego monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach oraz ich opracowań.
- Metoda wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku, podczas wdrażania projektu i wpływu poszczególnych celów projektu na komponenty środowiska.

Ponadto w Prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonego dla projektu „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”, jak również informacje z „Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2004 oraz cele długoterminowe do roku 2015”.

1.4 Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ich uwzględnienie podczas opracowywania projektu dokumentu

Głównym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Polskę jest „*Polityka ekologiczna państwa Polskiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 -2014*”, który określa kierunki polityki ekologicznej kraju. Dokument ten wyznacza ramy strategicznej polityki wspólnotowej na okres 4 lat z perspektywą na następne 4 lata. Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do spełnienia postanowień Traktatu Akcesyjnego, między innymi do sporządzenia omawianego dokumentu.

Strategiczny cel polityki ekologicznej państwa Polskiego:

stworzenie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych, infrastruktury społecznej), tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego oraz szybkiego rozwiązania wielu problemów ochrony środowiska.

Cele realizacyjne polityki ekologicznej państwa:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski;
- ochrona klimatu.

W/w cele zgodne są z celami VI Programu Działań na Rzecz Środowiska UE oraz Strategią UE dotyczącą Trwałego Rozwoju. W związku z czym realizacja krajowej polityki ekologicznej wpisuje się w cele na poziomie całej Wspólnoty Europejskiej. Dokument ten określa priorytetowe pola działań w zakresie ochrony środowiska, co pozwala na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całej Ziemi, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym czy lokalnym. Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono następujące zagadnienia: zmiana klimatu, przyroda i różnicowanie biologiczne, środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia, zasoby naturalne i odpady.

Polityka ochrony środowiska Unii Europejskiej jest jedną z polityk wspólnotowych o najszerszym zasięgu. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno - gospodarczego. Określa główne priorytety oraz zaplanowane działania w dziedzinie ochrony środowiska, o czym mówią w/w strategia i działania UE.

Dokumenty regionalne odnoszące się do ochrony środowiska w województwie śląskim w szerokim zakresie nawiązują do ustaleń środowiskowych zawartych zarówno w opracowaniach krajowych i międzynarodowych. Kluczową zasadą polityki Samorządu Województwa jest zasada zrównoważonego rozwoju. Głównym dokumentem w regionie śląskim w zakresie środowiskowym jest „Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2004 oraz cele długoterminowe do roku 2015”, którego nadrzędnym celem jest wdrażanie polityki ekologicznej państwa w regionie, a także „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego”.

Naczelną zasadą Programu Ochrony Środowiska jest: zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonizację rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych. Długoterminowy cel programu brzmi następująco: **Rozwój województwa, w którym możliwy jest postęp ekonomiczny i społeczny w harmonii z wymogami ochrony środowiska.**

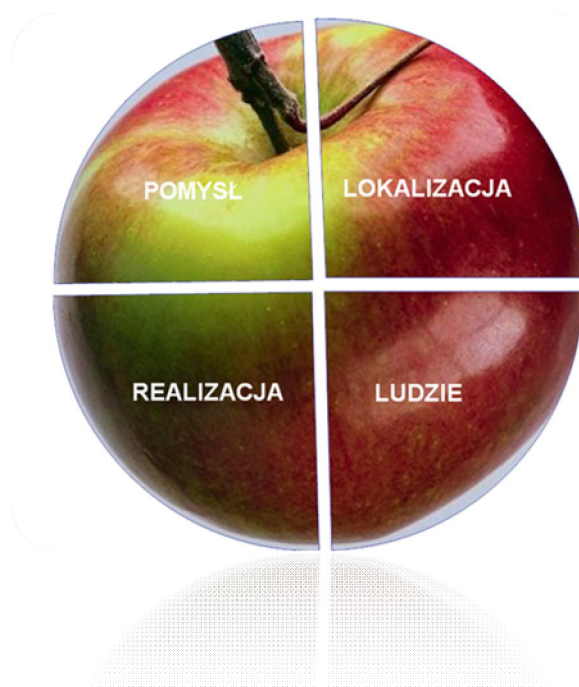
2 OPIS, CHARAKTERYSTYKA i CELE PROJEKTU LPR

2.1 Informacje podstawowe projektu

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Ogrodzieniec został opracowany na lata 2009 – 2013 i stanowi podstawę do planowania i wprowadzenia działań przywracających terenom zdegradowanym utracone funkcje społeczno - gospodarcze. Ponadto stanowi ważny dokument strategiczny dla gminy przy aplikowaniu o środki z UE, z „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013”, oś priorytetowa 6 „Zrównoważony rozwój miast”.

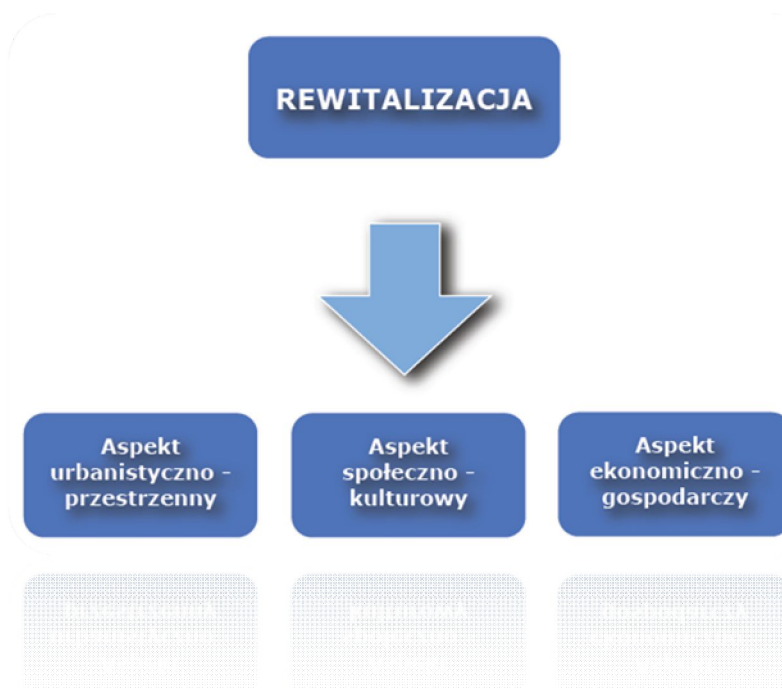
LPR zakłada złożony i długotrwały proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych zdegradowanych obszarów, określa konkretne działania mające na celu poprawę sytuacji na obszarze rewitalizowanym. Cały proces działań w ramach LPR przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, jak również do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych na obszarze poddanym rewitalizacji. W założeniu działania w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji mają zwiększyć atrakcyjność gminy, a podejmowane zadania społeczne i gospodarczej mają zwrócić uwagę przedsiębiorców. Rewitalizacja jest szansą na zastosowanie kompleksowych i nowoczesnych rozwiązań w zakresie rozwoju obszarów zdegradowanych, które w wyniku przemian gospodarczych i społecznych, zostały dotknięte problemami i ograniczone barierami w rozwoju.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Obejmuje ona kompleksowe działania techniczne, społeczne i ekonomiczne, mające na celu przywrócenie dawnej świetności oraz zapewnienie rozwoju określonego obszaru: dawnych dzielnic miejskich, terenów przemysłowych, powojkowych oraz "blokowisk".

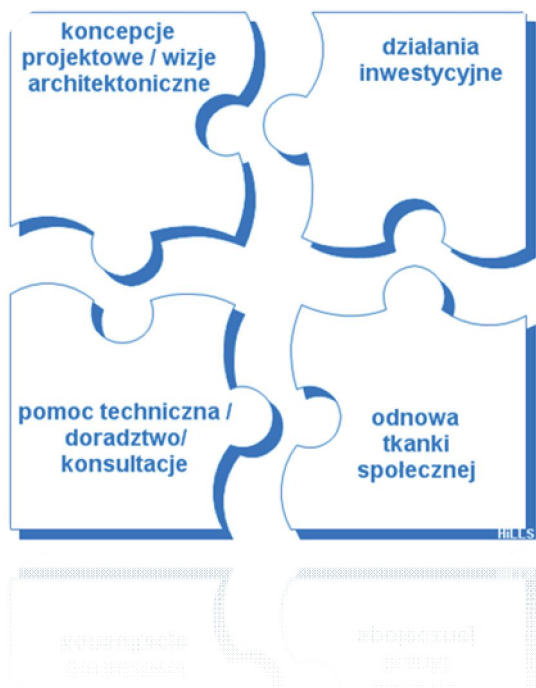

Proces rewitalizacji obejmuje trzy podstawowe aspekty:

- Aspekt urbanistyczno – przestrzenny
- Aspekt społeczno – kulturowy
- Aspekt ekonomiczno – gospodarczy.

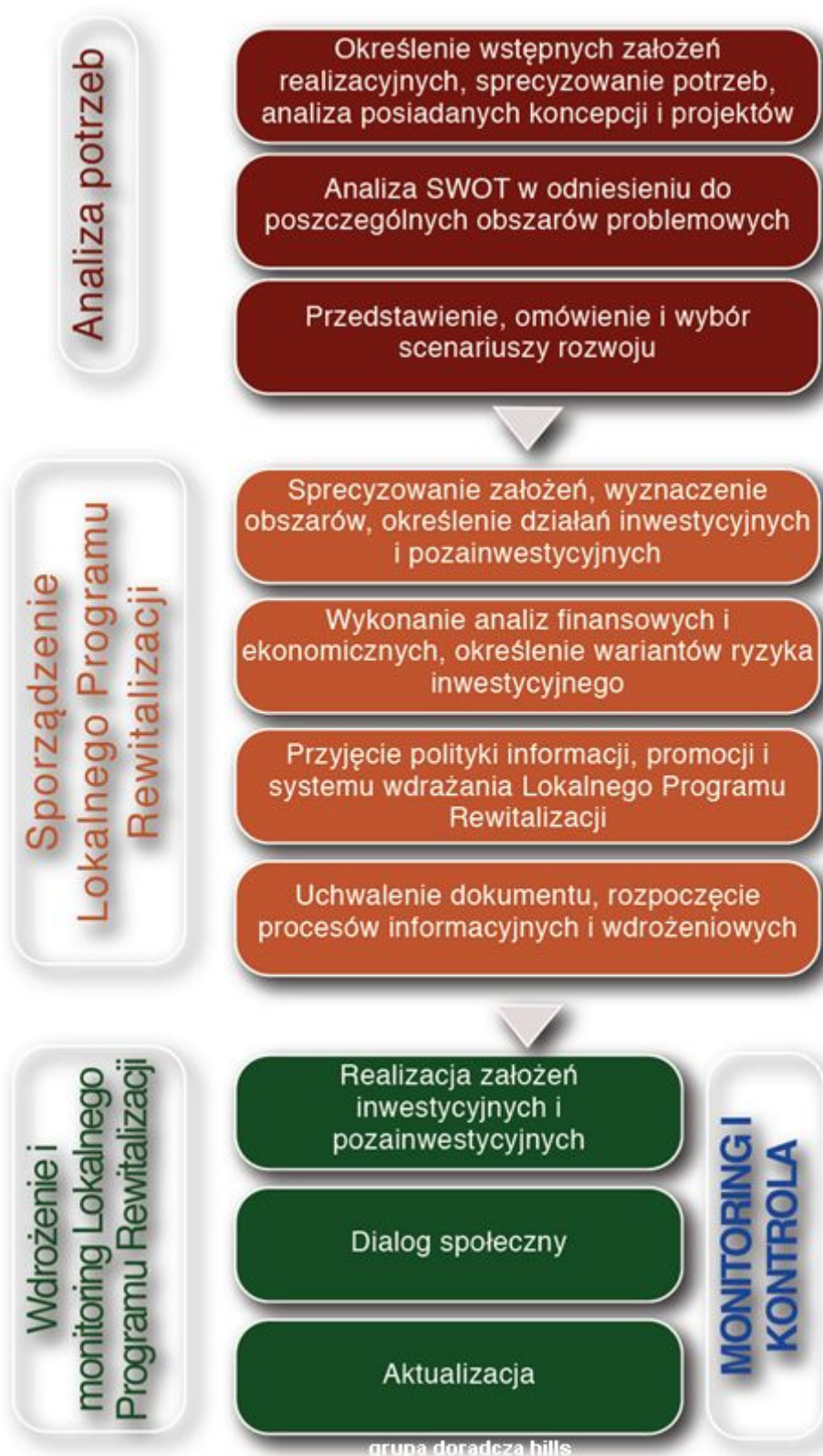
Wszelkie działania wynikające z programów rewitalizacji powinny prowadzić do osiągnięcia celów inwestycyjnych, gospodarczych oraz społecznych.

Wdrożenie Lokalnych Programów Rewitalizacji wymaga zastosowania działań wspomagających mających na celu jak najszybsze i możliwe najefektywniejsze realizowanie przyjętych działań inwestycyjnych. Podstawowymi instrumentami wspomagającymi są:

- działania w obszarze przygotowania koncepcji projektowych i technicznych dla zadań ujętych w LPR,
- organizowanie pomocy technicznej i konsultacji dla podmiotów realizujących poszczególne działania inwestycyjne,
- szkolenia i programy informacyjne,
- skuteczne zarządzanie realizacją działań inwestycyjnych

Metodyka przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Zasadniczym celem rewitalizacji zdegradowanych obszarów, objętych dokumentem jest ożywienie gospodarcze i społeczne gminy, a także jego zwiększony potencjał turystyczny i kulturalny, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno – gospodarczych. Proces ten ukierunkowany jest na rozwój lokalny poprzez wspieranie miejscowych inicjatyw z zakresu infrastruktury technicznej, przestrzennej, społecznej a także infrastruktury służącej rozwojowi gospodarczemu. Lokalny Program Rewitalizacji określa szczegółowe cele i kierunki rewitalizacji, które realizowane będą za pomocą zaplanowanych działań, etapów i przedsięwzięć.

Lokalny Program Rewitalizacji obejmuje obszary określone na rys.1:

Rys. 1. Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji – mapa poglądowa

Lokalny Program Rewitalizacji zakłada realizację następujących przedsięwzięć:

Tablica 1. Planowane działania w latach 2009-2013

Działania przestrzenne					
Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Obszar
1.	Gmina Ogrodzieniec	Budowa placu miejskiego wraz z aleją spacerową	2011-2012	3 000 000,00	A
2.	Wspólnoty mieszkaniowe z ulicy Słowackiego w Ogrodzieńcu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych	2010-2011	1 600 000,00	A
3.	Gmina Ogrodzieniec	Przebudowa zalewu na Krępie	2011-2012	2 000 000,00	B
4.	Spółdzielnia mieszkaniowa „Hutnik” w Zawierciu	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych	2010-2011	510 000,00	C
5.	Gmina Ogrodzieniec	Rewitalizacja Zamku Ogrodzieńskiego	2011-2013	10 000 000,00	D
Ogółem				17 110 000,00	

Działania gospodarcze					
Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Obszar
1.	Gmina Ogrodzieniec	Bożonarodzeniowy Jarmark - Promocja produktów lokalnych	2010-2013	800 000,00	A
2.	Gmina Ogrodzieniec	Jarmark Wielkanocny - Promocja produktów lokalnych	2010-2013	800 000,00	A
3.	Gmina Ogrodzieniec	Rozwój przedsiębiorczości poprzez doradztwo i szkolenia dla przedsiębiorców	2010-2013	1 200 000,00	A, B, C, D
Ogółem				2 800 000,00	

Działania społeczne					
Lp.	Wnioskodawca projektu	Nazwa projektu	Okres realizacji w latach	Całkowita wartość projektu w PLN	Obszar
1.	Gmina Ogrodzieniec	Podniesienie kwalifikacji osób pracujących w Gminie Ogrodzieniec	2010-2012	90 000,00	A, B, C, D
2.	Gmina Ogrodzieniec	Promocja samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych w Gminie Ogrodzieniec	2011-2013	90 000,00	A, B, C, D
3.	Gmina Ogrodzieniec	Organizacja wydarzeń i imprez kulturalnych	2010-2013	120 000,00	A, B, D
Ogółem					

2.2 Ogólna zawartość dokumentu LPR

Opracowany w 2009 Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec otwiera **wstęp**, w którym znajdują się podstawowe informacje o procesie rewitalizacji i jego znaczeniu dla zdegradowanych obszarów. Ponadto w rozdziale tym opisano wstępne informacje o projekcje, a mianowicie metodykę przygotowania LPR, potrzebę rewitalizacji na obszarach objętych wsparciem oraz występujące tam problemy.

W **rozdziale 1** opisano charakterystykę obecnej sytuacji w gminie. W szczególności skupiono się na dokładnym opisie i analizie trzech głównych sektorów (zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka, strefa społeczna), w obrębie których planuje się działania w zakresie rewitalizacji. Ponadto w każdym sektorze zidentyfikowano główne problemy na obszarze wsparcia, co umożliwiło ukierunkować działania w zakresie rewitalizacji. Również w rozdziale tym znalazły się dane statystyczne, dotyczące wyżej wymienionych sektorów, przedstawione w postaci zestawień tabelarycznych i wykresów.

W **rozdziale 2** przedstawiono powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego na poziomie regionu, powiatu i gminy. W postaci opisowej zestawiono wspólne cele aby wskazać zgodność i komplementarność LPR z zapisami strategicznych dokumentów.

W **rozdziale 3** przeprowadzono analizę SWOT, przedstawiając silne i słabe strony obszaru rewitalizowanego oraz szanse i zagrożenia, co pozwoliło wyznaczyć obszary wsparcia w ramach rewitalizacji oraz ocenić zasadność wdrożenia projektu

W **rozdziale 4** wyszczególniono główne założenia i cele programu rewitalizacji ze wskazaniem obszaru czasowego realizacji zadań inwestycyjnych oraz kryteria wyboru projektów. W dziale tym opisano zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (opis i mapa z naniesionymi obszarami wsparcia) oraz uzasadnienie i rezultaty zadań w ramach programu. W rozdziale tym zawarto oczekiwane wskaźniki osiągnięć (produkty i rezultaty), które posłużą do analizy postępu realizacji LPR.

W **rozdziale 5** zawarto informacje nt. planowanych działań, w podziale na: przestrzenne, gospodarcze i społeczne oraz lokalizacji na danym obszarze. Wyszczególniono kwoty realizacji zadań i okres ich realizacji, jak również wnioskodawcę projektu.

W **rozdziale 6** przedstawiono plan finansowy realizacji rewitalizacji: działania, okres realizacji i całkowitą wartość danego projektu.

W rozdziale tym określono również kwalifikowalność wydatków w ramach RPO WSI dla poszczególnych przedsięwzięć oraz źródła ich finansowania w podziale na lata.

Rozdział 7 przedstawia system wdrażania programu rewitalizacji. Za wdrożenie, monitoring i ewaluację Programu odpowiedzialny jest: Burmistrz Miasta i Gminy. Do pomocy we właściwym wdrożeniu projektów gminnych Burmistrz dysponuje aparatem wykonawczym, w postaci Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy i jednostek zależnych.

Rozdział 8 zawiera analizę i założenia do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W **rozdziale 9** przedstawiono system monitorowania programu, jego oceny oraz komunikacji społecznej. Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Burmistrz Miasta i Gminy wraz z podległym mu aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miasta i Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych, oraz inne podmioty realizujące zadania zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Burmistrz Miasta i Gminy jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miejskiej raportu monitoringowego z wdrażania Programu. Oprócz raportu monitoringowego, Burmistrz przedkładać będzie Radzie Miejskiej prognozę, dotyczącą wdrażania Programu w kolejnym roku wraz z propozycją ewentualnych modyfikacji, która poddawana będzie analizie każdorazowo przy okazji zatwierdzania budżetu. Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza Gminy winien obejmować co najmniej:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- realizację planu finansowego,
- sposoby promocji projektów,
- zidentyfikowane i przewidywane zagrożenia realizacji programu.

2.3 Powiązanie projektu LPR z innymi dokumentami

Lokalny Program Rewitalizacji jest komplementarny z wieloma dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju przestrzenno – społeczno - gospodarczego zarówno samej gminy jak i całego regionu śląskiego. Komplementarność tych dokumentów z LPR ma podnieść efektywność planowanych do realizacji działań.

Tablica 2. Komplementarność Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi

<p>Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015</p>	<p>Główny cel: podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin</p> <p>PRIORYTET 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej</p> <p>Kierunek działań: Podniesienie konkurencyjności polskich regionów</p> <p>Kierunek działań: Wyrównanie szans rozwojowych obszarów problemowych</p>
<p>Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007 – 2013 (Narodowa Strategia Spójności)</p>	<p>Celem strategiczny: tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.</p> <p>Cel szczegółowy: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej</p> <p>Obszar strategiczny: Przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020</p>	<p>Priorytet: Ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni</p> <p>Cel strategiczny: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki</p> <p>Kierunek działań: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu</p> <p>Cel strategiczny: Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni</p> <p>Kierunek działań: Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic</p> <p>Kierunek działań: Rewitalizacja terenów zdegradowanych</p> <p>Kierunek działań: Kształtowanie ośrodków wiejskich</p>
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013</p>	<p>Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast</p> <p>Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p> <p>Poddziałanie 6.2.2. Rewitalizacja – „małe miasta”</p> <p>Celem działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów zdegradowanych.</p> <p>Poddziałanie 6.2.2., którego celem jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w tym obszarów przemysłowych, powojennych i popegeerowskich w gminach wiejskich, miejsko – wiejskich i miejskich do 50 tys. mieszkańców.</p>
<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu</p>	<p>Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast</p> <p>Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p> <p>Poddziałanie 6.2.2. Rewitalizacja – „małe miasta”</p> <p>Celem działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie obszarów</p>

<p>Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013</p>	<p>zdegradowanych. Poddziałanie 6.2.2., którego celem jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w tym obszarów przemysłowych, powojennych i popegeerowskich w gminach wiejskich, miejsko – wiejskich i miejskich do 50 tys. mieszkańców.</p>
<p>Program Rozwoju Subregionu Centralnego na lata 2007 - 2013</p>	<p>Cel główny: poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców – od wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz konkurencyjności i innowacyjności jego gospodarki do wzrostu zamożności gospodarstw domowych. Cel szczegółowy: poprawa wizerunku i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej wybranych obszarów subregionu – rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych.</p>
<p>Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego</p>	<p><i>I Obszar : GOSPODARKA i INFRASTRUKTURA TECHNICZNA Cel strategiczny:</i></p> <p>I. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, komunalnej i rolniczej</p> <p><i>V Obszar : TURYSTYKA i ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO Cele strategiczne:</i></p> <p>I. Modernizacja i rozbudowa bazy turystyczno-rekreacyjnej II. Tworzenie „produktu turystycznego” – wypromowanie kompleksowej oferty turystycznej III. Kontynuacja działań w zakresie rozwoju turystyki w zgodzie ze środowiskiem naturalnym IV. Edukacja i tworzenie przyjaznego klimatu wśród społeczności lokalnej na rzecz rozwoju turystyki i agroturystyki V. Lokalna i ponad lokalna współpraca władz samorządowych, organizacji i instytucji zainteresowanych rozwojem turystyki VI. Promocja i eksponowanie regionalizmu oraz zabytków dziedzictwa kulturowego powiatu VII. Propagowanie działań na rzecz podnoszenia kondycji fizycznej mieszkańców, zwłaszcza młodzieży</p>
<p>Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Ogrodzieniec na lata 1997 - 2010</p>	<p>Cel strategiczny II. Turystyka Cel strategiczny III. Infrastruktura techniczna Cel strategiczny IV. Środowisko Cel strategiczny V. Społeczeństwo</p>

3 CHARAKTERYSTYKA I OCENA OBECNEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM LPR

3.1 Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji projektu z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie

W przedmiotowej Prognozie zostały scharakteryzowane zagadnienia dotyczące aktualnego stanu środowiska na terenie objętym rewitalizacją oraz mogące mieć potencjalny wpływ na obszary wsparcia i kluczowe projekty zapisane w LPR. W Prognozie przedstawiono ocenę stanu poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego gminy.

3.1.1 Powietrze atmosferyczne

Na jakość powietrza atmosferycznego w Ogrodzieńcu wpływa emisja z sektora komunalno - bytowego, zlokalizowanych w mieście zakładów przemysłowych oraz transport drogowy.

Gmina Ogrodzieniec leży w Województwie Śląskim, które w dalszym ciągu zajmuje jedno z pierwszych miejsc w kraju pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych do atmosfery.

Zanieczyszczenie powietrza na terenie gminy jest głównie rzędzie wynikiem emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych pochodzenia lokalnego oraz tranzytowego. Do źródeł lokalnych należy zaliczyć przede wszystkim paleniska indywidualnych gospodarstw domowych i lokalnych kotłowni podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy oraz pojazdów samochodowych. Dla ochrony atmosfery niezmiernie ważne jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, które powstają w wyniku spalania paliw energetycznych złej jakości, szczególnie węgla. W trakcie spalania emituje się do atmosfery duże ilości różnego rodzaju pyłów, tlenu węgla, dwutlenku siarki, tlenki azotu, węglowodory aromatyczne i inne związki chemiczne.

Najczęściej stosowanym paliwem w lokalnych paleniskach domowych jest węgiel kamienny, choć z rozmów indywidualnych wynika, że niejednokrotnie w przydomowych paleniskach spalane są różnego rodzaju śmieci i odpady, co powoduje emisję do powietrza groźnych dla środowiska i toksycznych dla zdrowia ludzi substancji. Rozwiązania ekologicznie jak stosowanie gazu ziemnego lub energii elektrycznej, są znacznie droższe, co powoduje, że nie są na szerszą skalę stosowane.

Przekroczenia standardów w zakresie pyłowych zanieczyszczeń powietrza występują głównie w sezonie grzewczym i są powodowane przez emisje niską z sektora komunalno – bytowego.

3.1.2 Klimat

Obszar gminy Ogrodzieniec zaliczony został do Częstochowsko- Kieleckiej dzielnicy klimatycznej (R. Gumiński) Średnia temperatura powietrza dla tego terenu wynosi od 6 - 7° C. Średnia miesięczna temperatura stycznia waha się od -2° C do -4° C, natomiast średnia miesięczna temperatura lipca od 14° C do 16° C. Do najcieplejszych miesięcy należy lipiec i sierpień. Śnieg pojawia się pod koniec listopada, a znika najwcześniej w połowie marca. Zima trwa tutaj około 100 dni. Przeciętna suma opadów wynosi około 700mm. Najwyższe opady odnotowuje się w lipcu, a najniższe w październiku.

3.1.3 Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Hałasem przyjęto określać wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe, uciążliwe lub szkodliwe dźwięki oddziałujące na narząd słuchu i inne zmysły oraz części organizmu człowieka. Wg ustawy Prawo ochrony środowiska hałas to dźwięki w przedziale częstotliwości od 16Hz do 16 000Hz. Klimat akustyczny człowieka w zależności od spełnianych funkcji i zagospodarowania terenu ma ustalone, uregulowane prawnie standardy akustyczne. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826)

Na terenie gminy głównym źródłem oddziaływań akustycznych jest hałas komunikacyjny, związany z poruszaniem się samochodów po sieci dróg. W mieście Ogrodzieniec krzyżują się drogi wojewódzkie DW790 i DW791. W związku z brakiem przeprowadzonych pomiarów nieznane aktualne poziomy hałasu w środowisku pochodzące od ruchu drogowego i jego wpływ na klimat akustyczny w mieście. Hałas przemysłowy odgrywa tu nieznaczna rolę.

Dopuszczalne poziomy **promieniowania elektromagnetycznego** w środowisku zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Na terenie gminy znajdują się potencjalne źródła pól elektromagnetycznych niejonizujących w postaci stacji telefonii komórkowej oraz stacje i linie elektroenergetyczne. Z powodu braku informacji w Urzędzie Miasta i Gminy w zakresie wykonanych pomiarów nieznany jest ich wpływ na środowisko.

Na terenie gminy nie ma źródeł promieniowania jonizującego.

3.1.4 Środowisko wodne

Pod względem hydrograficznym gmina Ogrodzieniec podzielona jest wododziałem na dwie zlewnie drugiego rzędu. Przeważającą część gminy – środkową południową i wschodnią obejmuje zlewnia Przemszy, część wschodnią i północno-wschodnią zlewnia Pilicy. Sieć hydrograficzna gminy nie jest ponadprzeciętnie bogata i zróżnicowana. Dwa największe ciek powierzchniowe na terenie gminy to Czarna Przemsza, płynąca na dość krótkim odcinku północnym i zachodnim

skrajem sołectwa Fugasówka-Markowizna oraz jej dopływ Potok Ogrodzeniecki wypływający z zachodniej części miasta, a następnie w rejonie Józefowa wkraczający na teren gminy Łazy. System dopływów Potoku Ogrodzenieckiego oraz źródłowego odcinka Czarnej Przemszy jest dość ubogi. Jednym z dopływów Potoku Ogrodzenieckiego jest Maślenica, warta uwzględnienia w specyfikacji hydrograficznej gminy głównie jako naturalny kolektor ścieków sanitarnych odprowadzanych z oczyszczalni ścieków w Ogrodzieńcu.

Widły Czarnej Przemszy i Potoku Ogrodzenieckiego tworzą natomiast naturalną niwelację terenu pomiędzy Józefowem a Markowizną, którą charakteryzuje obecność niewielkich stawów i licznych śródleśnych terenów podmokłych. Stawy Józefowskie – powstałe jako rozlewiska Potoku Ogrodzenieckiego są elementem hydrografii gminy w grupie nielicznych na jej terenie zbiorników wód stojących. Stanowią jednak cenny element przyrodniczy. Innym znaczącym w skali gminy akwenem jest wykorzystywany głównie do celów rekreacyjnych zalew Krępa, otoczony lasem porastającym południową część miasta Ogrodzieniec.

Na terenie gminy Ogrodzieniec nie zlokalizowano punktów pomiarowych monitoringu rzek.

Wpływ działalności gospodarczej na stan jakości wód Czarnej Przemszy na terenie gminy Ogrodzieniec warunkuje głównie proces odprowadzania ścieków komunalnych z oczyszczalni w Ogrodzieńcu, a także skutki działalności przemysłowej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w Fugasówce oraz w północnej części Ogrodzieńca przy drodze wojewódzkiej nr 791.

Gminę Ogrodzieniec znamionują bogate zasoby wód podziemnych. Podstawową strukturą wodonośną na terenie gminy jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 326 Częstochowa (wschód). Zbiornik jest większym i młodszym z dwóch zbiorników jurajskich Monokliny Krakowsko-Śląskiej. Rozciąga się na obszarze 3257 km² od okolic Wielunia po północne obrzeża Krakowa. W granicach gminy Ogrodzieniec znajduje się około 2 % jego powierzchni. GZWP Nr 326 Częstochowa (wschód) zbudowany jest z węglanowych osady górnej jury. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne (wg "Mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony", A. S. Kleczkowski, 1990) to 1020 tys. m³/d, moduł zasobowy - 3,62 l/s/km². Jest to zbiornik o niskim stopniu naturalnej odporności na zanieczyszczenie. Podobna cecha znamionuje większość szczelinowo-krasowych zbiorników Monokliny Krakowsko-Śląskiej, o dużych zdolnościach filtracyjnych i przeważnie słabym naturalnym zabezpieczeniem przed infiltracją z powierzchni ziemi. GZWP Nr 326 obejmuje swym zasięgiem około 85 % powierzchni gminy Ogrodzieniec.

W położonej na wschód od Podzamcza osadzie Morusy znajduje się stanowisko monitoringu zwykłych wód podziemnych sieci krajowej, na którym badane są wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 326 Częstochowa (wschód).

Północno zachodniego skraju gminy, w tym sołectwa Fugasówka-Markowizna sięga GZWP Nr 327 Lubliniec-Myszków – jeden z siedmiu zbiorników triasowych Monokliny Krakowsko-Śląskiej. Zbiornik budują węglanowe osady dolnego i środkowego triasu o strukturze szczelinowo-krasowej. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 312 tys. m³/d, moduł zasobowy 2,09 l/s/km². Niewielką, zachodnią część gminy obejmuje GZWP Nr 454 Olkusz-Zawiercie – zbiornik triasowy

zbudowany również ze skał węglanowych. Jego całkowita powierzchnia równa jest 732 km². Jest to najbardziej zasobny zbiornik triasowy Monokliny Krakowsko-Śląskiej. Jego szacunkowe zasoby dyzpozycyjne osiągają 391 tys. m³/d, dość duży jest też moduł zasobowy wynoszący 6,18 l/s/km².

Na granicy gmin Ogrodzieniec i Łazy znajduje się punkt monitoringu regionalnego w którym pobierane są wody zbiornika Olkusz-Zawiercie. Są to wody dobrej jakości spełniające normy klasy Ib, typu węglanowo-wapniowo-magnezowego (HCO₃-Ca-Mg).

Do potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wprowadzanych do wód powierzchniowych w gminie zaliczyć można:

- wody opadowe i roztopowe z odwadniania dróg, placów, które bez uprzedniego oczyszczenia trafiają wprost do wód powierzchniowych;
- spływy powierzchniowe z terenów użytkowanych rolniczo;
- przecieki z nieszczelnych zbiorników na ścieki gospodarcze, gnojówkę i gnojownicę, powodujące m.in. wzbogacanie wód w związki biogenne.

3.1.5 Krajobraz i formy ochrony przyrody

Środowisko przyrodnicze i cenne elementy przyrodnicze

Ogrodzieniec to jedna z najcenniejszych pod względem przyrodniczym gmin powiatu zawierciańskiego. Osobliwością sfery przyrodniczej gminy jest wolna od wielkomiejskiej zabudowy, łagodna a zarazem zróżnicowana rzeźba krasowa o lekko falistym charakterze ze wzniesieniami wapiennymi i gęsto nagromadzonymi ostańcami, a także formami erozyjnymi takimi jak jaskinie, groty, ponory itp. Walory krajobrazowe uwypukla wyeksponowanie terenu gminy na tle okolic, w tym głównie rejonu Podzamcza z kulminacją wysokościową na Górze Zamkowej (504 m n.p.m.) – jedynym miejscem w powiecie zawierciańskim przekraczającym wysokość 500 m n.p.m. i jednym z najwyższych położonych punktów Wyżyny Krakowsko Częstochowskiej, zwanej zwyczajowo Jurą Krakowsko-Częstochowską.

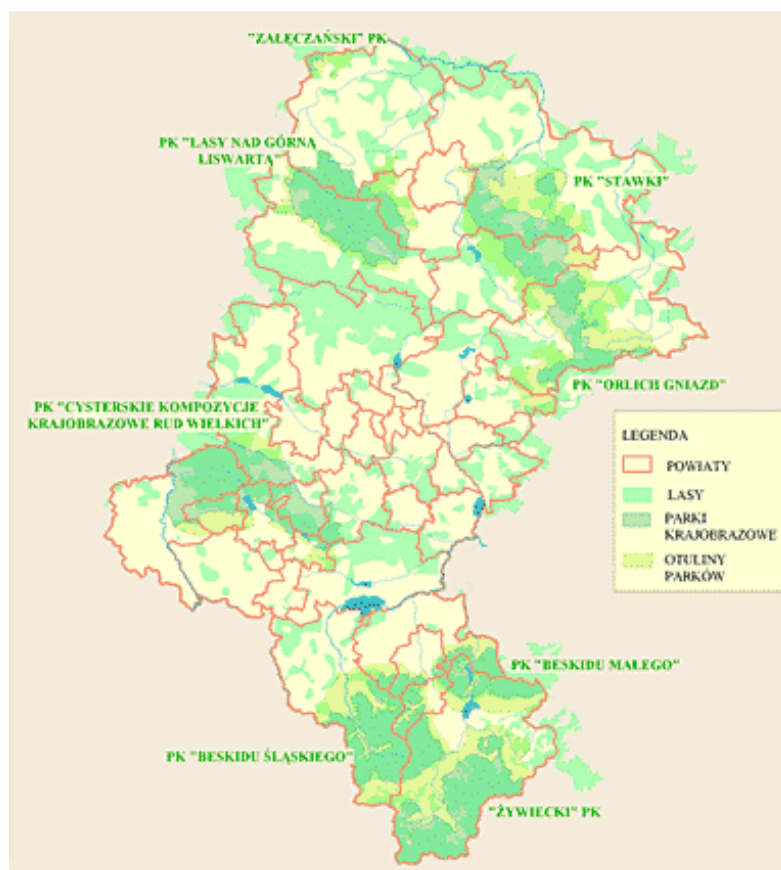
Ważną rolę w egzystencji świata roślinnego i zwierzęcego spełniają wspomniane zespoły skał wapiennych, będące środowiskiem rozwoju muraw naskalnych oraz bytowania wielu gatunków ptaków, owadów, a także ssaków. Naturalny krajobraz gminy Ogrodzieniec dość wyraźnie odzwierciedla odrębność dwóch obejmujących ją makroregionów geograficznych – Wyżyny Krakowsko Częstochowskiej, wyżej wyniesionej, ale i słabiej zalesionej z charakterystycznymi dla niej ostańcami oraz Wyżyny Śląskiej obejmującej część zachodnią w tym większą część miasta Ogrodzieniec, płaskiej pokrytej w tej części rozległą połacią boru sosnowego.

Najcenniejsze przyrodniczo tereny gminy Ogrodzieniec położone w większości na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej objęte zostały ochroną prawną w formie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Park utworzony został w jako element Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych zatwierdzonego prawnie w roku 1980. Rozprzestrzenia się on na obszarze 59 663 ha od doliny Warty pomiędzy Częstochową a Mstowem na północy po dolinę Białej Przemszy na południu.

Na terenie gminy Ogrodzieniec stanowi on 44,6 % powierzchni. Otulina zespołu Parków Krajobrazowych zajmuje 36,5 % powierzchni gminy. Łącznie zatem, obszary chronione zajmują w gminie Ogrodzieniec 82,1 % powierzchni (rozdz. 1.4.). Na tle powiatu zawierciańskiego wskaźnik

ten jest niższy jedynie w porównaniu z gminami Kroczyce i Włodowice, największy jest tu natomiast udział powierzchni samego Parku Krajobrazowego bez otuliny.

Rys. 2. Obszary chronione w Województwie Śląskim

Źródło: www.zpk.com

3.1.6 Powierzchnia ziemi

Gmina Ogrodzieniec (razem z gminą Łazy) zdecydowanie dominuje w powiecie zawierciańskim pod względem udziału terenów leśnych, który wynosi tutaj około 45 %. Również jedną z największych w powiecie (ustępuje jedynie gminie Łazy) jest bezwzględna powierzchnia terenów leśnych w obrębie gminy – 3 843 ha. Aż 45 % powierzchni lasów na terenie gminy znajduje się w jej części miejskiej (miasto Ogrodzieniec stanowi 34 % powierzchni gminy). Lasy porastają najobficiej południową i południowo-zachodnią część gminy. W skali całej gminy wyróżnić można następujące kompleksy leśne:

- kompleks leśny pomiędzy drogą Ogrodzieniec – Olkusz, a Markowizną, Józefowem, Centurią i Krępą,
- kompleks leśny Lachowizna – Śrubarnia – Żelazko – Kolonia Ryczów – Ryczów,
- kompleks leśny Żelazko – Straszycowe Skały – Ryczów,
- kompleks leśny "Za Morgami" na północ od Kolonii Ryczów,
- kompleks leśny "Bukowiec" pomiędzy Morusami, Kielkowicami, Gieblem i Kolonią Gieblo,
- kompleks leśny na wschód od Gulzowa
- kompleks leśny "Góra Bieńkowska" na północ od Kielkowic Starych,

- kompleks leśny "Las Niwski" pomiędzy Kolonią Giebło a Kiełkowicami Starymi,
- kompleks leśny "Podzamcze" pomiędzy Podzamczem a Karlinem w gminie Zawiercie.

W lasach dominują monokultury sosnowe, znacznie mniejsze skupiska lasów liściastych stanowią głównie buczyny. Występują też lasy mieszane sosnowo-bukowe. Domieszkę w strukturze gatunkowej stanowi brzoza, świerk, olcha, osika, grab, jawor, lokalnie także modrzew, klon pospolity, lipa i inne.

Położenie gminy Ogrodzieniec na pograniczu dwóch mezoregionów geograficznych, a także w obrębie różnych jednostek hydrologicznych decyduje o zróżnicowanej budowie geologicznej, topografii i różnorodności szaty roślinnej, co z kolei wpływa na zróżnicowanie środowiska glebowego. Na terenie gminy Ogrodzieniec, w jej części miejskiej występują głównie złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej (dwa złoża na terenie Ogrodzieńca). Na zasoby bilansowe kopalin składa się 3 760 tys. m³ surowców ilastych ceramiki budowlanej, 11 136 tys. ton surowców ilastych do produkcji cementu, 4 365 tys. ton piasków kwarcowych i 1 809 tys. ton kruszywa naturalnego.

Eksploatacji poddane było złoża kruszywa, wydobywano także wapienie i margle ze złoża Wiek II. Obecnie Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TiC - cegielnia w Ogrodzieńcu prowadzi na terenie miasta eksploatację ze złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej na potrzeby własnej produkcji.

Jednym z kierunków rozwoju gminy Ogrodzieniec, pomimo ubogich gleb jest rolnictwo. W obrębie sołectwa Kiełkowice, Gulzów a także Giebło i Kolonia Giebło występują fragmenty gleb III klasy bonitacyjnej. Pozostałe tereny gminy znamionuje dominacja gleb klas IV-VI. Procentowo udział klas gleb w strukturach gruntów ornych przedstawia się następująco: grunty klasy IIIa, IIIb stanowią 1,7 %, grunty klasy IVa, IVb stanowią 28,3 %, natomiast grunty klasy V, VI stanowią 70,0 %. Lokalnym utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu Wyżyny Częstochowskiej (350 – 510 m n.p.m) i nachylenie zboczy ułatwiające procesy erozyjne. Przeważające tereny wyżynne o urozmaiconej rzeźbie, predysponowane są do rozwoju tradycyjnych form gospodarowania na małą skalę przy zwiększonym nakładzie pracy, środków produkcji i sprzętu. Utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu i nachylenie zboczy ułatwiające procesy erozyjne. Położenie terenów rolniczo użytkowanych na poziomie powyżej 350 m n.p.m. sprawia, że wcześniej jak w innych częściach kraju pojawia się i długo zalega pokrywa śnieżna. Jest to przeszkoda naturalna mająca wpływ na plonowanie roślin. Na terenie gminy występują następujące zagrożenia związane z glebami:

- zasklepienie gleb asfaltem, betonem, smołą;
- oddziaływania mechaniczne powodowane m. in. przez pracujące maszyny;
- erozja i zanieczyszczenia chemiczne;
- przenikanie zanieczyszczeń z powietrza i wód;
- erozja wodna;
- erozja wietrzna
- brak rekultywacji zanieczyszczonych i zdegradowanych terenów przemysłowych.

3.1.7 Ludność

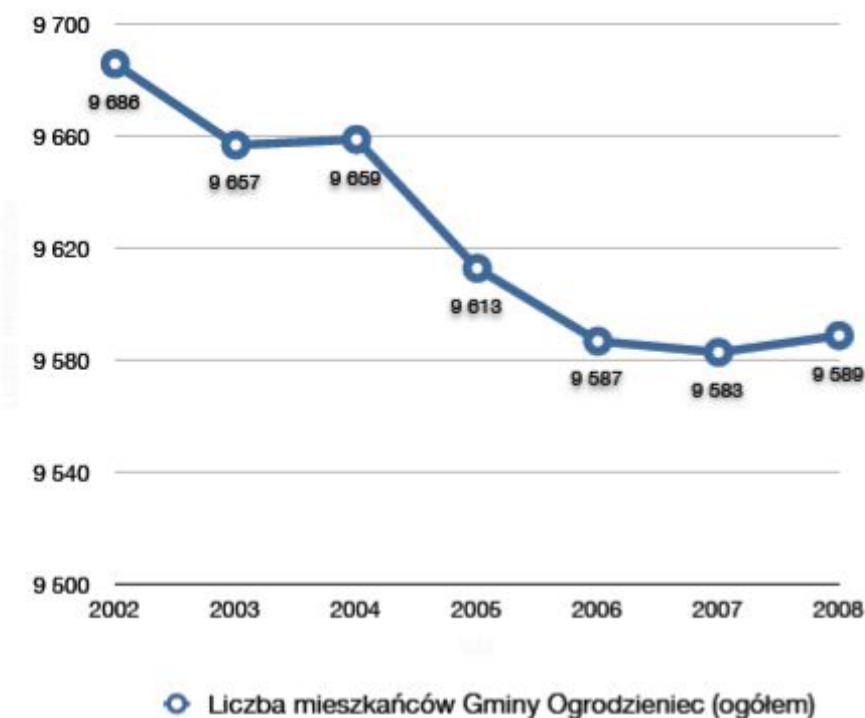
W 2008r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 9589 osób. W porównaniu z latami poprzednimi liczba osób ulega nieznacznym wahaniom.

Tablica 3. Liczba ludności w Gminie Ogrodzieniec

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci – stan w dn. 31.12						
ogółem	osoba	9 659	9 613	9 587	9 583	9 589
mężczyźni	osoba	4 700	4 679	4 666	4 669	4 667
kobiety	osoba	4 959	4 934	4 921	4 914	4 922

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl

Rys. 3. Liczba ludności zamieszkującej gminę Ogrodzieniec w latach 2002-2008

Struktura ludności w gminie w 2008r. kształtowała się następująco: - osoby w wieku przedprodukcyjnym: 16,4%, - osoby w wieku produkcyjnym: 64% - osoby w wieku poprodukcyjnym: 19,6% ogółu mieszkańców. W porównaniu z latami ubiegłymi maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a wzrasta odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Liczba ludności na 1 km² w 2008r. wyniosła: 112 osób. W gminie przypada 105 kobiet na 100 mężczyzn. W Ogrodzieńcu kształtuje się ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności w 2007r. wyniósł: -4,5 i co roku ulega nieznacznym wahaniom. Według płci przyrost naturalny zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn, kształtuje się na poziomie ujemnym. Saldo migracji w ruchu

wewnętrzny jest dodatnie i ulega niewielkim zmianom. Dominująca liczba migracji odbywa się w ruchu wewnętrznym. Wśród osób migrujących przeważają kobiety. Największą liczbę ruchów migracyjnych obserwuje się wśród zameldowań z miast oraz wymeldowań do miast.

3.1.8 Zabytki i dobra materialne

Do obiektów i układów historycznych położonych w granicach administracyjnych miasta i gminy należą:

➤ **Obiekty i zespoły zabytkowe:**

- sakralne o wybitnych wartościach (2), kaplica renesansowa (1), figury sakralne (2), kaplice (3), mury kościelne kamienne z bramami (2), przydrożne, murowane krzyże kamienne (6), a także otwarte, szafkowe, drewniane i murowane kapliczki (4),
- zespół zamkowy o wybitnych wartościach wraz z relikdami fortyfikacji (Zamek „Ogrodzieniec” w Podzamczu, ruiny strażnicy obronnej w Ryczowie),
- zabudowa mieszkaniowa o istotnych dla regionu wartościach architektury regionalnej oraz pewnych wartościach historycznych. Są to budynki znajdujące się w najstarszej części Ogrodzieńca oraz zespoły zabudowy miejsko-podmiejskiej, również zespół bloków wielorodzinnych.

➤ **Zespoły zabudowy zabytkowej:**

- zespół najstarszej części miasta (rejon kościoła), wraz z zamkiem i centralną częścią Podzamcza, centralna część Giebla, Kielkowiec Starych oraz Ryczowa należą do wyróżniających się,
- zespół dworsko parkowy w Gieble.

➤ **Zabytkowe obiekty przemysłowe oraz obiekty wojskowej techniki inżynierskiej.**

- pozostałości carskiej fabryki prochu i amunicji „Prochownia”,
- bunkry wojskowe zbudowane w czasie II wojny światowej na stoku wzgórza Suchy Połec oraz bunkry poniemieckie z 1944r. w rejonie wzgórza zamkowego
- część fortyfikacji z lat 1944-45 – ziemne rowy i umocnienia przeciwczołgowe.

➤ **Krajobraz naturalny – skałki, ostańce**

Elementem naturalnego krajobrazu przyrodniczego o charakterze unikalnym, lecz związanym i współdziałającym z krajobrazem kulturowym i jego obiektami zabytkowymi są liczne wapienne ostańce malowniczo rozsiane na wzgórzach Podzamcza i południowowschodniej części gminy.

Wykaz obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków:

- **kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Ogrodzieńcu.** Zbudowany w 1787r. Jest to obiekt późnobarokowy z rokokowym wnętrzem, murowany, otynkowany z jedną wieżą. Wokół kościoła znajduje się mur z kamienia z barokową bramą.
- **ruiny Zamku „Ogrodzieniec” w Podzamczu.** Zamek jest obiektem murowanym z kamienia. Najstarsza jego część pochodzi sprzed 1370r.
- **kaplica z XVIw. położona przy Placu Jurajskim w Podzamczu.** Murowana z kamienia, otynkowana, z wieżyczką i sygnaturą. Wewnątrz sklepiona, posiada kamienny portal renesansowy.

- o **kościół parafialny p.w. św. Jakuba w Gieble.** Zabytek architektury romańskiej. Posiada sklepienie krzyżowo-kolebkowe prezbiterium oraz detale charakterystyczne dla architektury romańskiej. Kościół otoczony jest kamiennym murem z 1787r. z bramą. Na przedłużeniu znajduje się cmentarz parafialny z końca XIXw.

3.2 Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji LPR, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

W powyższych punktach 3.1.1 – 3.1.8 opisano aktualny stan środowiska oraz jego główne zagrożenia dla poszczególnych aspektów środowiska. Spośród wyżej opisanych problemów ochrony środowiska istniejących na terenie objętym analizą nie można jednoznacznie zdefiniować tych, które określa się mianem istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń LPR. W związku z tym, że założenia Programu mają na celu poprawę estetyczną, wizualną i kształtowanie ładu przestrzennego gminy, nie przyczynią się do znacznych zmian w środowisku. Zadania te uwzględniają zachowanie równowagi przyrodniczej, minimalizację wytwarzania odpadów i zanieczyszczeń oraz poprawę jakości środowiska.

3.3 Ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Analizując opisany w powyższych podrozdziałach aktualny stan poszczególnych komponentów środowiska, można stwierdzić, że na obszarach rewitalizowanych występują następujące problemy środowiskowe:

- zły stan lokali komunalnych w gminie – pokrycia azbestowe na większości obiektów.
- pogorszający się stan jakości wód spowodowany dopływem zanieczyszczeń komunalnych.
- nieuporządkowanie terenów zielonych na terenie gminy.
- niedostateczna infrastruktura techniczna.
- niska świadomość ekologiczna miejscowej ludności, która przekłada się na stopniowo postępującą degradację środowiska w poszczególnych miejscowościach.

3.4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji celów zawartych w projekcie LPR

Działania dotyczące rewitalizacji nakierunkowane są na rozwój trzech sektorów:

- przestrzenny, którego oczekiwanym rezultatem będą między innymi: kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej.
- gospodarczy, którego oczekiwanymi rezultatami będą: powstawanie nowych firm, zmniejszenie bezrobocia, pozyskanie inwestorów dla miejscowości, zwiększenie przychodów do budżetu gminy, podniesienie poziomu życia mieszkańców;

- społeczny, którego oczekiwanym rezultatem będzie wyrównanie szans rozwojowych różnych grup społecznych.

Działania zaproponowane do realizacji w ramach LPR dążą do rozwoju społeczno-gospodarczego na terenie gminy. Prawidłowo realizowany musi uwzględniać ochronę istniejącego ekosystemu oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

Realizacja zadań LPR w sektorze przestrzennym ma na celu rewitalizację zdegradowanych obszarów na cele działalności gospodarczej, co przyczyni się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej. Brak realizacji działań z tego sektora spowoduje pogorszenie atrakcyjności gminy, postępującą degradację obszarów, bądź w najlepszym wypadku zatrzymanie się jej na aktualnym poziomie.

Zaniechanie realizacji działań nakierowanych na rozwój gospodarczy może spowodować pogorszenie się sytuacji gospodarczej w gminie, a mianowicie zmniejszenie się atrakcyjności miejscowości dla inwestorów i brak powstawania nowych firm, czego konsekwencją będzie wzrost i tak wysokiego już stopnia bezrobocia. Brak potencjalnych inwestorów i zmniejszenie ilości powstawania firm sprawi, że dochody gminy będą sukcesywnie się zmniejszać, co w konsekwencji może doprowadzić do brak środków finansowych na niezbędne inwestycje.

Brak realizacji działań w sektorze społecznym może przyczynić się do dalszego pogłębiania się różnic i podziałów społeczności, wzrostu poziomu patologii społecznych (akty wandalizmu, dewastacja terenów, zaśmiecanie). Zaniechanie realizacji zaproponowanych działań społecznych może pośrednio doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego, bowiem wśród społeczeństw uboższych, gorzej wykształconych, powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne, a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiał patologie w społeczeństwie.

Zrównoważony rozwój gminy zapewni wysoką jakość środowiska i życia mieszkańców ludności oraz prężnie działającą gospodarkę. W związku z czym rezygnacja z zadań realizowanych w ramach któregośkolwiek z omawianych wyżej sektorów spowoduje zachwianie równowagi w rozwoju.

Analiza powyższych skutków braku realizacji Programu prowadzi do wniosku, iż brak realizacji dokumentu może mieć poważne, negatywne konsekwencje. Prowadzona zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju rewitalizacja bezpośrednio przyczyni się do poprawy stanu środowiska w regionie.

4 CHARAKTERYSTYKA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ LPR

4.1 Wpływ realizacji projektu na środowisko w tym obszary chronione

4.1.1 Różnorodność biologiczna, roślinność, zwierzęta w tym obszary chronione

Obszar Natura 2000 – OSTOJA ŚRODKOWOJURAJSKA

Ostoja położona jest w dwóch rejonach: śląskim (67%) i małopolskim (33%) w centralnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Obszar obejmuje łagodne wzniesienia zbudowane ze skał jurajskich poprzecinane licznymi dolinami. Charakterystyczne na tym terenie ostańce wapienne otaczają lasy - głównie buczyny oraz jaworzyny górskie. Natomiast na bezleśnych przestrzeniach ostańcom towarzyszą bogate florystycznie murawy kserotermiczne (gatunki ciepłolubne i sucholubne). Można tu spotkać szereg jaskiń (z różnymi ciekawymi formami naciekowymi), w których zimują nietoperze. Obszar ma duże znaczenie jako cenna ostoja zróżnicowanych siedlisk przyrodniczych - chronionych przez dyrektywę siedliskową. Występują tu unikatowe zbiorowiska naskalne, kserotermiczne (ciepło- i sucholubne) i leśne - łącznie zidentyfikowano 16 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na szczególną uwagę, wśród kompleksów leśnych, zasługują płaty żywej buczyny sudeckiej i jaworzyny górskiej, położone na północno-wschodnich krańcach zasięgu geograficznego. Ponadto jest to ważne miejsce występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt (ośmiu gatunków z II Dyrektywy Siedliskowej). W jaskiniach zimują liczne gatunki nietoperzy, takich jak: podkowiec mały, nocek łydkowłosy, nocek Brandta, nocek rudy, nocek orzęsiony, nocek Natterera, gacek brunatny. Poza tym znajduje się tu najbogatsze i jedno z nielicznych założonych, zastępcze stanowisko endemicznej (lokalnego gatunku) warzuchy polskiej.

Na terenach siedliskowych sieci Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Działania proponowane w Programie LPR nie będą negatywnie wpływać na ten obszar, natomiast pośrednio przyczynią się do poprawy stanu środowiska w tym regionie, a więc i warunków siedliskowych żyjących tam organizmów.

Rys. 4. Obszar Natura 2000 Ostoja Środkowojurajska

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd

Obszar Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd administracyjnie położony jest na terenie województwa śląskiego i małopolskiego. Park obejmuje teren Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej. Powierzchnia parku to 600,85 km², otuliny 483,88 km². Powierzchnia i budowa geologiczna terenu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd ma odbicie w zróżnicowaniu krajobrazowym i przyrodniczym. Zbudowany jest głównie ze skał mezozoicznych. Zasadnicza część utworów pochodzi z okresu jurajskiego.

Czynnikiem wpływającym na rozwój rzeźby tego terenu jest zjawisko krasowienia. Występujące tutaj jaskinie oraz schroniska skalne to jedne z najbardziej interesujących i piękniejszych obiektów. Jest ich około 500 w granicach województwa śląskiego. Największymi skupiskami odznaczają się Sokole Góry i rejon Olsztyna – około 80 jaskiń, z najgłębszą na obszarze całej wyżyny jaskinią Studnisko o głębokości 75 m. Pierwszoplanową formą krajobrazu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd stanowiącą również jeden z elementów rzeźby krasowej są licznie występujące tu ostańce wapienne zwane inaczej mogotami.

Najbardziej charakterystycznymi elementami krajobrazu tego terenu jest mozaika wierzchołków wapiennych, urozmaiconych pasmami skałek oraz rozcinających je, pozbawionych wody dolin krasowych.

Na terenie parku występuje także wiele rzadkich ciepłolubnych gatunków bezkręgowców. Na uwagę zasługuje także obfitująca w gatunki rzadkie i endemity specyficzna fauna drobnych bezkręgowców żyjących w jaskiniach. Przez ruiny średniowiecznych zamków prowadzi Szlak Orlich Gniazd, który stanowi główną oś turystyczną Jury. Zamki usytuowane na niedostępnych skalnych wzniesieniach – orle gniazda, dały nazwę PK Orlich Gniazd. Większość z nich powstało w XIV w., stanowiły wtedy linię umocnień na południowo – zachodniej granicy państwa piastowskiego.

Działania proponowane w Programie LPR nie będą negatywnie wpływać na obszar parku krajobrazowego, natomiast pośrednio przyczynią się do poprawy stanu środowiska w tym regionie, a więc i warunków siedliskowych żyjących tam organizmów.

Rys. 5. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd

Wojewoda Śląski rozporządzeniem nr 22/04 z dnia 3 czerwca 2004 r. uznał za pomnik przyrody skupienie tworów przyrody nieożywionej – zespół źródeł rzeki Centurii, zlokalizowany na powierzchni 1,23 ha miejscowości Ogrodzieniec.

Działania proponowane w Programie LPR nie będą negatywnie wpływać na pomnik przyrody, natomiast pośrednio przyczynią się do poprawy stanu środowiska w tym regionie, a więc i warunków siedliskowych żyjących tam organizmów.

Obszar przeznaczony do rewitalizacji dotknięty jest problemem degradacji środowiska. LPR zakłada uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanego obszaru.

Planowane działania przestrzenne wiążą się z budową lub rozbudową infrastruktury technicznej, w związku z czym zmniejszy się powierzchnia czynna biologicznie – będą to jednak niewielkie zmiany w środowisku, które nie wpłyną w znaczny sposób na spadek bioróżnorodności. W ramach Programu nie planuje się usuwania drzew i krzewów na obszarze rewitalizowanym.

Ewentualna wycinka będzie dopuszczona jedynie w miejscach kolizji z pracami budowlanymi, gdy nie będzie możliwości ominięcia zieleni.

Na obszarze rewitalizowanym nie występują licznie dziko żyjące gatunki zwierząt, przeważają tu organizmy typowe dla bardziej zaludnionych terenów - gatunki synantropijne. Planowane działania inwestycyjne nie przyczynią się w zauważalny sposób do zmiany warunków bytowania zwierząt zamieszkujących tereny rewitalizowane, w związku z czym przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach LPR nie wpłyną na zwierzęta i ptactwo na obszarze objętym rewitalizacją. Wymienione w powyższych rozdziałach działania planowane w ramach wsparcia przyczynią się do zrównoważonego rozwoju.

Działania, które bezpośrednio wiążą się z pracami budowlanymi mogą wpływać negatywnie na środowisko. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe, chwilowe i w większości przypadków odwracalne. Trwałe zmiany w środowisku wystąpią tylko w miejscach budowy nowych obiektów, gdzie zostanie usunięta powierzchnia biologicznie czynna, zjawisko to jednak nie będzie miało znacznego wpływu na środowisko.

Wniosek: oddziaływanie LPR na obszary chronione jest neutralne.

4.1.2 Klimat

Realizacja działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji nie wiąże się z dodatkową emisją gazów bądź pyłów do atmosfery, które mogą przyczynić się do zmiany panującego klimatu.

Wniosek: realizacja działań LPR będzie miała neutralny wpływ na mezoklimat.

4.1.3 Krajobraz

Działania w ramach LPR dotyczące rewitalizacji obiektów budowlanych, prace projektowe i budowlane planuje się przeprowadzić z dbałością o lokalny, często historyczny i tradycyjny styl, tak aby nie zaburzyć ładu przestrzennego. Nowe obiekty będą tak zaprojektowane, aby komponowały się z otoczeniem i były dostosowane architektonicznie do pozostałych obiektów, nie powodując dysharmonii krajobrazu. Odremontowana infrastruktura przyczyni się do poprawy wizerunku zdegradowanych obszarów, które lepiej będą komponować się z otoczeniem. Roboty ziemne, wykonywane w związku z pracami budowlanymi chwilowo zmienią lokalny krajobraz. Oddziaływanie to wywołane będzie przede wszystkim przemieszczeniami mas ziemnych oraz pracą urządzeń mechanicznych (koparki, zagęszczarki gruntu).

Wniosek: Działania proponowane w LPR z założenia mają na celu poprawę wizerunku gminy, uporządkowanie przestrzeni oraz jej odpowiednie zagospodarowanie w związku z czym rewitalizacja wpłynie pozytywnie na krajobraz gminy.

4.1.4 Powierzchnia ziemi

Obszary objęte rewitalizacją znajdują się poza obszarami wykorzystywanymi rolniczo, w związku z czym nie wpłyną w żaden sposób na pogorszenie się jakości gleb. Realizacja przedsięwzięcia nie będzie wpływać na złoża kopalin.

Realizacja zadań ujętych w LPR może wiązać się ze zwiększoną ilością wytwarzania odpadów – również odpadów azbestowych, podczas prac remontowo – budowlanych. W związku z tym, że prace te są nieuniknione, zakłada się wykonywać je tak, aby w jak największym stopniu ograniczyć wytwarzanie odpadów w czasie trwania robót budowlanych. Do działań tych zalicza się:

- racjonalne gospodarowanie materiałem budowlanym;
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- właściwe zarządzanie realizacją prac, zgodnie z harmonogramem robót;
- segregacja śmieci powstających na terenie budowy.

Powstawanie odpadów azbestowych jest nieuniknione, ponieważ budynki są pokryte dachówką azbestową. Dachówkę należy usunąć z budynków zgodnie z regulującymi to rozporządzeniami, a następnie dostarczyć na składowisko odpadów azbestowych.

Pozostałe odpady będą odpowiednio zagospodarowywane i segregowane zgodnie z zaleceniami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236 poz. 2008) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 z póź. zm.).

Aby zminimalizować w tym zakresie oddziaływanie na środowisko istnieje możliwość wykorzystania części odpadów betonowych i ceglanych powstających podczas remontów i rozbiórek obiektów budowlanych. Odpady tego typu po odpowiedniej przeróbce (mechaniczne przetwarzanie, rozdrabnianie i uszlachetnianie) z powodzeniem są wykorzystywane w budownictwie drogowym na przykład do formowania i zagęszczania terenu, utwardzania parkingów i dróg dojazdowych. Z jednej strony pozwala to na wykorzystanie i likwidację narastających hałd składowanego gruzu, a z drugiej ogranicza eksploatację zasobów naturalnych kruszyw. Wiąże się to z ograniczeniem degradacji środowiska.

W Programie nie przewiduje się takich zadań, które wiązałyby się z wytwarzaniem i wprowadzaniem toksycznych substancji i ścieków do gleby, mogących wpłynąć na jakość środowiska gruntowo - wodnego. Jedynie podczas prac budowlanych mogą zdarzyć się niekontrolowane wycieki substancji szkodliwych, w związku z czym należy zachować szczególne środki ostrożności pod tym względem. Ścieki bytowo - gospodarcze będą odprowadzane do istniejącej kanalizacji lub magazynowane w szczelnym zbiorniku bezodpływowym, a następnie wozem asenizacyjnym wywiezione na oczyszczalnię ścieków. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137 poz. 984) nie przewiduje się wprowadzenia do gruntu lub wód żadnych ścieków, bez uprzedniego ich oczyszczenia.

Realizacja niektórych zadań LPR będzie się wiązać z koniecznością przemieszczania mas ziemnych. Grunt ten będzie wywieziony w miejsce wskazane przez Inwestora. Wykonywanie prac budowlanych spowoduje chwilowe zniszczenie istniejącej powierzchni ziemi i naruszenie struktury gleby. Będzie ono występować fragmentarycznie, a po zakończeniu prac powierzchnia ziemi zostanie przywrócona do stanu pierwotnego.

Wniosek: Zadania przewidziane do realizacji w ramach rewitalizacji w większości przypadków będą miały pozytywny lub neutralny wpływ na powierzchnię ziemi.

4.1.5 Środowisko wodne

Realizacja zadań LPR nie wiąże się z dodatkowym wytwarzaniem zanieczyszczeń (ścieków, odpadów), które mogłyby pogorszyć stan czystości rzek. W związku z czym realizacja działań Programu nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe. Również nie przewiduje się działań, które mogłyby powodować wytwarzanie i wprowadzanie szkodliwych substancji, ścieków do gruntu, mogących wpłynąć na jakość wód gruntowych. Nie przewiduje się jakichkolwiek oddziaływań na wody gruntowe. Powstające w nowo wybudowanych obiektach ścieki bytowo – gospodarcze będą wprowadzane do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, skąd trafią do oczyszczalni ścieków. Odpady będą magazynowane w kontenerach i wywiezione na składowisko.

Prace budowlane mogą przejściowo oddziaływać na środowisko wodne, w związku z tym aby nie pogorszyć ich stanu i nie zachwiać równowagi ekologicznej systemu wodnego należy roboty wykonywać z dbałością o wody powierzchniowe i podziemne. W trakcie trwania prac budowlanych, w przypadku wystąpienia wód gruntowych w wykopach powinna być ona odprowadzana pompami przeponowymi poza teren wykopu. Po zakończeniu prac budowlanych poziom wód gruntowych powinien być przywrócony do stanu pierwotnego.

Wniosek: Przewidziane do realizacji w ramach LPR działania mają neutralny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne.

4.1.6 Emisje do atmosfery

Jednym z projektów realizowanych w ramach LPR jest usunięcie azbestowych pokryć dachowych z budynków wielorodzinnych. Prace będą prowadzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest w celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania:

- izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska;
- ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska;

- umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem";
- zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska;
- zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro;
- izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit;
- stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń;
- zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest będą prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

- nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy;
- demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe;
- odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze;
- prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit;
- codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest właściciel, zarządca lub użytkownik wycofanych z użytkowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest oczyszcza je poprzez usunięcie azbestu lub

wyrobów zawierających azbest w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi.

Szczegółowe wymagania techniczne w zakresie oczyszczania pomieszczeń, w których znajdują się instalacje lub urządzenia, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest, określa projekt techniczny usuwania lub wymiany wyrobów zawierających azbest wraz z harmonogramem prac, sporządzony na koszt właściciela, zarządcy lub użytkownika instalacji lub urządzenia. Projekt i harmonogram sporządza się przed każdym oczyszczaniem instalacji lub urządzenia i uwzględniają one w szczególności wykonanie pomiarów stężenia pyłów zawierających azbest w środowisku pracy, przed i po wykonaniu prac.

Podczas prac budowlanych mogą być wytwarzane dodatkowe emisje do powietrza, związane z pracą maszyn i ruchem pojazdów budowlanych. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe – podczas prac budowlanych, chwilowe – tylko w porze dziennej i odwracalne. Emisja związana z robotami budowlanymi będzie miała charakter nieorganizowany, ustanie wraz z zakończeniem prac i w głównej mierze będzie zależała od stanu technicznego pojazdów. Aby zminimalizować wpływ na jakość powietrza atmosferycznego zastosowane będą następujące metody:

- prace budowlane będą prowadzone sprzętem budowlanym sprawnym technicznie, zapewniającym minimalną emisję zanieczyszczeń spalin do powietrza,
- do wykonywania wszelkich prac stosowane będą maszyny i urządzenia o wysokim standardzie technologicznym, a zatem charakteryzujące się między innymi stosunkowo niskim poziomem emisji spalin,
- ruch drogowy będzie właściwie zorganizowany tak aby ograniczyć zasięg wzmożonej emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- w miejscach wzmożonego pylenia podczas rozbiórek i remontów obiektów budowlanych zastosowane zostaną metody ograniczające te zjawisko jak zwilżanie pyłących powierzchni czy zaniechanie w miarę możliwości obróbki i destrukcji mechanicznej demontowanego wyrobu, nie posługiwanie się narzędziami napędzonymi elektrycznie (jak piły, wiertarki, wyzwalającymi znaczną emisję, ale narzędziami ręcznymi - najlepiej wolnoobrotowych o specjalnie wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w odsysanie pyłu).

Staranność i dokładność wszelkich czynności wykonywanych podczas prac budowlanych oraz wykonywanie ich według z góry przygotowanego, logicznego planu zapewnią bezpieczeństwo środowisku przyrodniczemu i mieszkańcom gminy.

Wniosek: realizacja LPR wpłynie neutralnie na jakość powietrza w obszarze rewitalizowanym.

4.1.7 Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Głównym źródłem hałasu powstającego w obrębie rewitalizowanych obszarów jest ruch drogowy, a także drobny lokalny przemysł.

Realizacja zaplanowanych zadań docelowo nie będzie źródłem nadmiernego hałasu w związku z czym obecnie występujące poziomy dźwięków pozostaną bez zmian.

Jedynym dodatkowym źródłem hałasu mogą być prace remontowo – budowlane, jednakże będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, występujące tylko w porze dziennej i odwracalne. Aby ograniczyć emisję hałasu do środowiska w miarę możliwości będą stosowane maszyny o najlepszych parametrach w tym zakresie a uciążliwe prace będą prowadzone w godzinach od 07:00 do 19:00.

W zadaniach przewidzianych do realizacji w ramach LPR dla gminy nie przewiduję się żadnych działań, które będą powodować promieniowanie elektromagnetyczne (nie będą montowane linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe itp.), mogące szkodliwie oddziaływać na otoczenia.

Wniosek: realizacja celów LPR nie wpłynie w żaden sposób na środowisko w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.

4.1.8 Ludność

Jednym z głównych założeń LPR jest rozwój społeczny gminy i stworzenie miejsca przyjaznego dla ludzi oraz rozwój przedsiębiorczości. Planuje się działania koncentrujące się na zapobieganiu patologiom i wykluczeniu społecznemu (przestępczości, marginalizacji, bezrobociu) oraz mające na celu wzrost poziomu integracji mieszkańców. Gmina boryka się z wieloma problemami w strefie społecznej (migracje młodych ludzi, mała aktywność społeczna w zakresie organizowania czasu wolnego itp.).

Program z założenia ma wspierać grupy społeczne i prowadzić działania przyczyniające się do poprawy jakości ich życia. Większość działań ma charakter prospołeczny i w większym bądź mniejszym stopniu wpłyną pozytywnie na lokalną społeczność, a także turystów. Realizacji działań LPR wpłynie między innymi na poprawę poziomu przedsiębiorczości oraz utworzenie nowych miejsc pracy dla lokalnych mieszkańców.

Negatywne oddziaływanie na mieszkańców zauważalne może być jedynie w fazie prowadzenia prac remontowo – budowlanych. Uciążliwości będą jednak występować tylko w najbliższym sąsiedztwie z obszarami objętymi rewitalizacją gdzie prowadzone będą roboty. Związane to będzie z użyciem maszyn budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) i utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, chwilowe i odwracalne i ustanie po zakończeniu prac.

Wniosek: Działania w ramach LPR wpłyną pozytywnie na ludność i jakość życia mieszkańców.

4.1.9 Zasoby naturalne

Działania prowadzone w obszarach wsparcia nie będą wpływały na zasoby naturalne występujące w obrębie miejscowości. W czasie prowadzenia prac remontowo – budowlanych będą wykorzystywane przede wszystkim woda, żwir, piasek i energia.

Wniosek: Zakłada się racjonalne wykorzystanie tych materiałów w związku z czym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w tym zakresie. LPR wpłynie neutralnie na zasoby naturalne.

4.1.10 Zabytki i dobra materialne

W ramach programu przewiduje się przeprowadzenie Rewitalizacji Zamku Ogrodzenieckiego, która będzie polegała na przeprowadzeniu kompleksowych prac remontowych pozwalających na zachowanie stanu istniejącego i powstrzymanie szkodliwego działania czynników atmosferycznych na zabytek. Przedmiotem projektu ma być także odbudowanie budynku stajni i nadanie mu funkcji kulturalnych, informacyjnych, oświatowych i częściowo komercyjnych.

Wniosek: Działania prowadzone w ramach LPR będą miały pozytywny wpływ na zabytki i dobra materialne.

4.2 Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Wpływ realizacji projektu na poszczególne komponenty środowiska w postaci opisowej przedstawiono w powyższych rozdziałach. Działania rewitalizacyjne docelowo będą miały pozytywny bądź neutralny wpływ na środowisko. Ich realizacja przyczyni się przede wszystkim do poprawy jakości powietrza i środowiska gruntowo - wodnego, wzrostu bioróżnorodności i cech krajobrazotwórczych. Największy pozytywny wpływ rewitalizacja wywrze na mieszkańców gminy oraz regionu, bowiem oni są odbiorcami inwestycji. jedyne negatywne oddziaływanie będą wynikały z prac budowlanych i będą miały charakter krótkotrwały. Nie przewiduje się kumulowania negatywnych oddziaływań.

4.3 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Programu ma charakter lokalny i ewentualne, negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało niewielki zasięg, ograniczony tylko do przestrzeni miejskiej. Na etapie Prognozy stwierdzono, że realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

4.4 Opis przewidywanych działań mających na celu ograniczenie, zapobieganie negatywnym oddziaływaniom na środowisko w związku z realizacją projektu

Projekt LPR przewiduje prowadzenie prac realizacyjnych zgodnie z zasadami społecznej i środowiskowej odpowiedzialności oraz ideą zrównoważonego rozwoju. Rozwój społeczno-gospodarczy gminy w oparciu o ekologiczne rozwiązania jest głównym

założeniem procesu rewitalizacji. Program nie zakłada bezpośrednio rozwiązań mających na celu zapobieganie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, gdyż nie przewiduje się działań, które mogły by znacząco wpływać na środowisko.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach LPR, które mogą powodować przejściowe uciążliwości dla środowiska należą przede wszystkim inwestycje w zakresie: remontów i budowy na etapie ich realizacji. Jednakże oddziaływania te będą miały charakter odwracalny i będą występowały krótkoterminowo.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji wymienionych w projekcie można ograniczyć poprzez wykonanie prawidłowego projektu, uwzględniającego potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji. Poniższa tabela przedstawia potencjalne występowanie oddziaływania na środowisko i proponowane środki zapobiegawcze dla zminimalizowania lub wykluczenia wpływu.

Tab. 4 Potencjalne oddziaływania na środowisko i proponowane środki zapobiegawcze dla zminimalizowania lub wykluczenia wpływu

Zadanie	Przedmiot ochrony	Wpływ / zagrożenia	Środki zapobiegawcze
Prace budowlane	środowisko wodne	<ul style="list-style-type: none"> zanieczyszczenie wód gruntowych przez maszyny budowlane zniszczenie warstwy wodonośnej zanieczyszczenie wód powierzchniowych 	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie obowiązujących przepisów budowlanych zagwarantowanie środków do wiązania i usuwania olejów na czas prac budowlanych czynności w zakresie odwodnienia wykopów zasypanie warstwy wodonośnej materiałem o jednakowym przewodnictwie wody
	grunty	<ul style="list-style-type: none"> usuwanie większych mas ziemnych dowożenie dodatkowych materiałów do zasypu 	<ul style="list-style-type: none"> przebieg prac ziemnych przy neutralnym bilansie mas gruntów konieczny materiał żwirowy musi posiadać odpowiednie certyfikaty stosowanie rodzimego gruntu przy zasypywaniu wykopów zabezpieczenie i późniejsze wykorzystanie żyznej wierzchniej warstwy humusowej
	organizmy żywe	<ul style="list-style-type: none"> zdejmowanie warstwy wierzchniej gruntu wycinanie krzewów i drobnej roślinności 	<ul style="list-style-type: none"> zminimalizowanie miejsca potrzebnego do prowadzenia prac budowlanych odnowa naruszonych powierzchni
	odpady	<ul style="list-style-type: none"> powstawanie odpadów azbestowych powstawanie odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> umieszczanie odpadów azbestowych na odpowiednich składowiskach unikanie, minimalizowanie powstawania odpadów prawidłowy zbiór, segregacja i utylizacja odpadów
	powietrze	<ul style="list-style-type: none"> emisja włókien azbestowych emisja spalin pylenie 	<ul style="list-style-type: none"> stosowanie się do wymagań zawartych w rozporządzeniach dotyczących usuwania azbestu stosowanie sprawnego sprzętu, maszyn i pojazdów zastosowanie technik przyjaznej dla

Zadanie	Przedmiot ochrony	Wpływ / zagrożenia	Środki zapobiegawcze
			środowiska
	hałas	<ul style="list-style-type: none"> emisja hałasu 	<ul style="list-style-type: none"> zastosowanie maszyn o możliwie najmniejszej emisji hałasu prace budowlane prowadzone w dni robocze w godzinach od 07.00 – 19.00
	niebezpieczeństwo wypadków	<ul style="list-style-type: none"> niebezpieczeństwo powstania wypadków 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzeganie obowiązujących przepisów bhp odpowiednie zabezpieczenie placów budowy
	ludzie	<ul style="list-style-type: none"> uciążliwości związane z hałasem i zanieczyszczeniami powietrza i wód 	<ul style="list-style-type: none"> stosowanie wyżej wymienionych środków zapobiegawczych aby zminimalizować uciążliwości
Prace remontowe i budowa nowych obiektów	krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> powstanie nowych elementów w już istniejącym krajobrazie 	<ul style="list-style-type: none"> remonty starych i budowa nowej infrastruktury o architekturze zgodnej z najbliższym otoczeniem maskowanie np. zielenią szpecących, dysharmonijnych obiektów, gdy nie ma możliwości ich modernizacji
	organizmy żywe	<ul style="list-style-type: none"> zanik bioróżnorodności w miejscach wybudowania obiektów usuwanie drzew pod nowe inwestycje uszkodzenia wierzchniej warstwy ziemi wraz z znajdującymi się tam roślinami 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie miejsca robót budowlanych i remontowych do minimum utworzenie szlaków komunikacyjnych dla pojazdów i maszyn budowlanych zabezpieczanie w miarę możliwości drzew, krzewów i zieleni niskiej w pobliżu robót stosować zasadę kompensacji przyrodniczej, prowadzić nowe nasadzenia w zamian za rośliny wycięte
	środowisko gruntowo - wodne	<ul style="list-style-type: none"> zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych przez maszyny i pojazdy budowlane wywóz lub dowóz gruntu w celu np. wyrównania terenu 	<ul style="list-style-type: none"> w miarę możliwości stosowanie rodzimego gruntu zabezpieczenie i późniejsze wykorzystanie żyznej wierzchniej warstwy humusowej
	powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny	<ul style="list-style-type: none"> emisja włókien azbestowych podczas demontażu dachówki emisja spalin pylenie emisja hałasu 	<ul style="list-style-type: none"> przewodzenie demontażu dachówki azbestowej zgodnie z przepisami regulującymi te prace zastosowanie maszyn i pojazdów o niskiej emisji hałasu i spalin do otoczenia w czasie działań związanych z wzmożonym pyleniem stosować odpowiednie siatki zabezpieczające i zwilżać pyłące powierzchnie

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie środowiskowe należą:

- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy w czasie realizacji inwestycji;
- stosowanie przepisów dotyczących demontażu wyrobów azbestowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie prac do harmonogramu robót;
- właściwe kierowanie pracami robót;
- dotrzymywanie terminów wykonywania prac budowlanych;
- nadzór nad skutecznością i jakością realizacji;
- stosownie wysokiej klasy rozwiązań technicznych;
- ograniczanie i oszczędzanie podczas budowy surowców takich jak: woda, piasek i energia.

W fazie budowy będą powstawać odpady socjalno – bytowe wytwarzane przez pracowników firmy wykonawczej i budowlane. Zaleca się aby Wykonawca robót budowlanych, na 30 dni przed rozpoczęciem działalności, złożył zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) informację o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania tymi odpadami oraz zapewnił prawidłowy sposób gospodarowania wytworzonymi odpadami na etapie realizacji inwestycji zgodnie z postanowieniami w/w ustawy. Odpady powinny być segregowane, gromadzone w szczelnych oznakowanych pojemnikach i wywiezione na składowisko.

Ścieki socjalno – bytowe związane z prowadzeniem robót będą odprowadzane do istniejącej kanalizacji lub magazynowane w szczelnym zbiorniku bezodpływowym, a następnie wozem asenizacyjnym wywiezione na oczyszczalnię ścieków. Natomiast wszystkie nowo powstałe budynki będą podłączone do istniejącej kanalizacji.

Na etapie eksploatacji zrealizowanych inwestycji nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania na środowisko.

W wyniku realizacji ustaleń LPR nie zaistnieją straty w istniejących i proponowanych obszarach sieci Natura 2000.

4.5 Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie oraz uzasadnienie ich wyboru

Lokalny Program Rewitalizacji jest opracowaniem konkretnie określającym planowane działania zmierzające do wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji przeprowadzono analizę potrzeb. Następnie sprecyzowano wykaz i zakres zadań rewitalizacyjnych z zaproponowanych przez mieszkańców i instytucje przedsięwzięć. Określono również obszary wsparcia w obrębie których będzie prowadzony proces rewitalizacji.

W kontekście powyższego, trudno wskazać rozwiązania alternatywne. LPR jest spójną koncepcją przebudowy i rewitalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy. Obszary wsparcia i działania rewitalizacyjne zostały wybrane na podstawie skrupulatnie przeprowadzonych

analiz i określone w najbardziej zdegradowanych i zaniedbanych terenach miejscowości. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych byłoby kwestionowaniem całej, kompleksowej wizji przebudowy, rozwoju i ożywienia gminy, zaprezentowanej w Programie i wymagałoby stworzenia zupełnie nowej koncepcji.

W związku z powyższym o rozwiązaniach alternatywnych nie można więc mówić w kontekście ogólnej koncepcji rewitalizacji gminy, jednakże na etapie wdrażania LPR i realizacji jego działań może się pojawić potrzeba wariantowania.

Dla przyjętych w Programie rozwiązań, na etapie ich wdrażania można zaproponować następujące alternatywy:

- wybór innych od pierwotnie zakładanych, funkcji dla poszczególnych obszarów/obiektów;
- inna koncepcja zagospodarowania poszczególnych przestrzeni w tym terenów zielonych;
- zmiana kolejności działań wynikająca z nakładania się prac bądź też z zachwiania harmonogramu robót lub też inne czynniki, które w chwili obecnej ciężko określić;
- wybór innych materiałów budowlanych i technologii wykonania np. stosowanie bardziej ekologicznych metod.

Jako alternatywę należy również wziąć pod uwagę brak realizacji projektu LPR, który został bliżej omówiony w rozdziale: „potencjałe zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji celów zawartych w projekcie LPR”.

Metodologia opracowania Prognozy nakazuje dokonanie propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w projekcie dokumentu rozwiązań, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne elementy środowiska. Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą niewielkie i zauważalne jedynie w fazie wdrażania i realizacji. Cała koncepcja rewitalizacji ma służyć środowisku w związku z czym wszystkie zaproponowane tu zadania pośrednio lub bezpośrednio wpłyną na poprawę stanu środowiska bądź w najgorszym wypadku pozostaną dla niego neutralne.

W trakcie opracowywania prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013” nie napotkano na trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

5 INFORMACJE KOŃCOWE

5.1 Przewidywalne metody analizy skutków realizacji projektu LPR

Istotnym elementem procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie kontrola realizacji założonych w nim celów i uzyskanych rezultatów m.in. poprzez monitorowanie uzyskanych efektów ekologicznych oraz zmian w stanie środowiska.

Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Burmistrz Gminy wraz z podległym mu aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miasta i Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Monitoring projektu będzie głównie skupiony na kontroli realizacji projektów inwestycyjnych. Będzie on prowadzony w dwóch kategoriach: rzeczowym i finansowym. Zakres rzeczowy będzie dotyczyć wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania, będzie on również dostarczał danych, które obrazują postęp we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz umożliwi ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w programie. Natomiast zakres finansowy będzie obrazować dane dotyczące finansowych aspektów realizacji programu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Monitorowanie to odbywa się w oparciu o sprawozdania okresowe, roczne oraz końcowe.

Ocena wykonania Lokalnego Programu Rewitalizacji powinna zawierać rzeczywiste oraz zawarte w poszczególnych wnioskach daty rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych projektów, metody zarządzania projektami w czasie ich realizacji oraz po wdrożeniu poszczególnych projektów, ocenę społeczną oddziaływania poszczególnych projektów oraz szczegółowy wykaz kosztów poniesionych w fazie realizacji projektu oraz jego funkcjonowania. Na podstawie powyższej oceny zostanie sporządzony Lokalny Program Rewitalizacji na kolejny okres programowania.

5.2 Wykaz materiałów źródłowych

- Polityka Ekologiczna Państwa
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2020
- Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013
- Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013
- Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ogrodzieniec
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec
- Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacyjnego Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 – 2013
- Raporty o Stanie środowiska w województwie śląskim - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach
- Strony internetowe:
 1. www.wsse.katowice.pl
 2. www.zpk.com.pl
 3. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl>
 4. www.silesia-region.pl

6 STRESZCZENIE

Niniejsze opracowanie stanowi Prognozę oddziaływania na środowisko projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ogrodzieniec na lata 2009 - 2013”. Prognoza LPR została sporządzona zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 03.10.2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

LPR opisuje trzy obszary wsparcia, które stanowią podstawę konkretnych działań: przestrzennych, społecznych i gospodarczych. Celem opracowania było ustalenie skutków dla środowiska realizacji poszczególnych zadań wskazanych do realizacji w ramach LPR

Wyznaczone w projektowanym dokumencie cele i kierunki działań wpisują się w cele w zakresie ochrony środowiska, ustalone na poziomie międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Zakres merytoryczny niniejszej prognozy został uzgodniony z właściwymi organami i zawiera: informacje ogólne o LPR, w tym analiza zawartości projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowiąca skróconą charakterystykę ustaleń LPR, głównych celów Programu oraz opis powiązań projektu z innymi dokumentami, co pozwoliło wykazać konieczność przeprowadzenia rewitalizacji w gminie.

W Prognozie opisano aktualny stan środowiska. Charakterystyka i ocena środowiska na obszarze objętym rewitalizacją skupia się przede wszystkim na opisie problemów i analizie zagrożeń dla poszczególnych elementów środowiska.

Obszar rewitalizowany znajduje poza Natura 2000.

W prognozie szczegółowo omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska oraz skutki gospodarcze i społeczne w przypadku braku realizacji celów zawartych w projekcie LPR. Do podstawowych konsekwencji w tym zakresie należą:

- stopniowe pogarszanie się jakości poszczególnych elementów środowiska: powietrza atmosferycznego, środowiska gruntowo – wodnego, flory i fauny;
- dalsze pogarszanie się stanu obiektów budowlanych;
- spadek wartości krajobrazowych regionu;
- pogłębianie się patologii społecznych;
- spadek bezpieczeństwa;
- pogorszenie jakości i poziomu życia mieszkańców;
- pogłębianie się kryzysu gospodarczego w regionie.

Kolejny etap prognozy poświęcono analizie przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją zadań rewitalizacyjnych. Omówiono wpływ tych działań na następujące elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludność, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz obszary chronione. Przeprowadzona analiza wykazała, że działania rewitalizacyjne docelowo będą miały pozytywny bądź neutralny wpływ na środowisko. Ich realizacja przyczyni się przede wszystkim do poprawy jakości powietrza i środowiska gruntowo - wodnego, klimatu akustycznego,

wzrostu bioróżnorodności i cech krajobrazotwórczych. Największy pozytywny wpływ rewitalizacja wywrze na mieszkańców gminy oraz regionu, bowiem oni są odbiorcami inwestycji. Należy jednak pamiętać, że realizacja wielu zadań wiąże się z pracami remontowo – budowlanymi i ziemnymi, które mogą być uciążliwe dla środowiska naturalnego i ludzi. Negatywne oddziaływania, związane głównie z emisją gazów i pyłów do atmosfery oraz emisją hałasu, będą miały charakter krótkotrwały i chwilowy i nie wpłyną w znaczący sposób na pogorszenie się stanu środowiska. Oddziaływania te mogą być znacznie ograniczone poprzez wykonanie prawidłowo projektu, trzymanie się harmonogramu robót i przestrzeganie podstawowych zasad dotyczących bezpieczeństwa i jakości robót budowlanych.

Mając na uwadze potrzebę minimalizacji negatywnych oddziaływań niektórych przedsięwzięć i wynikających z nich projektów inwestycyjnych przedstawiono najważniejsze propozycje zapobiegania, łagodzenia i kompensacji negatywnego wpływu na środowisko, który może być wywołany ich realizacją.

Dla niektórych inwestycji trudno jest na etapie programowania określić możliwe oddziaływanie na środowisko, głównie ze względu, iż nie są jeszcze znane szczegółowe rozwiązania architektoniczne, bardzo istotne przy ocenie wpływ działania na poszczególne elementy środowiska.

W prognozie przedstawiono również propozycje innych alternatyw do założeń LPR, głównie dotyczących zastosowanych technik w czasie realizacji zadań. Ze względu na fakt, iż Program jest spójną koncepcją łączącą elementy poprawy przestrzeni, infrastruktury, z oddziaływaniem na sferę społeczną - nie brano pod uwagę innych wariantów lokalizacyjnych.

Wiele problemów środowiskowych istniejących na zdegradowanym obszarze, gdzie przewiduje się rewitalizację zostanie rozwiązana poprzez realizację zadań wyznaczonych w projekcie LPR. Pozytywne oddziaływania na środowisko zadań zaproponowanych w Programie zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Z uwagi na położenie geograficzne gminy oraz charakter zadań przewidzianych do realizacji w ramach LPR, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań transgranicznych.

Analiza materiału zawartego w projekcie Programu pozwoliła stwierdzić, że dokument ten nie ma istotnych braków informacyjnych i analitycznych, które ograniczałyby możliwości dokonania niniejszej prognozy.

Podsumowując można stwierdzić, iż LPR jest programem o charakterze prospołecznym i prośrodowiskowym - zarówno w kontekście oddziaływań bezpośrednich, jak i pośrednich i nie wpłynie negatywnie na środowisko.